

به شی به که م

گهشتیک بهناخی

مرؤقدا

مامؤستا شیرزاد

منتدی اقرأ الثقافي

www.igra.afilamontada.com

منتدى اقرأ الثقافي

www.igra.ahlamontada.com

کتابخانه‌ی

حاجی قادری کوی

بو

فروشن

و

چاپکردن

و

بلاوکردنه‌وه

ههولێر - کوردستان - عراق

۰ ۶۶ ۲۲ ۳۳ ۸۶۸

رشتہ آدا بہ کتا بخانہ سے جا بھقا درسی کو بی
 کہ ہم لبستہ بہ کو کر اس نہ در خوشہ وری
 مروتا رہ کا خم رہ بہ چاہا کہ یہ نہی
 بہ سیدہ کی جوان بہ بہت خوبیاں
 لی تہ کہ (رہو دا یا داستان بداع رہ

 داستان

ملا علی قزوینی کو صاحب
 ۷۷-۲۷۱ جہ ۱۴۹

گەشتىك بەناخى مروۇقدا

بەشى يەكەم

لەوتارەكانى
مامۇستا شىيرزاد

نورسینه‌وهى
ئىلاف أحمد غەزالى

۲۰۰۸

باسم الرحمن الرحيم

(الحمد لله رب العالمين) (الصلاة والسلام على خير خلقه محمد وعلى آله وصحبه وجميعين) ..

سوپاس و پي زانين ..

پيشهكي دهست خوښي و دل خوښي خوم ناراسته خوشكه ئيلاف نه حمه د
غه زالي نه كه م، رهي دهسته گاني به ناكري جهه نه نه م نه سوتې و خودا
له گهل فاطمة و عائشه حشر بركات و نيمه ش به كه رهم و لوتفي خوي
ببورئ .

به راستي مهنوني نه م خوشكه م كه نه م چاكه ي له گهل كردووم،
به نووسينه وه ي دهقي وانه كان له سهر كاغه ز.

وه سوپاسي نه م براي هه نه كه م كه به كو مپيوته ري نووسيتيه وه، خوا بوخوي
به هه ر پي ته كه هه زار هه خيري بو بنوسي .. مهنون و سوپاس بو هه ر
كه سيك كه يارمه تي بو بلا و بوونه وه ي قسه ي چاك و خير نه دات.

براتان

مه لا شيرزاد

دەرسى يەكەم

گۆرانی كۆمەلگا

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(المعونة رب العالمين) . (والصلوة والسلام على خير خلقه محمد وصحبه أجمعين) (السلام عليكم ورحمة
الله وبركاته) ..

خۇشەوېستانم خۇشچالښك به ئىوې خۇشەوېست ئەگەمەو، بۇ ئەوې
بتوانين هەر چۇنئىك بېت، هەموومان هيمەتئىك بگەين، بۇ ئەوې زياتر
لەدينى خوا حالى بين وه زياتر لەقورئانى پىرۇز شارەزا بين و زياتر
لەخواو پىغەمبەرى خوا بچىنە پىش و رەزامەندى وان بەدەست بىنين
انشاء الله، لە خواى گەوره دەپارىمەوه دل و دىروونمان بەنوورى خۇى
منەومر بگا، ومەرودها بەرەگەت بخاتە ژيانمان بۇ ئەوې زياتر خزمەتى
ئەو دىنە بگەين و يارمەتيمان بدا خۇمان لەئاگرى جەهەننەم بپارىزين،
بەرەو رەزامەندى خواو بەهەشتى خوا برۇين انشاء الله.

ئازيزانم لەهەر مەجلىسئىك دادەنىشين لەهەر گۇرئىك دانەنىشين يەگەم قسە
كەئەكرئ ئەلئىن باشە بۇ ومزعمان تىكچوو، باشە بۇ واگۇپاين، يەكئىك
بەرامبەرت دانىشتىه ئەلئى باشە پىم سەيرە پانزە سال پىش ئىستا، دەسال
پىش ئىستا ئىمە وانەبووين، تەماشاي هەر لايەكى ژيان ئەگەين دەبينين
بەرەو خراپە چووينە، جا من پىم خۇشە بەوردى فكر لە لەگۇرئانكارى
خۇمان بگەينەوه بابەش بەش پىدابچين، بۇ ئەوې شارەزايەك و چاو
روونىيەكى باشمان بۇ پەيدابى لەو شوپنانهى كە گۇرئانكاريمان بەسەر
داهاتوو، يەگەمين بابەت كە ئەمەوئىت باسى بگەم، گۇرئانى ئىمەيە لەبوارى
كۆمەلەيەيى، يەگەمين بەش تەماشاي خىزان بگە، بزائين چۇن گۇرپاوه كوا
ئەو خىزانەى كە پىي دەلئىن خىزان، كوا رپىزى ژن و پياو بەرامبەر
بەيەكترى، كوا وهفاى پياو بەرامبەر ئافرەت، بەپىچەوانەوهش، كوا وهفاى

مندالان بهرامبهر بهدايك و وکان، کوا وهفای
 بهرامبهر خوشک، رحم و بهزهیی نهماوه، وه (الله) برا متمانهی بهبرای
 خوی ناکا، برا یارمهتی برای خوی ناداتن، برای لهبرسان دهری دیناریکی
 لهدهست دهرنایی، بهلام بیگانهیهکی نهناسی ههزارو دوو ههزاری لهدهست
 دهنی، خیرو بهرهکتهتی بۆ مائی خوی نیه، بهلام خزمهتی بیگانه دهکا
 خزمهتی مال و مندالی خوی ناکا لهمائی دهلی زهقنهبووته ترش و تفته،
 بهلام لهدهروهه خهک ههر بهقسهی پیدهکهنی و ههر خوا خوایتیان نهو،
 لهمهجليسهکهيان بییت، چونکه خوشی نهداته مهجليسهکه، بیینه سه
 دراوسی کوا وهفای دراوسی، کوا راستی و وهفا بهرامبهر دراوسی کوا پاکي و
 بیگهردی بهرامبهر دراوسی، کوا دراوسی بهرامبهر دراوسی ریک ماوه،
 دهست پاک و نهمین ماوه، برپوابکهن دراوسی بهرامبهر دراوسی متمانهی
 نهماوه، خو نیمه (لهسالی نۆ وهدو یهک) کهههلاتین بۆ ئیران و تورکیا!
 یهکهه کهس کهتالانی کردین جیرانهکانی خۆمان بوون، نهوهش ئاشکرایه
 دهبوايه محفوظت بکا و مال و سهرووت و کهرامهت و شهرهفت محفوظ
 بکاتن، ئیمرو یهکهه جار له جیرانهکانی خوی نهمین نیه، نهترسی
 لهزوبانی و لهدهستی و لهشهری، خو نهگهر تهماشای دکتورهکان بکهین کوا
 بهزهیی و رحم، ههموو خهمی نهوهیه ئیمرو پهجا فهحسی بکاو پارهکی
 لهگیرفانی دابنی و جائهوهی دی موستهحهقه یان موستهحهق نیه کهیفی
 خویتی.

نهوهی دی سۆنهری دهوی یان نایهوی موشکیله نیه، بۆ بنووسه، بۆ؟
 چونکه لهگهڵ گابرای سۆنهر شهریکه، بۆ نهوهی قازانجی لی بکا، یهک رسته
 دهرمانی بۆ نهووسی، لهبهر نهوهی لهگهڵ دهرمانخانهکه شهریکه، روحم
 بههیچ نهخوشتیک ناکا، کهنهو نهخوشته ههزاره، پارهی نیه، بۆ نهوهنده

فحوصاتی بکا؟ به لّام دکتۆر گوئی ناداتی ، من نالّیم هه موو دکتۆره کان وان به لّام زۆربهی دکتۆره کان وه فاو وه فاداری و راستگوئییان له دلّی خه لکیدا نه ماوه ..

خۆ نه گهر بچینه ناو پارێزمره کان، نهو پارێزمره ههر نه سلهن فکر له قه زیه که ناکاته وه، نهو قه زیه چه قه یان ناحه قه، بۆ نه وهی بهس پاره که ی پێ بپێ، قه زیه که بایی هه زار دینار بێ، به لّام نهو سێ هه زاری لێده ستینی، نهو بهنده قانونیهی که محامیه که چاره سه ری موشکیله که ی پێ ده کات، زوله و سته مه و موخالیفی شه رعیشه گوئی ناداتی ، بۆ نه وهی قه زیه که ی بۆ خۆی بباته وه و پاره که ی بۆ خۆ حاصل بکاتن بیهاوێته ناو گیرفانی، جا نه مه که ی پاره یه کی حه لاله به ده ستیان نه که وێت، خۆ نه گهر ته ماشای موهن دیسه کان بکه ین، لا اله الا الله ، ههر موهن دیسه و شه ریکه له گه لّ مقالول، جا نهو مقالوله فیلّ ده کا له عه مه له که ی و نهو فیلّ ده کا له ئیش، فیلّ له که سابه ته که ی ده کا موهیم نیه، پاره چاوی موهن دیسه که ی کۆره کردیه، هیچ نابینی و موهیم نه وه یه ئیمزای بۆ نه کاو ته واو پاره ی خۆی له بنه وه له گه لّ مقالوله که وه ده گری و په یوهندی به ناریککی و بێ سه روبه ری نیشه که ش نیه، خۆ نه گهر ته ماشای مقالوله کان بکه ین، مقالوله که ش له موهه ن دیسه که زالمتره.

نه م مقالوله به که یفی خۆی نهو ئیشه نه ده کا، پاره ی عه مه له ی ده خوا، پاره ی سپیکار ده خوا، پاره ی کاشی چی ده خوا، پاره ی فلان و فیسالّ ده خواتن، به که یفی خۆی خیانهت ده کاتن له نیشه که، نهو ئیشه که ده کری به شی یه ک مانگ، ناکا هه موو نو قو ستانیه کانی به دیار ده که وێ، به لّام موشکیله نیه نه وه له هه مووی موهیم تره من نهو ئیشه م گرتیه، بهو مو قاوه لاته که گرتیم من پێر ابگه م ، من نهو جاره نهو مو قاو لاته م گرت،

دەبىي نىلا (B.M) كى پى بىكرىم ھىچ عىلاجى نىيە دەبىي فلان شتى پى بىكرىم.

پىم سەيرە ئەو موھەندىسە، ئەو ماقولە چۆن بەدوونىش بوونە مليۇنىرو دەولەمەند بوون، بۇ سەيرى عەمەلەكان ناكەي، باگلەيى لەعەمەلەكان بىكەين، عەمەلەكانىش راستگۇ نەماينە لەنىشى خۇيان بە تەمەلى و تەوھزەلى ئىش دەكەن، مافى ئىشەكە نادەن، ئەو پارەيەى كەومرىدەگرن بەحەلالى نىيە، مەن باوگم وەستا بوو كاتى خۇي، عەمەلە بوويمە لەبن دەستى باوگم، خوا ئاگادە ھەتايەك سەرى ھەموو بىنايەكەي لى نەدابا پىشتى راست نەدەكردەو، وەستاي ئىستا ھىچ مەجبور نىيە، چوار بلۇكان چوار بەردان لىدەدەن، نىو سەعات لەگەل عەمەلەكەي قسە دەكا، چارىگەك بىنەو بەردەي دونيا باس دەكەن، كەي ئەمە رزقىكى حەلالى بە دەست دەكەوئىت، عەمەلەكەش لەوھستاكە خراب ترە، نىو سەعات خۇي دەشارىتەو بەفېلى ئاو خواردنەو، نىو سەعات خۇي مەشغول دەكا لەگەل ئەم و ئەو، قوربەسەر كابراي كە عەمەلەو وەستاي گرتو، نىوھى پارەي دەروا ھىشتا نىوھى ئىشى بۇ نەكراو، بۇ ئەگەر تەماشاي مامۇستاكان بىكەين، كوا راستگۇو وەفاو ئەمەن و ئەمانەتى ئەم مامۇستايە، لەقوتابخانە مامۇستا گوئى ناداتە قوتابىيەكان، گوئى ناداتە ئەو كەسانەي لەبن دەستى دەخوئىن، ئەسلەن ئەو زانستەي، لەلايەتى ئىھمالى كردو ئەمانەتە، دەچىتە پۇل موھىم ئەومىيە چل و پىنج دەقە برواو بىتە دەرى، جانايا مادەكە شەرح دەكا بەچاكى و بەرىكى، قوتابىيەكان تى دەگەن ياخود نا موھىم نىيە، مامۇستا دەچىتە ژوورى چارىگەك بەدەنگو باس لەگەل قوتابىيەكان دەباتە سەرى، ئەلى چ ھەبوو چ نەبوو، ئەمشەو جەزىرە و عەرمىيە و ابوظبى چيان گۇتا ئى مامۇستا ئاوايان گوت و ئاوايان گۇت

ئەو چارىگىك رۆيشت، ئەوجا پاشان دى چوار وشە لەسەر تەختەگە دەنووسى، فلان ھەستە بخوینەو ئەویش دەخوینیتەو ئەمامۇستا نەقوتابىەكان ھىچ تىنەگەيشتن و فير نەبون، ئەمەگەى ئەتوانن نەوئەيەك پەرەوردە بکەن، خۆ ئەگەر تەماشای قوتابىەگەى، بکەى ئەویش ھەر خراپ ترە لەمامۇستاکەى، خۆ ئەو قوتابىە ئەسلەن قەدرە قىمەتى مامۇستايەگەى لانیە، وادەزانى مامۇستاکەى مۇستەقبەلى فەوتاوە کەبویتە مامۇستا، بۆیە ھەول دەدان ئەو شتانەى پارە زۆرتەر پەیدا ئەکاتن ئەو رۆیانەى کەپى گەورە ئەبى زۆر بەئاسانترو ھىچ خۆیندەواریشى ناوى، بەلکو ماستاو ساردکردنەو پان کردنەو دەوى، ئەو رۆیەى دەگريتەبەر بۆچى دەچیت سازدە سالان خۆى ماندوو بکاتن ھەتا دەبیت بەمامۇستا، کە بۆ خۆى لەفکرى قوتابىەگەى مۇستەقبەلى فەوتاوە، بەلکو مۇستەقبەلى خۆى ئەیەوى کەبۆ خۆى تەسەورى ئەکا، کەبەم شیوئە بەکورتىن رىگا دەگاتى جا خۆشەويستانم ئەگەر قوتابىەك قەدرە قىمەتى خۆیندەنى لانیە، قەدرە قىمەتى مامۇستای لانیە، چۆن فيرە زانست ئەبى، بۆیە ئیستا زانست و زانامان نەماو، بۆیە قوتابى ئیھتام بە خۆیندە نادات، قوتابى پۆلى شەشەمى سەرەتایى بىنە، ئەگەر ناوى خۆى و باوکى و باپىرى بزانی بنوسى باشە، مەمنونى خوا بن، بەلام وەختى خۆى قوتابى شەشەمى سەرەتایى بەشەشەمى زانستى و ویزەمى ئیستا ھەبوو، کوا ئەو ھەموو راستى و وەفایەى لەناو دلى قوتابىەكان ھەبوو لەناو دلى مامۇستايەكان ھەبوو، کوا ئەو ھەموو راستى و ریزو ئیحترام و ریک و پىكى یەى ھەبوو ئیمە مامۇستامان ئەدیت ھەوت کۆلان دوور دەکەوتینەو، لەترسان خۆى لى بشارینەو، ئیستا ئەسلەن قوتابى ھەر شەرم لەمامۇستای ناکا، ئەگەر قوتابىەکە لەبۆى برواو بچیتە سەرى، لەپیش مامۇستای جگەرە دەکیشى و

لاقی لەسەر لاق دانەن، جامامۆستا تەماشای قوتابی وابکا چۆن خولقی دەمینێ دەرەس شەرح بکا، کە ی ئارەزووی ئەمینی، ئەویش ئەیکاتە فەشە و کات بەسەر ئەبات، خۆشەویستانم تەماشای سایەقەکان بکەین، ئەو سایەقەنە ی نیش دەکەن کوا ئەدەب و ئەخلاق و رێک و پێکیان کوا وەفایان، هۆرین و هۆرین لاکەووە و لاکو، جوین پێک دان و دەست لێک دەرین بەسەر یەکتەشکاندەو و چاولێک سوور کردەو.

ئەو کە ی ئەدەبی سیاقەتە (السیاقە فن وادب و اخلاق) هەمووی جێبەجێ و هەپەشە و چا و سوور کردەو و جەبەبە، بەلکو سیاقەت پێناسەکەم گۆریەو، فەنی قوتار بوونە چۆن خۆم قوتار دەکەم لەو سەپارە، جاکە سایەقێک بەسێ سەد دینار بەرتیل ئیجازەکە ی بۆ بێتەو مائی، چۆن سەری هەزار ی وەکو من و تو لەسەر جادە ی لەقورپ راناکا، ئەسلەن هەر گۆیشی ناداتی، کابرا فەشی پۆلیسی هاتوچۆ دێ، قور بەسەر هێندە تیشکی خۆر لەسەری دەدا رەش هەلگەراپە، کەس ئیجتزای ناگریتن، کەس گویێ ناداتی بەکەیفی خۆیان دەرپۆن، ئێمە هەموو پێکەو بەستراوین، ئازیزانم ئێمە لایەکمان هەلەو نارێکی تێکەوت تاکو هەموو تەسبیحەکە دەسورپێتەو هەموو نارێکی تێدەکەو، جابەرستی لەهەر سوچیکی ژیانمان تەماشای بکەین ئیلا دەبینین کۆمەلێک گۆرانکاری هەبە، پێش دەسال پێش ئێستا وانەبوون، وە(الله) دزەگەمان بە ئەخلاق بوون، یەک لە مامۆستایەکان، گویم لەوانەکە ی بوو، ئەپووت چەند سالیێک پێش ئێستا مەسلەن ئەو کەنە ی گێراو پێنج شەش سال پێش ئێستا گێراو ی تەو، دەیفەرموو زەمانی باب و باپیرانم، کابرایەک لەگەڵ برادەرێکی چوو بوو دزی پێکەو لەچێتخانە یەکیکیان خیار ی دیتبوو، خیارەکە ی خواردبوو، برادەرەکە ی گۆتی چیت کرد، گۆتی خیارم خوارد، گۆتی دەمادەم نەکی ئەم مائەت کرد،

نابى ئىمە دزىيەكە بىكەين ھاتنە دەرەو ، ئەو ھە ئەخلاقى دزان بوو، دز
 بەئەخلاق بوو، ئىستا كوا قىيەم و ئەخلاق ماو، كوا ميزان ماو، تەماشاي
 ئەو گەنجە بىكە، بزائە ھەموو غەمى ئەو گەنجە چىيە، ھەموو غەمى ئەو ھەيە
 بزائى ئاخىر مۇدىلى پىرچ تاشىن چىيە، ئاخىر مۇدىلى پانتۇل چىيە، ئاخىر
 مۇدىلى جىل و بەرگ چىيە، ئەو ھە چىيە لەبەرت براىم ئەو ھە چىيە لەبەرت بەس
 بزائىم، ئەو سەر و سىمايە بۇ كوى دەجى براىم، ھە (اللە) ى خەلگى ھىچ
 ھەسارەيەك و ھىچ شويىنىك بەتۇ رازى نىن، ئەو ھەچ مۇدىلەكە ئەتۇ
 ھىناوتە، ئەو روپاش كە تۇ لەچاوى ئەكەيتەو ھە شىو ھەيە نىيە، ئەوانەى تۇ
 لاسايان ئەكەيتەو ھەوتاون، رى ئى بىزىر بوون ئەسلەن بە خۇشيان نازانن چ
 دەكەن، خۇ تۇ بەشەرى، كورە تۇ ئيمانەت ھەيە تۇ موسلمانەت تۇ
 ئيماندارەت، چۇن تەقلىدى ئەوان دەكەى خۇ ئەگەر گلەيى لە خوشكان
 بىكەين ھەر ئى گەرپى، نازانم باسى چيان بىكەم، توخوا ئەمە شەكە لەبەرى
 دەكەن، كەى رەسەنايەتى و كوردايەتى ئىمە ئەو شەكەى قبول كوردىيە،
 توخوا ھىچ ئىنساننىك كە مروئەتى ھەبى كە پىاوەتى ھەبى، چۇن قبول
 دەكا ئەم شەكەى لەبەر دايك و خوشكى دا بىيىنىت، پىم سەيرە ئەم
 خەلكە بۇ گۇرا، بۇ يەكسەر بەچەند سالىك سەدو ھەشتا پلە سوراپو،
 ئەو ھە قىيەم بى نەما، ئەو ھە ئەخلاق و راستى و ھەفاو رىك و پىكى بى
 لەناو خەلگى نەما..

ئەو ھە لايەنى كۆمەلەيتى، بابچىنە لايەنى ئەخلاق ..كوا ئەخلاق كوا راستى
 لەناو خەلك، كوا دلپاكى و داوپىن پاكى و دەست پاكى و ئەمانەت و رەھمەت
 و شەفەقەت و سىنە پاكى كوان، ئەو ئەخلاقە جوانانە كوا تەواضع، كوا
 بەزەيى كوان ئەو قىيەمانە كىو چوون، بۇ لەناو ئىمە بوون بەھەلم لەناو
 ئىمەدا نەمان، كىو چوون ئەو ئەخلاقە رەسەنەى كوردايەتى باب و

باپیرانمان که هه‌یان بوو، خو ئه‌گهر ته‌ماشای لایه‌نی که سه‌بات و مه‌عاش
 بکه‌ین، شه‌ریک له‌گه‌ل شه‌ریکی راست نیه، شه‌ریک له‌گه‌ل شه‌ریک خیانه‌تی
 ئه‌کا، هه‌موو غه‌می دوکاندار ئه‌وه‌یه که چو‌ن قازانج بکه‌م، ئه‌وه‌نده پاره
 به‌ده‌ست به‌ینم، هه‌مووی هه‌زاران شتی خراپ ده‌فرۆشی به‌س خه‌لک لی‌ی
 بکری ئه‌زاران فرووفیلی ده‌کاتن، وه‌له‌مانگه‌که ئیکسپایه‌ره‌که‌شی ره‌ش
 ده‌کاته‌وه، ده‌یکاته سه‌رمانگه‌که‌ی نو‌ی، به‌س بو ئه‌وه‌ی بو خه‌لکی ره‌واجی
 بدا، چه‌ند شتی پیس هه‌یه له‌ده‌ره‌وه که قیমে‌تی نه‌ماوه ، که ئیکسپایه‌ر
 بووه، هه‌ر ئه‌سله‌ن له‌جی‌یان فری ئه‌دری ده‌یه‌ینن به‌ ئی‌مه‌ی تاقی
 ده‌که‌نه‌وه، ئه‌مه‌کوا ئه‌خلاقی تاجیران کوا ئه‌خلاقی کرپن و فروشتنمان، جا
 به‌راستی پی‌م سه‌یره له‌ناو هیج مه‌عامه‌لاتیکماندا راستی و حه‌لالی نه‌ماوه
 کوا حه‌لال له‌ناو دۆلار فرۆشان، هه‌موو به‌ته‌له‌فۆن یه‌ک دۆلاری له‌گیرانی،
 نیه، ته‌له‌فۆن ده‌کا کاکه په‌نجا و مره‌قه بووه مال، نیو سه‌عاتی تر ئه‌لئ بۆم
 بفروشه، تۆ دۆلاریکت له‌گیران نیه چو‌ن په‌نجا و مره‌قه‌ی ده‌که‌یه‌ته مال،
 ده‌بی ده‌ست به‌جی ته‌سلیمی بکه‌ی، ئینجا ئه‌و پاره بو تۆ حه‌لال ده‌بی
 سبحان الله، هه‌ر شو‌ینیکی ده‌گرین له‌کرپن و فروشتن زۆربه‌ی حه‌رامه
 نالیم هه‌مووی به‌لام ئه‌غله‌بی حه‌رامه، که‌س نایی پرس به‌مامۆستا
 بکا.. بلی مامۆستا گیان ئه‌و نیشه چو‌نی حه‌رامه و چو‌نی حه‌لاله، نایکا
 کاتی‌ک له‌گه‌ل کابرای شه‌ریک توشی موشکیله ده‌بی، ئه‌وجا دیته‌لای
 مامۆستا، وه (الله)ی مامۆستا گیان کیشه‌یه‌کمان هه‌یه، مامۆستاش
 گو‌یراده‌گر، ده‌فه‌رمووی که باس ده‌کا له‌سه‌ره‌تای نیشه‌که‌ی بو گه‌نیه هه‌تا
 سه‌ری، شتی‌ک له‌سه‌ره‌تا‌که‌ی بی سه‌رو به‌ریت کردبی، و بو گه‌نیت کردبی
 ئه‌ی چو‌ن شه‌رع بتوانی بۆت حه‌لال بکاتن، جا ئه‌و موشکیلاته زۆر دیته‌لای
 ئی‌مه، به‌راستی سه‌ره‌تا پرسیار ناکه‌ین، به‌لام که‌تووشی موشکیله ئه‌بن،

ئىنجا دى پىرسىيار دەگاتىن، خۇ جارى گلەيم لەئىماندارەكانە، لەمۇسلمانەكانە، ئەوانەى مۇلتەزىمىن ئەوانىش تىكەوتوون، ئەوانىش تووشى رىباو بى سەرو بەرى لەكارەكانىاندا ھەيە، خۇشەويستانم ئىمامى عومەر رەزى خۇداى لەسەر بى، دەچوۋە باراز ئەيفەرموو: (ئەى خەلىكى بازار ئەۋەى لەفقى بازار نەزانى ئەۋەى لە فقىى مەاملات نەزانى بەم دارە پىشتى دەشكىنم، بانىتە بازار، نىزىكى بازارمان نەكەۋى و خەلىكى ئىمە تووشى رىباو حەرام نەكا) گوا شارەزى شەرحى موعامەلات لەناو ئىمە لەبازاردا، ھەر تەقەى سەرى دى، نەفس و ھەۋا ئارەزوو حوكم دەكا، لەناو بازاردا گىرنگ ئەۋمىيە ئەمن بگەمە ناو بازارو دەۋلەمەندىم، بەھەر شىۋمىيەك بەھەر حىلەيەك بەھەر قۇل بىرىنىك بى زۇر گىرنگ نىيە، بۇيە خۇاى گەۋرە سىبحان اللە دەفەرمۇى وَتَرَى كَثِيرًا مِّنْهُمْ يُسْرِعُونَ فِي

الْآثِمِ المائدة/۶۲، واتە: ھەردەيان بىنى خەلك زۇربەيان

مۇسابەقە دەكەن بۇ بەدەست ھىننى حەرام بۇ خۇ دەۋلەمەند كىردن لەسەر حىسابى من و تۆ، فلان و فىسال بەخۇشى بۇى، بامىن بىرم لەبىرسان، جاخۇشەويستانم تەماشى كىندەرىى ژيان بكەن، تەماشى چ قوزبىنىكى ژيان بكەم تىك نەچوۋى و نەفەوتابى، باشە بۇ تەماشى سىياسەت نەكەين كواسىياسەتى ئىمىرۇ ، ھەموۋى درۆۋ دەلەسەيە لەبۇ خەلىكى سىياسى چىيە ھەموۋى گورگاتىيە كابراى مەسنول ھەر دەيەۋى گىرفانى خۇى پىركا، ھەردەيەۋى بەزووترىن كات خۇى دەۋلەمەند بكا، سىياسەتىشمان گۇراۋە، ھەتاراستىشمان لە سىياسەت نەماۋە، پىاۋى سىياسى يەئنى زۇر درۆزن، زۇر بى سەرو بەربى سىقە بى ۋەھا بى ئەمەك، ئەمە پىئاسەى پىاۋانى سىياسىيە، نەخىر وانىيە ئەۋ چەند سالى گۇرا، ئەۋ چەند سالى ۋەى لىھات كەپىاۋانى

سیاسی وابن، برۆن تەماشای باب و باپیرانمان بکەن، کاتێ گە باسی
یەکیکیان ئەکرد، ئەگەر بیان گوتایە کابرایەکی سیاسیه، یەعنی غەمخۆری
ئەم میللەتەیه هەر شتێک ئەکا بۆ ئەوەی ئەم میللەتە بەرز بێ هەر شتێک
ئەکا بۆ ئەوەی ئەم میللەتە بگاتە بەختەومری، ماف و حەقی ئەو میللەتە
چۆن بە دەست بێنیت چۆن شۆرش و خەبات بکا بۆ ئەوەی میللەتی خۆی
بگاتە رهوای حەق، ئەما ئەوانەى ئیستا هەم و غەمی گیرفان پرکردنەو
سەیارەیهو خۆ قەلەوکردنە هەروەها خانوو دروست کردنە بەس ، ئەوانە
نەما هەموو غەمی میللەتمە، بزائەم میللەتم چى پێویستە، لەکیو نەدرئ
دەنالی، چى نوقوستانە ئینجا خۆشەویستانەم بەراستی باسی هەموو
موشکیلەکانی کۆمەلگا بکەین تەواو نابێ، بەلام ئەمە واقعیی حالەو دەبی
ئیتەراف بکەین، دەبی هەموومان دەست لەسەر دەرەکانی خۆمان دابنئین
بلیین مامۆستا راست دەکەى ئیستا ئیمە ئەو هەموو دەرەمان لێیه، ئەو
هەموو گۆرانکاریەمان بەسەر داهاشیە، هەستیش پێ ناکەین، دەبی پێش
ئەوەی چارەسەری دەرەکە بکەى، دەرەکە تەشخیص بکە، ئەوکاتە نیوەی
عیلاج تەشخیص کردنی دەرە من ئیستا زۆر بە پەلە بۆم باس کردن،
ئەمە گۆرانیکە بەسەر ئیمە داهاوو، ئەمە حالەتیکە بەسەر ئیمەى کورد
داهاوو، خۆ میللەتانی دەوراو پشتمان هەر لەئیمە خرابترن، بەلام ئیمە
ساحیبی خۆمانین و باسی خۆمان دەکەین، جامادام وابی دەبی فکر
بکەینەو پیاوی عاقل ئەبی ئەوەی راست و وفادار و دلسۆزە بەرامبەر
میللەتی خۆی دابنیشی لەگەڵ دلسۆزان فکر بکاتەو، ئیمە چى بکەین بۆ
ئەو میللەتە، ئیمە چۆن ئەو میللەتە حالێ بکەین لەدینی خوا ،
خۆشەویستانەم پێغەمبەر ﷺ دەفەرموی : من و ئیو وەگو کابرایەکی
واپە، ناگریکی هەلکردبیتەو بیهوی خۆی لەبەر گەرم بکاتەو تەپرو

پەپولە و پەروانە ھەن نازانن ئەو ئاگرە دەیسوتیڭى بەدەستى دەريان بکات،
 خۇ لەناو ئاگرەكە دەنڭن ئەویش ھەر ئەوئەندە ئەتوانى بەپەپولە و
 تەیرەکان بلى توخوا بەدوور کەونەوہ ئەو ئاگرە ئەتانسوتیڭى
 خۇشەوستانم ئیمە و ئیوہ گشتان دەبى وەك ئەو پیاوہ وابین ئەبى
 دلسۆزبىن بۇ مىللەتەگەمان، بلىن خەلکینە ئاگاتان لە خۇبى ئەوہ بەرەو
 ھەلدیر ئەرۇن، بەرەو کاول بوون ئەرۇن و بەرەو فەوتان ئەرۇن نالیم
 فەوتان چونکە پیغەمبەر ﷺ نەھى لەئیمە کردوہ بلىن ھەمووی
 فەوتاوین، چونکە خۇی فەوتاوہ بەلام من ئەلیم بەرەو فەوتان ئەرۇین
 بەرەو کاولى ئەرۇین بەرەو بى سەر و بەرى ئەرۇین وە (اللہ)ی بەختەوہرى
 نیہ، ئەوہى ئیمەى تىدابى، بەختەوہرى ئەوہیہ دلت خۇش بى بەختەوہر
 ئەوہیہ کامەرەن بى، پاك و ئەمین بى لەگەل خەلک، سىقەو باوہر بەخەلکى
 بکەى، خەلکى سىقەو باوہرپ بى بکا ئیماندار ئەو کەسەیہ خەلک لەدەست
 و زوبانت ئەمین بى، ئەمە بەختەوہریہك و خۇشیہكە ئیمە دەمانەوئى،
 ئەبى جیران لەجیرانەكەى تەئمین بى، برالە براى وەفادار و بەزەى بى
 دایك بەرامبەر بەمندالەکانى بەروحم بى، مندالەکان خزمەتکارى
 قۇندەرى دایك و باوکیان بن، برادەر لەگەل برادەر دەبى وەفادار بى نەك
 قۇرتى بۇ لیبدا و تەقریرى لەسەر بنووسى وسەرى لەقور رابکا، کەسەك
 ھاموشوى کەسەك دەکا بۇ ئەوہ نەچى پىشتى بشكىنى بۇ ئەوہى مەحبەت و
 ریزو ئیحترام لەگەل یەك پەیدا کەین، یەكترمان خۇش بوئى کەدەمەوئى
 تیجارەت بکەم بۇ ئەوہم نەبى خۇم دەولەمەند بکەم، ئەمن بمەوئى شتىكى
 چاك بۇ ئەو مىللەتە بەئیم دوو دینارىش بۇ خۇم قازانچ بکەم چى تىدایە،
 ئەبى ژيان وابى دەى کەواتە ئیمە ئیستا بەپەلەو زۆر بەگورتى و بەگوردى
 گەراين بەناو ھەموو کۆمەلەگەماندا بەھەموو کۆمەلگا و بەھەموو

كۆمەلانى خۇماندا ھەر يەككى موبتەلايە بەدەردى ھەريەككى موبتەلايە بەكۆمەللىك مەشاكىل و غەم و پەژارەيەك باشە ئەو گۆرانە لەكوئى رويدا ھەتمەن كە تەماشاي خۇمان دەكەين خۇمان گۆرىتمان مانگ و ئەستىرە و دارو بەرد و ئاو نەيان گۆرپو، بۆيە خواي گەورە دەفەرموى ﴿ذَلِكَ

بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ ۖ وَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٣﴾ الانفال/ ۵۳ واتە: بزانه يا

محمد ﷺ با ئومەتەكەشت ووشيار بىتەو بەزانی خواي گەورە كاتى نازو نىعمەتىك ئەداتن بەكەسىك و كۆمەللىك لىيان ناگۆرى ﴿حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا

بِأَنْفُسِهِمْ﴾ ھەتا بۇ خوى نەيگۆرن، ھەتا لەو خۇشيەى تىدانىيە لىيان بىتە ناخۇشى، ھەتا بەدەست و زوبان و جاويان خۇيان نەى گۆرن خواي گەورە لىيان ناگۆرىت پاشان خواي گەورە دەفەرموى ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ

مَا بِقَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ﴾ الرعد/ ۱۱، واتە: خواي گەورە

لەھىچ كۆمەللىك ناگۆرى، لەھىچ كەسىك و قەومىك و مىللەتىك تىك ناداتن ھەتا بۇ خۇيان لەخۇيان تىك نەدەن، كەواتە ئىمە بەخۇمان لەخۇمان تىك داوہ..دەبا بىيىن تەماشاي خۇمان بىكەين بزانيىن ھەلەكە لەكوئىندەرىيە مادام ئەمەن بۇ خۇم قاتىلى نەفسى خۇم، مەن بەخۇم خۇم كۆشتى يە خۇم ھەوتاندىيە، خۇم گۆرپو خۇم بەھىلاك داوہ، دەبى بىم عەمەلىياتى جەراھى بۇ خۇم بىكەم ئەبى بزانيىن كۆپىندەرى تەئسىرى ھەيە لەسەر مەن، كى قىيادەى

من دەگا، دەستم چاوم دەمم لوتم کویندەری قیادەى من دەگاۋ بەرەو کاۋلیم
 دەبا، ھەتا بیگرم دوو ئامۆژگاری بکەم پئی بلیم کاکە بەرەو کویم دەبەى
 تۆ بەرەو چ کاۋل کاریەکم دەبەى، جا حوشە ویستانم کاتیك کە لەئینسان
 ئەکۆلینەو، کاتیك ئینسان شەق شەق ئەکەین و تەماشای ئەکەین دەبینین
 ئینسان دوو بەشە مرۆف لەدوو بەش پیک ھاتیە، لەکۆمەلێك ئەندام، وەکو
 دەست و سەر و لاق و زگ و مەعیدەو دل ئەمانەش لەخۆل دروست بوونە،
 ئەوانەش ھیجیان بە دەست نیە، ھەموویان نیش دەگەن بەغەیری ئیرادەى
 خۆیان بەشتیکی تریان نادیارن وەکو عەقل و نەفس و ھەوا و روح..ئەو
 چوارەیان لەگەل لاشەکەیان تیکەلاون، ئینسانیکیان دروست کردیە ئەو
 ئینسانە و لاشە یە ھیج تەحەکوم ناکا بەگۆرانەکەى، بەلکو ئەوەکەى دەلیلم
 ئەو چوارە ئەوانە تەحەکوم بەگۆران دەگەن لەو چوارە زائەدن روحیشیان
 ... عەقل و نەفس و دل و ھەوا ئەو چوارە ئینسان ئەگۆرن، ئەو چوارە
 ئینسان بەرەو باشە ئەبەن، یان بەرەو خراپە ئەبەن کەواتە لاشەمان لەگەل
 روحمان عیلاقەى بەگۆرانەو نیە بەلکو ئەو لاشەمان دوو نەوعە
 حەرەکەى تێدایە، حەرەکە یەکی ئیختیار یە وەکو دەستم بەخۆم دەیجولینم
 وەکو زمان بۆ خۆم قسەى پێدەکەم چاوم بۆ خۆم ئەى توروکینم، گویم بۆ
 خۆم گوئی ئی رادەگرم، بەلام ھەندیکیشیان حەرەکە یەك و جولانیکی
 غەیری ئیختیار ی تێدایە، وەکو لیدانی دلم و ھەناسەدانم وەکو ئەو
 حەرەکانەى ئەو شانەى لەژوورئ دان لەناو لەشەمدا ئەوانە ھیج بەدەستی
 من نیە، بەلکو خواى گەورە وای کردوہ بۆ خۆیان نیش بکەن، جا
 ئینسانەکە بیەوئ یان نە یەوئ من بنوم یان بەخەبەریم، کۆ ئەندامى
 ھەناسەدانم نیش دەگا دلم لەجیى خۆى ھەر ئی ئەدا روحەکەش ھیجى
 لەدەست نیە بەلکو تەزوێکی کارەبایە سەرى حەیاتە، خواى گەورە دایتە

نیمه، نیمه نه جولیني، وههروهه ها حهره کهو جولانه وهی ژيانمان پي دهبه خشي ههر کاتي خواي گه وره نهو روحه ی لهو لاشه يه جودا نه کاته وه نهو نينسانه دهمري هيچ حهره کهو شوينيکي نيش ناکا، نه چاوي نه عه قلی نه دلي نه زوباني نه دهمي هيچ نه ندام و ههستيکي نيش ناکاتن .. دهی که واته نه م روحه زور له زانايان لييان پيچايله وه ههتا جوله که کان هاتن له پيغمبهري نیمه پرسى ﷺ خواي گه وره جوابي دانه وه فهرمووي

وَدَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِّنْ

الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٥﴾ الاسراء/ ٨٥، واته: يا محمد ﷺ له روح ليت

نه پرسن بلي روح نه مري خوايه وه که سيش نازاني روح چيه ﴿وما اوتيتم من العلم الا قليلا﴾ بهراستي نهی به شهر، نيوه له زاناست نيلا که ميکي زور که متان پي به خشراوه .. جا بهراستي زانايان وه کو نيمامي غه زالي و جوراني تر زور زوريان پيچايله وه له روح که شوينه که ی له کو يه ههتا ههنديکيان دهلین روح له ناو دلي دله، دهلین نهو دله ی لای چه پماندايه، ده فهرموون دليکي که ی له ناو دايه روحه که ش له ناو ويه، جا دهلييان چيه؟ دهلييان نه وه يه دهلین ههر نه نداميکي نينساني ليکيه وه نامري، به لام و مره نه م دله ليکيه وه .. نهو نينسانه نازی و نه مري، به لام نه ممش وانيه، جا نه گهر نهو دله ليکيه يته وه دليکي ديکه تيبيخي نهو روحه ههر نارواو ههر ده مي نييت و الله اعلم، نه وه ههر خوا بو خوي نه زاني چونکه خوا بو خوي ده فهرمويتن ﴿وَمَا أُوتِيتُمْ مِّنْ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا﴾ واته: نيوه نه مه سه نه له ی روح

له زور مه سائيله کاني تر دا زانستيکي زور که متان پي به خشراوه، نه وه ش غه يبه ههر خوا بو خوي نه زني، جا که واته نه م روحه له گهل نه م لاشه يه

ئەوانەيە يەكترى ئەگرىن ھەتتا ھەرەكەت يەك و جولانىك و شتىك بۇ ئەو
ئىنسانە دروست بىكەن، دەى كەواتە ئەو دەى ئىنسان دەگۆرئ ئەو دەى
مەنھەجى ژيانى دەگۆرئ ئەو دەى رىئى دەگۆرئىن يان بەرەو باشەى دەبا يان
بەرەو خراپە، چوار شتىن يان عەقلىتى يان دلئىتى.. يان نەفسىتى، يان
ھەوايەكەيتى ..جا خۇشەويستانم بەپشتىوانى خواى گەورە لەو دەرسانەى
داھاتوو يەك لەدواى يەك لەمانە باس دەكەين و وہ ھەرۋەھا يەك يەك
چارەسەريان بۇ دادەنئىن ئەگەر عەقل تىك چوو، يان دل تىك چوو، يان
نەفس و ھەوا خراپ بوون، ئەوانە چۆن چارەسەر دەكرىن چۆن بتوانىن
ئەوانە محكوم بىكەين.. بەرەو باش و رىك و چاك و پوختى بىبەين، تاكو
دەرسىكى تر بە خواى گەورەتان دەسپىرم.

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته

ده راسی نوووم

نہشتہر گہری مروق

باسم الرحمن الرحيم

(الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على خير خلقه محمد وجميعه أجمعين) (السلام عليكم ورحمة الله وبركاته..)

نازیزانم ئىمه لە دەرسى يەكەم، ئەم زنجیرە باسەى كەبۆم ئامادە كەردبوون، باسى گۆرپان و بى سەرو بەرى حالم لەهەموو شەرائىجەكان دا كەرد، گەشتىنە ئەو نەتىجەى كە ئەو گۆرپانە بۆ خۆمان دروستمان كەردوو، ئىمه بووینە سەبەبى ئەم گۆرپانە و هەر ئەبى بە خۆشمان چارەسەرى بكەين، ئەوەتە خۆى گەورە دەفەرموى ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ﴾ واتە: خۆى گەورە لەهەيچ كۆمەلەىك ناگۆرێ هەتا بەخۆيان نەگۆرن.

وہ نىمامى مالىك رەزای خۆى لىبىت دەفەرموى (لا یصلح اخر هذه الامة الا بما صلح اولها) واتە: چۆن بىدايەتى ئەو ئۆمەتەى چاك بوون و رىك بوون بەم شىوہەش ئەو ئۆمەتە چاك دەبى و رىك دەبى، ئىمه ئەو ئۆمەتەى كەوا ئەژىن وا ژيان نەبەینە سەر، بەراستى خراپەكارى و بى سەرو بەرىو بى شەرى و شتى نارىكمان زۆر لەناو پەيدا بوو و دەهەرودھا گوتىشمان دەبى چەند شتىك وا لە نىنسان بكا بىگۆرێ، يان ئەوەتە عەقلى يان دلى يان نەفسى يان ھەواپەكەى بى، وە گوتمان چ لاشەى ئەو نىنسانە چ روح ئەوانە پەيوەندىان پىوہنە، بەلكو ئەو روحە وەكو تەزوىكى كارەبايە دىتە ناو لاشەكەى، وەحەرەكەپەك و وزمىەك و تاقەتىك ئەداتە ئەو نىنسانە پى ئەژى و گوێى لى ئەبى و ئەبىنى و ھەست پى ئەكاو ئەوانە ھەموو نىشى بەروحوە ھەيە، ئەو نىنسانە ھەست پى ئەكا، بەلام جارى

یه که میان باهر یه کی له مانه چ دل و چ عقل و چ نفس و چ ههوا،
 بانه زه یه کی کورتیان له سهر و مربرگرین یه که له دوی یه که پیناسه یان
 بکهین، وه لییان شارمزا بین و بجینه ناخپانه وه نینجا ته شیخی
 هه ریه که یان بکهین بزانی نه وانه به چ چاک نه بین و ریک و ریک و پیک
 نه بین.

یه که میان عقل گه و رهترین نیعمه تی خوی رب العالمینه بۆ ئینسان، ئینسان
 به و عقله له هه موو کائینات جودا نه بیته وه، به سایه ی نه م عقله له باقی
 هه موو بونه و مر جیا نه بیته وه، نه و عقله و له ئینسان نه کات که فکر کاته وه
 له عه واقیبه خوی، وه فیری ئیش بی وه مه علومات و مربرگری، شت هه زم
 بکاتن و شت لیک بداته وه و فیره زانست و زانیاری ده بی، وه پاشان ره بتی
 مه علومات له ناو زاگیره دا زه بتیان ده کات، ته رتیبیان ده کات، پاشان
 زاگیره یه کی به قوه تی هه یه له گه ل حافیزه یه کی به قوه ت که یارمه تی نه و
 عقله نه دهن که ئیشه کانی خوی زور به تیرو ته سه لی و ریک و پیک نه نجام
 بداتن، به لام له غهیری ئینسان له حیواناته کان نیه ته نیا هه ستیان هه یه
 به و ههسته شعور ده کهن، به لام وه کو عقل نیتیان.

له بهر نه وه مه علوماتی پيشوویان نیه وه زه بتی مه علومات ناتوانن له ناو
 میشک و دماغی خو یان بکهن، وه گه و رهترین شتیش له ناو عقلدا فکر
 کردنه وه یه، جا به راستی ئینسان به فکر کردنه وه ده کات به زانست به ناوات
 به نه تیجه و نه نجامیک که نه ته ویت پی بگهیت، به لام له غهیری ئینسان
 له باقی حیواناته کاندانه مه نیه فکر کردنه وه یه نیه فکر له عاقیبه تی
 خوی نا کاته وه نه مه نه خوا به لام چی به سهر دی نه مه فکر لی نا کاته وه،
 ته نها به هه ست جار به جار حیوانات هه نه زیره کن هه ست ده کهن،
 نه مهش وه کو فکر کردنه وه نیتیان، جا ئینسان نه م فکر کردنه وه یه

بهراستی زۆر گهورمیه که خوای گهوره دایتیه ئینسانی که فکر بکاتهوه،
 بزانی سێ جوړه فکر کردنه و هه نه، دمبێ نه مهش نهوه بزانی هه
 چهنده پیم خوش بوو بزانی زانیان زۆر زۆر به حهسیان له سه ره نووسیوه
 هه تا هه ولیان داوه عه قل بناسن که نه و عه قله جو نه و وه پیناسه ی جیه،
 هه تا هه ندیکیان ده لێن عه قل مه جموعه ته جاروبیکی (حه یاتیه یومیه)،
 مه سه له ن کابرایه که ئه بیینی تی نه که و ئ به کاریکدا، یه که سه ره نه تو فکر
 نه که یته وه، عه قلت پیت نه ل نه و ئیشه مه که نه گه ره نا عاقیبه تی تو نه وه
 ده بییت، جا ئینسان چهنده گهوره تر بی ته مه نی عه قل و ته جاروبی حه یاتی
 زۆر تر نه بی، بۆیه پێ ده لێن پیاویکی عاقله دنیا دیتیه به تو ته جاروبی
 له پیشه ی خوی که دیتیتی و گه رایه و سو رایه و خه لکی دیتیه تفتی و تالی و
 ترشی و سوری گه رمی و ساردی زۆری دیتیه له و حال ته دا نه و
 ته جروبانه ی ژیا نی هه مووی بوونه عه قل بوی، بۆیه که پرس ی پی نه که ی
 ریه کی زۆر جوانت پی نیشان نه داتن، بۆیه پیغه مبه ریش ﷺ ده فه رمو ئ
 (ماخاب من استشار) واته: که سی که پرس به خه لکی بکا به سه ره گه ردانی و
 نا ئومیدی نا گه رپته وه، بۆ؟ چونکه کۆمه له عه قلی که له عه قلی که باش ته،
 جاری و هه بووه موعجیب بوینه به بیرو هۆشی خو مان، به عه قلی خو مان
 به لام که ئیشه که مان کردیه دیتمان نه سه له ن فکر ده که ی نه وه هه ره مرکی
 مه سه نی له گانی شمان نه کردیه، زۆر به بی سه ره به ری، چون قه زیه که مان فکر
 لی کردیته وه، ده ی که واته پرسینی که سانی تر واته وه رگرتنی ته جروبیه ی
 غهیری خو مان، بهراستی نه مه عه قل زیاد ده گات، جانی نسان چهنده ته مه نی
 گهوره تر بی، چهنده ی بگه ری چهنده ته جاروب بیینی، چهنده له ناو ته به قات
 بژی، له گه ل ده وله مه ندان و سه رو کان له گه ل نه وانه ی خواری و کاسبکاران

بژی، ئەوا ئینسان عەقل و مەدارکی عەقلى زیاتر ئەبیتەو، جا ئەو عەقلە
فکر دەکاتەو، وەسئ جۆرە فکر کردنەو وەش ھەیه،

(۱) فکر کردنەو وەیه کی رووگەشی (سطحی) ھەیه.

(۲) فکر کردنەو وەیه کی قولان ھەیه واته عمیق .

(۲) فکر کردنەو وەیه کی (مستنیر) مان ھەیه.

فکر کردنەو وە ی سطحی وەکو زۆربە ی خەلکی کە فکر دەکەنەو وە شتیکی
طبیعی یە، ھەر مەسەلە یەکی دیتە پێش بەسادەیی مەسائیلەکان فکر
دەکاتەو وە خەبەرەکی دەبیستی یان شتیک روئەدا زۆر بە سطحی و
بەساکاری و تەبیعی فکر دەکاتەو، بەلام جۆرە فکر کردنەو وە یەکی ترمان
ھەیه کە پێی دەئین (تفکیر عمیق) ئەوا ئەو کابرایە و بەسادەیی فکر
ناکاتەو، بەلکو زۆر بەقولی لە ھەموو گرێبەکان و سەرەداوەکان فکر
دەکاتەو، وەپاشان خەبەرێک دەبیستی شتیک دەبینئ روداوێک دەبینئ
دەزانئ ئەو روداو لەو گۆرە روینەداوە خەلفیاتیک ھەیه، لە
خەلفیاتەکەش دەکۆلێتەو، تا تێدەگات یەکسەر دەزانئ ئەو روداو بۆ
روویدا ئەو تەفکیری عەمیقە، ئەو تەفکیرە ساحیبەکە ی دائیمەن پیاوی
زاناو بەرزن پیاوی عاقلن، بەراستی ئەوانە زۆر فکر لەشت دەکەنەو وە زۆر
بەقولی و دورو دریزی و زۆر بەرێک و پێکی دەچنە ناو مەسائیلەکان، فکر
کردنەو وە یەکی ترمان ھەیه کە پێی دەئین (الفکر المستنیر) فکر کردنەو وە ی
مستنیر ئەو وەیه، تۆ بۆ ھەدەفێک و ئامانجێک فکر بکەیتەو، نەک بۆ شتیکی
سادە فکر بکەیتەو، جا ھەموو فکرێکی مستنیر فکرێکی عەمیقە، بەلام
ھەموو فکرێکی عەمیق فکرێکی مستنیر نیە، راستە کابرا بەقولی فکر
دەکاتەو وە بەلام بۆ ھەدەفێک فکر دەکاتەو، بۆ مەقسەدێک فکر دەکاتەو،
بەلکو ھەر بۆ خۆی پیاویکی ئاواپە، بەشتی ساویلکە و شتی ساکار

قەناعەتى نايە و دلى ئاۋ ناخواتەۋە، بەلكو دەبىي زۆر بەۋوردى بېچىتە ناۋ بابەتەكان، بەلام فەكرى مستنير ئەۋەپە تۆ ھەدەفلىك ھەبى، تۆ بىتەۋى كارىك ئەنجام بەدى نەتائىجىك بۆ خەلىكى بەيان بىكەى جا ئەۋ فەكر كەرنەۋەپە فەكر كەرنەۋەى زانای فۇقەھائەكان ئەۋانەى ئىستىنباتى ئەحكام ئەكەن ئەۋانەى فەكر دەكەنەۋە كەچۆن بىتۈنن ئەۋ مىللەتەيان لەقىمەى خۇشى و كامەرانى و بەختەۋەرى بىزىن، جا بەپراستى جۇرى سىيەم لەم فەكر كەرنەۋەپە زۆر پىۋىستە كەئىمە ھەمان بىت ئىستا ئىمە نەقۇستانىمان ھەپە، ئىستا يەك لەنەخۇشىەكانى ئىمە ئەۋەپە فەكر كەرنەۋەمان سادەپە دەنگوباس دەبىستىن، ئەسلەن فەكر ناگەپنەۋە، بۆ نمۇنە كابراپەك لەشۋىنىكەۋە دەچىتە شۋىنىك باس دەرگىت لەدەنگوباس دەبىي فەكر بىكەپتەۋە ئەۋ چۈۋنەى حەمتەن سەبەبى ھەپە بۆ چۈۋە خەلفىياتى دەبىي چ ئاۋات و ھەدەفلىكى ھەبى، لەۋ چۈۋنەى يەكسەر كە فەكرت كەردەۋە مەعلۇماتى سابىقەشت ھەبۈۋ، يەكسەر ئەتۆ دەگەپتە قەناعەتلىك و لەھەدەف دەدەى، بەلام ئەگەر ۋەكو شتىكى سادەۋ ھاگەزايى بەمىشكت دەبىي ۋەكو خەبەرلىك بىبىستى بەپراستى ھىچ لەدەرگى ئەسەرى ئەۋ بوۋنەۋەر و ئەۋ زىانە ھىچ تىنەگەى، جا عەقلىش دوو جۈرە، جۇرىكمان ھەپە

۱) عەقلى طىبىعى يە كە خۋاى گەۋرە ئەپداتى، جا ھەپە ھەر بۆ خۋى لەزگ ماكى كە خۋاى گەۋرە داپىتىن، عەقلىكى تىزو بەقۇمت و ۋەرگرو تىگەپشتوۋ زوۋ شت تىدەگا، دەرگى كار دەكاتن زوۋ فىرەكار دەبىتن، عەقلىكى ترمان ھەپە.

۲) عەقلى اگتىسابى، ئەۋ كابراپە بەخۋىندەۋە بەتەجاروب و بەخۇماندى كەرن و بەگۈى دان و بەتەماشاكردن بەۋانە فىر دەبىي، ھەمۇۋ خەلىكى ئەۋ

ئەدەۋاتانەى فىر بوونيان ھەيە، بەلام كەم كەس دەتوانى ئىستفادە لەو پىداۋىستىيە بىكەتن، جابەراستى ئىنسان چەند ئىھتىمام بەخۆى بداتن، چەند فكر بىكەتەۋە چەند زانىست و زانىارى كۆ بىكەتەۋە، مەداركى عەقلى زىاتر ئەبىتت، چونكە زانىيان ئەفەرموون عەقل بە سايەى پىنج شتەۋە مەلوماتى بۆدى ۋەكو پەنجەى دەست پىناسەيان بۆ كىدىە، ئەلەن بەسايەى چاۋى و بەسايەى گوۋى و بەسايەى لەمىسى و بەسايەى ذوقى.. بەسايەى ئەو پىنج شتە مەلوماتەكان دىتە شوپىنك پى دىلەن (حسى مشرك) لەو حسى مشرەكە چەند مەلومات زۆر بچىتە زورى ئەو حسى مشرەكە زىاتر دەبى ۋە عەقلى ئەو ئىنسانە فراوانتر و رىك و پى تر دەبى، جا ئىمە يەك دىردمان ھەيە ئەو حسى مشرەكەمان نوستو، دەبىنن كابرە ۋاتەماشەى يەكەك دەكا بەلام بلى فلان مەنت بىنى، دەلى ناۋەاللە بۆ چونكە حسى مشرەكى مشغول بوۋە.

كابرەكە ۋاقىسەت بۆ دەكا، دەلى توخوا چىت گۆت، ئەى بابە قسەم بۆ نەكردى لەكوۋى بوۋى ۋە اللە حسى مشرەكى ئەو كابرەيە مەشغولە، جابەراستى ئەو ئىنسانە چەند بىرتىزو بەزمىن و فكرى باش بى چەند وردو لەسەر خۆۋ ھىمەن بى، ئەۋەندە ئەو ئىنسانە عەقل و مەداركى عەقلى زىاترو بەقۋەت ترو فراوانتر دەبى، جا ئەو عەقلە جى تەكلىفى ۋاجىباتى (رب العالمين) ە كەسەك كە عەقلى ھەبى ۋاجىباتىشى لەسەر ۋاجىب دەبى چ ۋاجىبات چ حقوق ۋەماف، ھەموۋى لەسەر دادەندىت دەبى ئەنجامى بداتن، بەلام ھەركاتى عەقلەكەى نەما، ئەو ۋاجىبانەى ھەموۋى نامىنى ھىچى لەسەر موكلەف نامىنى بۆيە دەبىنن شىت و مىدال ئەۋانە ھىچيان لەسەر ۋاجىب نىە، ۋەكو نوپزو رۆزو ئەو ۋاجىباتانەى كە خۋاى گەۋرە لەسەر ئىمەى داناۋە.

جابه‌راستی چهندي ئينسان زيرەك و بليمەت بى، حقوق و واجباتەكانى لەسەرى پەيت ترو توندترو قەيم ترو زۆر تر ئەبى، چونكە ئەو زەكاومتە ئەم عەقلە تيزە زياتر وەى ليدەكات، موگەلەف فەركباتەو زياتر بەرھەم دار بى و خيرو مەنفعەتەى لەبۇ خەلكى ھەببەت جا ئەو عەقلە بەتەيگەيشتن دەولەمەند دەبى.

تەيگەيشتن ئەو زانستەيە كەئينسان دەستى دەكەوئتن بەسايەى خوئندنەو و بينين و بيستن بەو شتانە بەدەستت دەكەوئ، رۆژ بەرۆژ ئەو مەلوماتانەى بەدەستت دەكەوئ ھەموو دەببەت بەمەفاهيم لەناو مەشكتدا ئەو مەفاهيمانەى كەلەناو عەقلتن تەئسیر لەسلوكت دەكا، سلوكى تۆ تەسەروفاتى تۆ جولانى تۆ بەرامبەر خەلكى، ئەو ھەموو ئەو مەفاهيمەيە كە لە ناو عەقلتە وات ليدەكاتن، پياويك دبت لەبەرى ھەل دەستتەو ريزى دەگرم و تەقدیری دەگرم لەبەرچى، چونكە مەفاهيميك لەناو دەماغ و مەشكمان پەيم ئەلەين، دەبى ريزو قەدرى ئەو پياو بەگريت، چونكە خاوەنى ئەو ئىشەيە، مەروفيكى بەحەيايە بەشەرەفە داوین پاكە، يەكسەر ئەو مەفاهيمانەى وا لەسلوكى دەكا كە سلوكى باش بى ئىشى لايق بەرامبەرى ئەنجام بدا.

بەلام خوا نەخواستە ئەگەر مەفاهيميكى نارەكمان ھەبوو بەرامبەر ھەر كەسيك سلوكەكەشمان نارەك دەبى بەرامبەرى، ريزى ناگرم، بەدەمى پەناكەنم، نەسەتەى ناكەم، لەخۆمى نەيك ناخەمەو، لەگەلەشى ناگەرم بۇ ، چونكە ئەو مەفاهيمانەى لەناو مەشكن ئەمر دەكا بەسلوكم كەتۆ باش مەبە لەگەل ئەو كابرايە، رووى مەدئ ھەلسو كەوتت باش نەبى لەگەلئ لەبەر ئەو ھى كابرايەكى خراپە دزە زمان پيسە، ھى ئەو ھى نە لەگەلئ دانیشى و ھاموشوى بكەى و برادەرايەتى لەگەل بكەى، ئەو مەفاهيمە

یەكسەر سلوكم دهگۆرئ بهرامبەر ئەو ئینسانە، ئیستا ئەو پیناسەیهکی پوخت و جوانی عەقلمان کرد، زانیمان تەئسیراتی ئەو عەقلە لەکویندەر دەبئ، وە لەکویندەر ئەو عەقلە مورشیدی تۆ دەبئ، چونکە عەقل مورشیدە رئ بە ئینسان دەدا، حەق و ناحەقی بۆ جودا ئەکاتەو، تاریکی و ڕوناکی بۆ جودا ئەکاتەو، ئەو شتانی پیویستی بەجودا کردنەو هەبئ، هەموو ئەمانە بەلیکدانەو عەقلە و ئیشی عەقلن.

دووهم شوین کە بمانەوئ باشی بکەین (قلب - دل) دل پیک هاتیە لەدوو بەش . یەکەمیان ئەو پارچە گۆشتەیه کە لەلای چەپمانە، ئیمە باسی ئەم پارچە گۆشتە ناکەین، چونکە ئەو پارچە گۆشتە خوای گەورە دایناو لەلای سینەی چەپمان، لەدەقەیه کە حەفتا و دوو جار لێدەدات رۆژئ چەندەها لیتر خوین بۆ هەموو ئەندامەکانمان بەرز دەکاتەو و ئەو خوینە لەناو دلمان دایە، دەیهێنێتە سیهکان لەسیهکان خاوینی دەکاتەو پاشان دەرواتەو دل بەهۆی شادەمارەکان دەچیتە هەموو ئەندامەکانی لەش، ئینجا خوینی بیس دەگەرێتەو دل لەویش بەهۆی دەمارەکان دەچیتەو سیهکان کە خوینێکی ڕەش بەهۆی کرداری هەناسەدان خاوین دەیتەو، ئیتر ئەو کردارە دەکات، ئیمە باسی ئەو پارچە گۆشتە ناکەین، بەلکو باسی ئیشی ئەم پارچە گۆشتە دەکەین باسی سڤی ناو ئەو پارچە گۆشتە دەکەین، لەبەر ئەوەی پیغەمبەر ﷺ دەفەرموئ : (ان في الجسد مضغة اذا صلحت صلح الجسد كله واذا فسدت فسد الجسد كله الا وهي القلب) واتە: بزانن لەناو لاشە ئیوەدا پارچە گۆشتیک هەیە، ئەم پارچە گۆشتە ئەگەر باش بوو باقی ئەندامەکان باش دەبن ئەگەر خراب بوو باقی ئەندامەکانیش خراب دەبن، جا ئیمە بابزانین ئەم دلە هەموو شتە لەئینسان، چونکە لەراستی دل جیگای ناسینی (رب العالمین) ه لە فەرمودەیهکی قودسی خوای گەورە دەفەرموئ ﴿ ما وسعني الارض ولا السموات ولكن وسعني قلب عبدي

المؤمن ﴿ واته: نهلهزهوی و نهلهناسمان جیگای منی تیدا نهبووه بهلام ناسینی من شوینهکهی ناو دلی نیمانداریکه، جا بهراستی دل نهسراری نینسانه جیی خوشهویستی و رق لیبونهوهیه جیی ترسان و جیی نهمینیه، جیی خوشی و جیی ترشی یه، جی عاجز بوون جیی خهفیهت باریه، جیی نیطمینان و سهکینهته، بهلام جیی خهوفه سبحان الله نههم دله جیی تهکهبور و فیزه جیی تهواز و ملکهجیه، ههرچی لهو شتانهکه دهینووسم ههمووی لهناو دله لهناو دلی نههم نینسانه جیگای خووی کردیتهوه، جا خوای گهوره له قورئاندا بو خووی نیشارمتی بهم شتانه دهکات دهفهرمویت

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ

تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿۲۸﴾ الرعد/۲۸، واته: نهو کهسانهی نیمانیان هیناوه دلیان نارامه نیطمینانیه هیه بهو نیمانهی لهناو دلیتیان ﴿أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ﴾ نهی نهو کهسهی لهوای دلیکی نیطمینان و ناسوودهو بهختهوهر دهگهرپی بهزیکر بهدهستت دهکهوی خوای گهوره دهفهرمویتن وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ / الزمر/۴۵، واته: تهماشاکه نهگهر باسی خودا بکری باسی

ههیهته و عهزمهتهی و دهسهلاتی خودای گهوره بکری نهو دلانهی که بی باومرن ههلدین، ههزناکهن و خوئهدزندهوه نایانهوی نهو حهق و راستیانه بزنان، نیمه نهبینین چهند کهسیکمان دانهنیشی و باسی خوا بکری رادهکا، چهند کهسمان گوپی لهقورئان و ناموژگاری دهبی ههلدی ههزناکا گویشی بداتی نهی نههم نایهته نایگریتهوه یاخود خودای گهوره دهفهرمویت ﴿.....

فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَافَةً وَرَحْمَةً ﴿٢٧﴾ الحديد/٢٧، واته:

نیمه وامان کردوه له دلی ئه وه که سانه ی که به دوا ی محمد المصطفی ﷺ که وتووون ره ئه فته و رحمه تمان دانا وه به زهیی و سۆزو حه نانهان دانا وه له دلی ئه وانه، یان خوا ی که و ره ده فهرمو ی ﴿لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ حَسْرَةً فِي

قُلُوبِهِمْ﴾ ال عمران/١٥٦، خوا ی که و ره و ده دکاتن له دلیان حه سرهت و

به شیمانی ئاخ و ئوف هه بی، وه هه و ره ها خوا ی که و ره ده فهرمو ی الَّذِينَ

إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ ﴿٢٥﴾ الحج/٢٥، واته: ئه وه که سانه ی که

باسی خوا یان بو ده کریتن یان باسی عه زه مه تی خوا یان بو ده کریتن

له نیمانداره کان ﴿وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ﴾ دلیان به خه به ردی ئه له رزی تووشی

خه وف دی به رام به ر رب العالمین وه خوا ی که و ره ده فهرمو یتن ﴿وَقَذَفَ فِي

قُلُوبِهِمُ الرِّعْبَ فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا﴾ ده فهرمو یتن، نیمه له دلی

کافره کانه ترسمان هاو یشته ناو یان، لی تان ئه ترسن هه رکه چاویان به

نیمانداره کان ده که ویت، جا ئه م دله جیگای ئه وه هه موو شتانه یه که باسمان

کرد، جائه م دله ئه گهر بی توو توانیمان سپی بکه یین بیگه ردی بکه یین

به نامۆزگاری و ئیرشادو زیکر ئه وه دله ده بییت به دلیکی ریک ده بی به دلیکی

سالح وه ئه م دله له جیی خۆیدا ئه مر به هه موو ئه ندانه کان ده کا که باش

بن ئه مر به چاو ده کاتن که وریابه که ناگات له خۆبی، فه رمان به زوبانت ده کا

وریابه به که یفی خۆت قسه ی پی مه که، ئه مر به گو یتن ئه کا که وریابه گو ی

بو هه موو شتیک مه گره، ئه مر به ده ستت ده کا که وریابه غه دری پی مه که،

به لکو دانیمه ن به شتی چاک خه ریک به کاسبی پی بکه، یارمه تی خه لکی پی

بده، ئه مر به هه موو ئه ندانه کانت ده کاتن که به ره و باشه برۆن، به لام

خوانه خواسته ئەگەر دلت فاسق بوو، ئەگەر دلمان بۆگەنی بوو ئەگەر دلمان
 بى سەرو بەربوو ئەمر بە ھەموو ئەندامەکان دەکا، کە بەکەیفى خۆتان
 بکەن چ ھەزتان لىيە چ ھەواو ئارەزو ھەزتان دەکا بەکەیفى خۆتان بکەن،
 خۆمان بابليين چەند جار کاتيک خەوفى خوامان لەدل زياد بوو کەترسى
 خوامان لازياد بوو بزانە چەند فەرمان کردوو، چەند خۆمان پاراستوو
 لەنەزەر، چەند خۆمان پاراستوو لەغەيبەت لەقسەى ناشرين و لەشويىنى
 خراپ، چەند تام و لەزمتان لەعیبادمت کردوو، چەند وردو لەسەرە خۆو
 ھيەن بوون بەلام کاتيک بى ئاگابووين لەخوا دوورکەوتینەو لەقورئان و
 محمد المصطفى ﷺ دوورکەوتینەو بزانە ئەندامەکان چۆن بەرەلا بوونە
 چۆن لە دەستمان دەرچوونە، بەکەیفى خۆمان قسەمان کردیە گويمان
 نەدايتى، بەکەیفى خۆمان نەزەر دەکەين، بەکەیفى خۆمان شتى نارىک
 دەکەين، دەى کەواتە گەر دل ئاگادار بوو.. ئەگەر دل وریا بوو، ھەموو
 ئەندامەکان وریان و ئاگادارن، جا خۆشەويستمانم، ئەم دلەش دوو بەشە
 پيغمبەر ﷺ دەفەرموى (تعرض الفتن على القلوب عوداً عوداً) دەفەرموى
 فیتنەو موسیبت و بەلا لەبۆ ئەو دلەى دى وەکو داوەکانى ھەسیر، داوى
 ھەسیر کە دروستى دەکەن خاسەتەن ئەوانەى کە قەدیم دەبینن،
 کەپەلکەکانى يەك يەك لەسەریەکی تر دانراو ھەندىکی لەسەر ھەندىکی
 تر دانراو دەفەرموى ئەو فیتنانە ئاوا بۆ دلەکەى دین کاوى دەکەن،
 دەیفەوتینن و دەى مریئن جا دەفەرموى (عوداً عوداً) يەك لەداوى يەك
 يەعنە فتنە دانیمەن بۆ ئەو دلە دین نەفس و ئارەزوو شەیتان و ھەوا
 ھەمووى ھەول دەداتن ئەو دلەى تۆ بى دین بکاتن، جا دەفەرموى ھەر
 دليک ئەو فیتنەییەى وەرگرت يەکسەر ئەو دلە رەش ئەبى، خال خالى رەشى
 لى پەیدا ئەبى، بەلام ھەر دليک ئەم فیتنانەى وەرنەگرت پەنجەرەو
 کونەکانى خۆى داخست ئەو فیتنانە يەکسەر دین خۆى لیدەدەن و
 ئەگەرینەو ھیچیان پى ناگرى، لەجیئ ئەوێ کە فیتنەکە خۆى لیداو

خوای گهوره نوریک و خالتیکی سپی دانه‌نی، ده‌بی به‌دلتیکی سپی و بیگهرد
 ساحیبه‌گه‌شی خاوین ده‌بی زمانی و داویننی و دهستی و چاوی و دلی هه‌موو
 نه‌ندامه‌گانی نه‌و ئینسانه خاوین ده‌بی، به‌لام خاومنی دلّه پیسه‌گه نه‌خیر،
 یه‌ک له‌پیناسه‌گانی دلی نه‌خۆش نه‌وه‌یه ﴿لاینکر منکر﴾ عبدالله کوری
 مسعود ده‌فهرموئ ده‌زانن نیشانه‌ی دلی مردوو‌چیه، فه‌رموویان چیه
 فه‌رمووی (لاینکر منکر) نازانی منکر چیه نازانی معروف، چیه پیچه‌وانه‌ی
 ده‌گاته‌وه منکری لی ده‌بیته‌وه معروف نه‌وه‌ی معروفه لی نه‌بیته منکر،
 نه‌وه‌ی چاگه‌یه لی ده‌بیته خراپه نه‌وه‌ی خراپه‌یه لی نه‌بیته چاگه، بۆیه
 خوای گه‌وره ده‌فهرموئ ﴿وإذا قیل لهم لاتفسدوا فی الارض قالوا انما نحن
 مصلحون﴾ خوای گه‌وره ده‌فهرموئ ﴿الا انهم هم المفسدون ولكن
 لا یعرون﴾ به‌که‌سانیک بلی کاکه تو پیاویکی ناوداری خزمه‌تی میله‌ت
 ده‌که‌ی، وهره نه‌وه چۆن خزمه‌ت ناوا ده‌کری، چۆن نه‌توانی نه‌و میله‌ته
 چاکسازی بکه‌ی، نه‌وه‌ی تو هی‌ناوته هه‌مووی فاسیده، هه‌مووی بو گه‌نیه
 ﴿قالوا انما نحن مصلحون﴾ کوره بابیه ئیمه هاتووین چاکسازی بکه‌ین
 هاتوینه خه‌لک چاک بکه‌ین، خه‌لک رزگار بکه‌ین، دهستی خه‌لک نه‌گه‌ین،
 مافی مروّف نه‌ده‌ین وا نه‌که‌ین به‌لام هیچی وه‌نیه ﴿الا انهم هم المفسدون﴾
 خوای گه‌وره ده‌فهرموئ نه‌مانه فاسیده‌گانن بو خۆیان دلّیان مردوو‌وه چۆن
 بو خه‌لک و میله‌تیان شتی خاوین و چاک دینن، جا خۆشه‌ویسته‌گانم دلّه
 سپی‌یه‌گان زور جوړیان هه‌یه دلی مطمئن دلی سه‌لیم دلی موخلص هه‌یه،
 جا انشاء الله نه‌مانه هه‌مووی یه‌ک له‌دوای یه‌کیان باس ده‌که‌ین و
 سیفه‌تیشیان باس ده‌که‌ین، تا‌کو که‌سیکی وه‌کو من گوئی لی‌بی یه‌کسه‌ر بچم
 نه‌وئیشه بکه‌م، وه دلّه ره‌شه‌گان مه‌جموعه دلتیکی مردوون وه‌سیفاتیشیان
 چیه، بو چی بوون به‌دلی مردوو تا‌کو نه‌گه‌ر خوانه‌خواسته یه‌ک
 له‌وستانه‌مان تیدا بی یه‌کسه‌ر دهرکی بی بکه‌م و فرپی بده‌م نه‌مانه دل
 بوون وه‌دلیش موکه‌له‌فه له‌لای رب العالمین که‌نیمانی بجیته ناوی چونکه

ئيمان جيئي ناو دلّه، ئەوئەتە خوای گەورە دەفەرموئ ﴿قالت الاعراب امنا
 قل لم تؤمنوا ولكن قولوا اسلمنا ولما يدخل الايمان في قلوبكم﴾ ئەوانەى
 دەشتى و بيايان هاتن فەرمويان يا محمد ئىمە ئيمانمان هيناو خوای گەورە
 وەلامى دانەو فەرمووى ﴿قل لم تؤمنوا﴾ بيايان بلئ ئەى محمد ﷺ ئىو
 ئيمانتان نىه ﴿ولكن قولوا اسلمنا﴾ ئىو تەسلىمى حوكمى خواو
 پىغەمبەرى خوا ﷺ بووينە ئەى كەى ئيمان دارن ﴿ولما يدخل الايمان في
 قلوبكم﴾ واتە: كاتىك ئيمان دەچىتە ناو دل ئەوگات ئينسان پىي دەلّين
 ئيماندار، ﴿ما وقر في القلب وصدقه العمل﴾ تەماشاكە ئيمان ئەوئەى
 (ماوقر في القلب) كە لەناو دلّت جيگىر بى، بە زمانىش بلئى ئيعتراف بكەى
 بە عەمەلىش جيئ بەجيئ بكەى، تۆ مەرفىكى ئيماندارى ئەوئەش پىناسەى
 ئيمانە لەلای ئەهلى سونەو جەماعەت، جا خۆشەويستانم هەتا خوای گەورە
 لە نايەتكددا وەلامى ئەو كەسانە ئەداتەو كەخۆيان بەئيماندار داناو
 ئيمانيشيان لەناو دلّدا نەبوو خوای گەورە لەسورەتى مائدە لە نايەتى (٤)دا
 دەفەرموئ ﴿يا ايها الرسول لا يحزنك الذين يسارعون في الكفر من الذين قالوا
 آمنا بأفواههم ولم تؤمن قلوبهم﴾ تەماشاكە ج دەفەرموئ ﴿يا ايها الرسول﴾
 ئەى محمد المصطفى ﷺ ﴿لا يحزنك الذين يسارعون في الكفر﴾ عاجزت
 نەكەن ئەو كەسانەى كە موسابەقە دەكەن لەكافر بوون و لەوئەى كە
 دزايەتى تۆ ئەكەن ﴿من الذين قالوا آمنا بأفواههم﴾ ئەلّين بەزوبان يا محمد
 ئىمە ئيمانمان بەتۆ هەيە (ولم تؤمن قلوبهم) بەلام درۆ دەكەن، ئيمانيان
 لەناو دل نەچەقيوئەو لەناو دلّيان نەبووئەو بەزوبانيان بوو، كەواتە دل
 جيگای ئيمانە، ئەبى ئەم ئيمانە ئەو بىروا عەقيدەيە ئەو ئيمان بەخواو
 بەرۆژى دوايى و بەمەلانىكەت و بەقەزاو قەدەر و بەپىغەمبەران لەناو
 دلّمان بچەقيتن، ئەو كاتە ئينسان دەبىئ بەئيماندارىكى چاك و دروست
 وريك و پىك، جا ئەم دلّه موكلەفە لەلای خودای گەورە كە تەسلىمى

هه موو نهو نهو امیری خودای رب العالمین بی، چهند مه شاعر و نه حساس
لهناو دل ههیه دهبی هه موویان ته سلیمی رب العالمین بیت انشاء الله بو تهواو
کردنی نهو باسه، له دهرسی داهاتوو تاكو دیدار به خوای گه ورهتان
دهسپیرم..

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

دەرسى سىيەم

گەشتىك بەناخى مەۋقدا

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(المؤمنون رب العالمين). والصلاة والسلام على خير خلقه محمد وصحبه أجمعين. (السلام عليكم ورحمة الله وبركاته..)

خۇشەوستانم ئازىزانم، بى خۇشچاللىم لە دەرسى سىيەم لە زنجىرە باسى گەشتىك بەناو ناخى مروڧەكاندا بەخزمەتتان ئەگەمەو، بە ئومىدى ئەوۋى ھەموو لاپەكەمەن بىتوانىن زەبىتى خۇمان بىكەين، زەبىتى ھەقىقەت ھەۋاى نەفسى خۇمان بىكەين بۇ ئەۋەدى بىتوانىن بەدلىكى پاك و بەھەقلىكى سەلىم و بەھەقسىكى مۇمىنن بەخزمەت رب العالمين بىكەين و دەستى يەكتر بىگىن بۇ ئەۋەدى يەكتر شارمزا بىكەين بۇ شەقامى راستى پاكى ئىسلامەتى، بۇيە ھەم لەدۇنيا بەسەعادەت و كامەرانى و خۇشى بىزىن، ھەم لەدۇا رۇزىشدا انشاء الله بەبەھەشتى بەرىن شادۇمان بىن..

ئازىزانم لەدەرسى يەكەم باسى ئەھۋالى ئۆمەتم كىرد، لە ھەموو بابەتەكاندا باسى تىك چوۋنى شىرازەى ئۆمەتم كىرد، بەلام يەك خال مابوو، زۇرم ھەز دەگرد ئىشارەتى بۇ بىكەم، ئەو ۋەختى بەفكرم دانەھات، ئەۋىش ئەۋە بوو مەسئەلەى قەرزو قەرز داریە كە بەراستى گلەپپەكى زۇر دەكرى سىبجان الله، دەپىنن خەلكانىك ئەۋ قەرزەى كە لىكترى ۋەردەگىرن ۋا دەزانى غەنىمەتە لەشەردا بەدەستى كەۋتوۋە زۇر بەھەلالى دەپخوات، ھەر ئەسلەن ئەۋ ۋەختەى قەرزەكەى ۋەردەگىرى نىھەتى ئەۋمىيە نەپداتەۋە، كەى مىللەتلىكى ۋا بوۋىن كە تەماعى ۋا لە مالى يەكتر بىكەين، قەرزى يەكتر نەدەپنەۋە، توخوا كەسىك پىاۋەتى و چاكەت لەگەل بىكات، كەسىك يارمەتیت بدا كەسىك دەستت بىگىرى و كەسىك لەمەنزەق رىزگارت بىكات، ئىنجا تۇش بەرامبەرى ناپىاۋ بىت، بەرامبەرى نارىك بى، نىھەتشت ۋابى

که پاره‌ی نه‌ده‌یت‌ه‌وه بیخۆی، جابه‌راستی ئەمە د‌م‌ر‌د‌ی‌ک‌ی زۆر کوشندە‌یه ئە‌و بازار‌ه‌و ئە‌و هە‌م‌و‌و خە‌ل‌ک‌ه وا‌ه‌ی‌ل‌ای‌تی لە‌ده‌ستی قە‌رز‌و قە‌رز‌دارە‌گان.

هەر‌چ‌ی عە‌رم‌بان‌ه‌یه‌ک لە‌کۆ‌لان‌ه‌گان د‌م‌ی‌گ‌ه‌ی‌تی، هەر‌چ‌ی قوماش فرۆ‌شه هەر‌باب‌ه‌ت‌یک‌ه برۆ د‌ه‌ف‌ت‌ه‌ری تە‌ماشاک‌ه، هەر‌چ‌ی پار‌ه‌و سامانی هە‌یه هەر هە‌م‌و‌وی بۆ‌ت‌ه قە‌رد‌و کە‌س بە‌لا‌شی دان‌ا‌چ‌ئ کاک‌ه، بۆ پار‌ه‌ک‌ه‌ی ناد‌م‌یت‌ه‌وه، وه (الله) مامۆ‌ستا را‌وه‌سته بە‌ش‌ک‌ه‌م دۆ‌لار د‌ی‌ت‌ه خوار‌ئ ئە‌وه دۆ‌لار‌هات‌ه خوار‌ئ، دە‌ی بۆ نای‌د‌م‌یت‌ه‌وه، دە‌با هە‌ند‌ی‌ک‌یک‌ه‌ش ب‌یت‌ه خوار‌ئ، جا قور‌بە‌سەر ک‌ه دۆ‌لار بلند دە‌ب‌ئ ئە‌وه قە‌رز‌ه‌ک‌ه هەر بە‌جاری‌ک ب‌زر دە‌ب‌ئ، جا ئازیزان‌م بە‌راستی ئ‌یم‌ه د‌م‌رد‌و نە‌خۆ‌شی و قور‌بە‌سەریمان گە‌ل‌ئ‌ک زۆ‌ره، ئە‌گەر ئ‌یم‌ه بە‌س بە‌د‌م‌رد‌و نار‌ی‌ک‌ی و ئە‌و شتە خراپان‌ه‌ی ک‌ه‌بە‌سەر ئ‌یم‌ه هات‌وو‌ه لە‌ ناو ئ‌یم‌ه تە‌شە‌ن‌ه‌ی ک‌رد‌وه پ‌ی‌یدا برۆ‌ین، برۆا ب‌ک‌ه دە‌ب‌ئ پار‌د‌ه ئە‌لقە بە‌س خە‌ری‌ک‌ی د‌م‌رد‌و موسی‌بە‌تی ئە‌و ئۆ‌مە‌ت‌ه ب‌ین، بە‌لام زۆ‌ر زۆ‌ر لە‌سەر د‌ئ‌م گران بو‌و، چون‌ک‌ه هەر ک‌ه‌س‌ئ دە‌ی گە‌یشتم‌ئ پ‌ی‌ی دە‌گوت‌م خۆ‌زیا با‌سی قە‌رز‌دار‌یت ب‌ک‌ردایە، خۆ‌زگە با‌سی ئە‌و خە‌ل‌گە‌ت ب‌ک‌ردایە ک‌ه چۆ‌ن ب‌ئ بە‌زە‌ی بو‌وه ب‌ئ ر‌ه‌حم بو‌وه ب‌ئ و‌یز‌دان بو‌وه د‌م‌ربار‌ه‌ی ئە‌وه‌ی ک‌ه ه‌ی‌ج پ‌یا‌ومت‌ی لە‌پ‌یش چا‌وی نە‌مایە، ئە‌س‌لە‌ن ک‌ه‌س قە‌رز‌ی ناد‌ات‌ه‌وه.

کاب‌رای قە‌رز‌دار برۆ کاک‌ه سە‌لام‌ئ‌ک لە‌و ک‌ه‌سە ب‌ک‌ه ک‌ه قە‌رز‌ت ئ‌ی و‌مر‌گرت‌یه، یە‌عن‌ی س‌ب‌ح‌ان‌ه الله کاب‌رای ک‌ه قە‌رز‌ی دایە خۆ ئە‌گەر بە‌س کاب‌رای قە‌رز‌دار هەر بە‌ل‌ای داب‌ئ سە‌لام‌ی ئ‌ی ب‌کا، یاخود مە‌سە‌لە‌ن جار‌جار ب‌ج‌یت‌ه ل‌ای ب‌ل‌ئ خال‌ه گیان ان‌شاء الله پار‌ه‌ک‌ه‌ی تۆ د‌ه‌د‌م‌ه‌وه بە‌لام ئ‌ی‌ستا ن‌یم‌ه ئ‌ی‌م‌کان‌یه‌تم ن‌یه برۆا ب‌ک‌ه ئە‌مد‌ایت‌ه‌وه بە‌لام هەر ئە‌س‌لە‌ن نە‌سە‌لام‌ی ئ‌ی د‌ه‌کا، نە‌ د‌ه‌ج‌یت‌ه ل‌ای نە‌هام‌وش‌و‌ی د‌ه‌کا‌و خۆ‌شی ئ‌ی د‌م‌شار‌یت‌ه‌وه ئ‌ی، بۆ با‌وک‌ه‌ک‌ه‌م ئە‌وه پ‌یا‌ومت‌ی لە‌گە‌ل نە‌ک‌رد‌ی، جاری‌ک‌ی لە‌مە‌ح‌ک‌ه‌م‌ه‌ی هە‌ول‌ی‌ر‌ئ پ‌یا‌وی‌ک‌ی پ‌یر‌هات و‌مر‌ه‌ق‌ه‌ی

ئىستىساخ كرد (كۆمپىيالىيەك) بوو زۆر پىربوو، ئەو پىرە ئى ئەوۋى نەبوو،
 بى كۆمپىيالىيە ئىستىساخ بكا، كابرايەكەش لەوئى راۋەستابوو گوتى خالەگيان
 ئەوۋە تۆ چى دەكەي، لىرە عومرى تۆۋ ئەو پىرە مەحكەمەيان نەگوتىە
 گوتى رۆلەگيان ئەوۋە زەمان و زروفە ئەمنى توشى مەحكەمەي كىردىە
 نەگەر نا ئەمن بەو عومەرە چ نىشم بەمەحكەمە و پەيوەندىم بەحاگم و
 بىنەو بەردەي مەحكەمە چىە، گوتى خالەگيان توخوا بۆ ھاتىە ئىرە، گوتى
 چىت پى بلىم، ئەو خەلگەي ھەتا پارەت لى وەردەگىرى دەستت ماچ دەكا
 بەلام ھەتا لىي وەردەگىرىە دەبى پىي ماچ بىكەي بەس ھەتا دەت داتەو،
 توخوا ئەوۋە پىاۋەتىە ئەمە وىژدانە ئەمە ئايىنە ھەيتەمان بەو كارەي
 چاۋمان لە مالى يەكترى بى بىخۆين، جا لە دەرسى يەكەم لە ھەمو
 بابەتەكاندا گلەيى زۆرمان لەخەلگى كرد جائەۋەي باسما نەكردىە ئەدەب
 و رىزىكەمان بۆ دانايە، ھەزەمان نەكردىە برىندارىيان بىكەين، لەدەرسى
 دوۋەمىش لەئەلقەي دوۋەم باسى ئەوۋەمان كرد كە ئەو دەردو موسىبەت و
 غەم و پەژارە و گۆرانكارىيە و خراپەي كە بەناۋمان داھاتوۋە، خودى
 خۆمانىن، خەتاي خۆمانە، بەخۆمان وەمان لەخۆمان كىردىە ئەوا وەزەمان
 تىك بچى و رەحم و بەزەيى و ئايىن لەناۋمان نەمىنى، جا ھەستايىن ئەو
 ئىنسانەم عەمەلىيات كىردو گوتەمان لەخودى ئەو ئىنسانەدا چەند شتىك
 ھەيە، ئەو ئىنسانە پىك ھاتوۋە لەجىسم پاشان لەروح ئەو ئىنسانە پىك
 ھاتوۋە لەعەقل و لەنەفس و لەقەلب و لەھەوا لەروح ئەوۋەمان باس كرد
 گوتەمان روھەكە و جىسمەكە عىلاقەي بەھىچ نىە چونكە جىسمەكە ئالەتتىكە
 نىشت بۆ ئەنجام دەدا، روھەكەش ھىزو ووزەيەك و قومەتتىك و كەھرەبايەك
 كە ئەو ھەرەكەت نەشاتەت دەداتى بەلام ئەوۋە لەژوورئى تەھەكوم
 بەئىنسانەكە دەكات، ئەو چوارەي كە گوتەمان عەقلىيەتى، يان قەلبىيەتى يان

نهفستی یان ههوایهتی، هاتین باسی عهقلمان کرد گوتمان چه‌ند شیوه بیرکردنه‌وه هه‌یه، دوایی انشاء الله به‌ته‌فاصلیل دئینه سه‌ری ئەم عه‌قله چۆن چاک ده‌بی، چونکه ئەم عه‌قله مورشیده ده‌بی ئەم عه‌قله تیر بکری به‌مه‌علومات ده‌بی، ئەم عه‌قله حه‌قائیق و راستی له‌ناو بچه‌سپی، بۆ ئەوه‌ی بگاته یه‌قین، تا‌کو ههر ئیشیک بکا ئەو ئینسانه پرس به‌عه‌قل بکا عه‌قلیش ئیرشادی بکاو به‌ره‌و ری‌ی راستی ببا، ئەما ئە‌گه‌ر ئەم عه‌قله مه‌علوماتیکی یه‌قینی لانه‌بی‌ت، بی‌رو بۆ‌چوونیکی ته‌واو و مه‌زبوتی لانه‌بی‌ت به‌رامبه‌ر به‌خۆی و خواو که‌ون و ژیان، به‌راستی ری‌ی باش و ری‌ی سه‌لامه‌ت به‌و ئینسانه پیشان نادات.

جا هاتینه سه‌ر دل، وه هه‌ندی‌کمان ئی باس کرد، یه‌ک خال مابوو باسی بکه‌م نه‌ویش نه‌وه‌یه، ئە‌گه‌ر دایک ته‌سلیمی خودای گه‌وره‌ بی، ئە‌بی به‌هه‌موو مه‌شاعیرو ئی‌جساسیکه‌وه ئەم دل ته‌سلیمی خودای رب العالمین بی‌ت، ئە‌گه‌ر ئەم دل ته‌سلیم بوو هه‌موو ئیشه‌کانی بۆ خوا ئە‌بی، نان خواردنی بۆ خوا ئە‌بی، هاموشۆی هه‌ستان و دانیشتنی بۆ خوا ئە‌بی، گفتوگۆی هه‌موو حه‌ره‌کات و سه‌که‌ناتیکی ئەو مروفه‌ موسلمانه بۆ خوا ئە‌بی بۆ؟ چونکه ئەم دل بۆ خوابوووه هه‌ست و خوسته‌کانی ژووری ناو ئەو دل‌ه‌ی هه‌مووی ته‌سلیمی (رب العالمین) ه‌ رازی بووه، به‌فه‌رمانی خودای گه‌وره‌ رازی بووه، به‌ فه‌رمانی پی‌غه‌مبه‌ر ﷺ، بۆ ئەو ئیشانه ئە‌بی به‌ئینسانیکی ره‌بانی ئە‌بی به‌ئینسانیکی خودایی، هه‌موو ئیشه‌کانی بۆ خوایه ههر ئیشیک بکا ههر ئیشیک نه‌نجام بدات، ههر کاریک بکا ههر خیریک ههر سه‌ده‌قه‌یه‌ک ههر پیاوه‌تیه‌ک ههر نو‌پژیک ههر تاعه‌تیک هه‌موو نیشی هه‌تا مه‌رحه‌باکردنی خه‌لکی، دانیشتنی له‌گه‌ل خه‌لکی هاموو شۆی خه‌لکی ههر بۆ خوایه جا ئەو ئینسانه ده‌بی‌ته ئیمانداریک حه‌قیقی کاتیک گه‌یشته ئەو دهره‌جه‌یه،

شتىكى بۇ پەيدا دەبىي پېيى دەلئىن وەللا ئو بەراء ، ئەو وەللا ئو بەرائە لەسەر ئەساسى عەقىدىيەكى خودايىيە، بۇ نموونە ئەو ئىنسانە ئەگەر كەسىكى خوش ويست دەبىي لەبۇ خودا خوشى بووى، ئەگەر ركيشى لەكەسىك بېتەو دەبىي لەبەر خوا رقى لى بېتەو، وەللا ئو بەرائىكى وای بۇ دروست دەبىي ئەگەر مەيلى كەسىكى ھەبوو يان پىشتىوانى كەسىكى كرد يان پالپىشتى كەسىكى كرد لەبۇ خوا ئەى كاتن، بەلام ئەگەر دوژمنايەتى كەسىكى كرد، پىشتى لەكەسىكى ترگرد عەداوەتى كەسىكى كرد، ئەو ھەر بۇ خوا ئەيكاتن، چونكە دوورە لەخوا، بەلام ھى يەكەميان نزيكە لەخوا بەندەى خوايە موسلمانە ئەويش دوژمنى خودايە دۆستى شەيتانە و دۆستى خراپە و خراپەكارانە، جابەراستى ئەو زۆر شەرتە كە ئەو دلە تەسلىمى خوداي گەورە بېت، انشاء الله لەدەرسەكانى داھاتوو زۆر بەدرىژى دېنە سەر دل، چونكە گوتم دل ھەمو شتىكە لەژيانى ئىنسان بەراستى ئەم دلە پېيى ئەلئىن دلئىكى مطمئن، انشاء الله باسى دلئى مطمئن دەكەين سىقاتى چيە، چەند جۆرە دل ھەنە گوتمان دوو جۆرە سېي و رەش، سېيەكان چەند جۆرن سىفاتيان چيە ھەر ھەمووى انشاء الله بەپىشتىوانى رب العالمين باس دەكەين.

خالى سئىيەم كەدەمەوى باس بكەم كە نەفسە بزائين نەفس چيە خوداي گەورە بۇ ھەموو ئىنسانىك نەفسىكى دروست كردو لەزمانى عەرەبى نەفس بەئىنسانەكە دەوترى بەخودى مرقۇفەكەو نەفس بەئىشى ژوورى دەگوترى، سبحان الله مەسائلى عەقل و قەلب و نەفس تارادەمپەك تىكەلاون و لەناويەكن، جار بەجار ھەموو دەبنەپەك، جار بەجار لەيەكيش جودا دەبنەو، ئەمانە ھەموو حالەتى روحن ھەر جارو بەحالەتەك بەدپار ئەكەوئە ئىمە ئىستا يەك لەيەكيان جودا دەكەينەو، تاكو بزائين

ههريهك ئىشى خۆى ههيه جا ئەو نەفسە مەيلى وايه، ئەگەر زەبىتى
نەكەى بەشەرە، زەبىتى نەكەى بەئەوامرى خەو، بەئەوامرى
پەغەمبەر ﷺ ئەو نەفسە مەيلى شەرى ههيه، مەيلى تەمبەلى ههيه، مەيلى
زولى ههيه ﴿وَمَا أُبَرِّئُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي إِنَّ رَبِّي
غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ يوسف/ ٥٢ تەماشە حەزەرتى يوسف بۆ خۆى ئەفەرمووى لە
چەرۆكى حەزەرتى يوسف خەوای گەورە دەفەرمووى ﴿وَمَا أُبَرِّئُ نَفْسِي﴾
لەسەر زمانى حەزەرتى يوسف ئەفەرمووى، ئەمەن پاكەنە بۆ نەفسى خۆم
ناكەم ﴿إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ﴾ لەبەر ئەوەى نەفسى ئىنسان ﴿لَأَمَّارَةٌ
بِالسُّوءِ﴾ ئەمە بەئىنسانەكە دەكات خراپە بکات دائىمەن مەيلى خراپى
ههيه ﴿إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي﴾ ئیلا نەفسىكە خەوای جەلالە، بۆ خۆى لوتقى
لەگەل کردبى، زەبىتى کردبى و وەهەر وەها گەياندىتە نەفسى مطمئنە،
چونکە نەفسىش بەمەراخىلى خۆى تەدەپەرئ نەفسى ﴿لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ﴾
پاشان دەبیتە نەفسى اللوامە، بەزەبىت کردنى بە تەزکیە کردنى بەدەرس
پى دانى بە تەربىيەت دانى دەبیت بەنەفسى مطمئنە، کە گەيشە نەفسى
مطمئنە بەراستى ئەو ئىنسانە لەلوتکە بەختەوهرى و خۆشى دەژیتن کە
ئەو نەفسە تەواو تەسلىمى ئەمرو ئیرادەى خەوای گەورە بیت، لەگەل دل و
عەقل ناوا هەرسىکیان ئەو ئىنسانە بەرەو خواو بەرەو بەهەشتى بەرىنى
دەبەن ئەو نەفسەش کە مەيلى خراپە دەكات، ئىبتلايەکی رب العالمینە
خەوای گەورە ئىبتلامان دەكات بۆ ئەوەى بزانی تاجەند ئیئمە ملتەزمین
بەئەوامرى تاجەند دەتوانین ئەو نەفسەى خۆمان زەبىت بکەین و جەلەوى
بگرین، نەپەلین ئەو نەفسە بمان هاژوا بەکەیفى خۆى جەلەومان بگرى و
بەرەو خراپەمان ببا، تاج رادەیهك موحاهدەى نەفسى خۆمان دەکەین تاج
رادەیهك دەتوانین زەبىتى خۆمان بکەین، لێرە ئیمانمان بەدیار دەکەوى

عەقلى تەواو رىك و پىكمان بەدىار دەكەوى، ئىمە تا چ رادەيەك دەتوانىن
خۇمان بگرين، لەبەرامبەرى ئەو نەفسەى كەلەبۇمان دىتن، جا
خۇشەويستانم ئەو نەفسەش سىفەتى وايە زۆر جاھيلە، زۆر زالمىشە زۆر
رەزىلە سبحان الله ئەو نەفسە سىقاتى خرابى زۆرە بەلام سى سىقاتى زۆر
زۆر بنەرەتى ھەيە:

(۱) زۆر زالمە ھىچ روحى نىە بەزەيى نىە تەجاۋزى حدودى خۆى دەكات .
(۲) ئەو نەفسە جاھيلە كۆرە كەرە گىلە ئەو ئىنسانە زۆر پىۋە ماندوو دەبى،
ھەتا مەيلى ئەو دەكات ھىچ شتىك سەرف نەكاتن..

(۳) سبحان الله زۆر تەمبەلە ھەز لە تەكالىفى خۋاى رب العالمين ناكاتن ھەر
ھەز دەكا تەمبەل بى، ھەر دانىشى ئەو نوپۇزى بەپىنج دەقە تەواو دەبى
ھەز ناكات بىكات ياخود تاخىرى دەكا، ئەگەر تۆ زۆر زەختى لەسەر بىكەى
دەل راۋەستە عەسر بانگى نەدايە چ پەلەتە، ياخود بەيانيان كە دەنوۋى وا
گوۋى لىيە كەبانگ دەر دەلئ (الله اكبر الله اكبر الصلاة خير من النوم) تۆ
دەتەوى بەخەبەر بىى، نەفسەكەت دەلئ دەرۋەستە مالت خراب نەبى،
واتازە مەلابانگىدا، ئەو پىرەمپۇردە خەۋى لى ناگەوى، خۆ تۆ گەنجى خەو
خۇشە، كورە فەسلەكەش خۇشە ھەندىكىكە پالگەۋە كاتىك ھەلدەستى رۆژ
لەناۋەرپاستى ئاسماندايە لەگەل گەرماى رۆژ ئەتۆ بەخەبەر دىى، جا سبحان
الله دائىمەن ھەزى لەتەمبەليە، ھەزى لەتەكالىفى خۋاى گەۋرە نىە، جا
ئەو نەفسەش زۆر زەخت لەسەر دل دەكات، كە دل تەسلىمى بى، چونكە
ئەزانى دل ھەموو شتىكە لەجەستەى مروۇف و ژيانى ئىنساندا، دەلئ ئەگەر
بىت و ئەو دلەم گرت سەيتەرەم كرد لەسەرى، ئەوا تەواۋى مروۇفكە دەبىتە
ئامىرو ئامرازى من، ئەمەر دەكەم بۆ دل، دلئش ئەمەر دەكات بەھەموو لاشە،
كەۋاتە بەگەيفى ئەو نەفسە دەجولتەۋە، جاسبجانە الله زۆر خەتەرە
لېرەدا دەبىتە شەپكى خوپناۋى لەبەينى ھەق و ناحەق لەنىۋ نەفس، جا

بۆيە دەبى ئىنسان ئىھتىمام بەدلى خۇي بىدا، چونكى ئەگەر دۆلەت بەھىز
 بوو، نەفسەگەش پىچەوانەى دۆلەت دەبى، واتە زمەئىف دەبى بەلام
 خوانەخواستە دۆلەت زەئىف بوو نەفسەگە بەھىز دەبى، جادەبى زۆر وریای
 خۇمان بىن، لەدەرسەکانى داھاتوو بەئىزنى خۇای گەورە باس دەگەین، جا
 ئەو نەفسە حەز دەکا لەو مەملەگەتەى ئىنساندا دۆلەتەش عاصیمەیتى، ئەو
 ئەمر بکا بەعاصیمەگە ئەکا، گەوا ھەموو ئەوامرەکانى لەناو ئەو
 مەملەگەتەجى بەجى بکرى تەنفیز بکرى، ھىچ رەدیکیش نەبى، سبحان الله
 ئەلیرەدا زۆر پىویستە ئىنسان لەو حالەتەدا زۆر وریای دلى خۇي بى، جا
 ئەو نەفسە ھىچ کاتیکیش واز لەو ئىنسانە ناپىنى، تەسەور بکە ھەتا ئىشى
 چاکەشى بى بکەى ئىلا بەشى خۇي دەوى، بۆ نموونە یەکیک دەیەوى نوپز
 بکا نەفسەگە زۆر محاولە دەکات نوپزەگە تاخیر بکا، بەلام کابرا گوپی
 نەدایە، ئیمانەگەى برواکەى یەقینەگەى بە (رب العالمین)ەگەى زۆر تر بوو،
 ترسان لە خودای گەورە زۆر تر بوو ھەستاو دەستى بەنوپز کرد وەى
 لەخۆ کرد، بجیتە جەماعەت دەیەوى پەشىمانى بکاتەو، کورە مزگەوت بۆ
 جى؟ وە (الله) مەلایەگە نوپزى لەپشت جائیز نیە، بۆ خۆت لەمالى دانیشە
 نوپز بکە گەلەك باشتەر ئەگەر پى نەنەفسەگەى نا چوہ مزگەوت
 بەجەماعەت، لەناو جەماعەتەگە پیت دەلى دەزانى تۆ لەو جەماعەتەى
 لەھەموویان بەدین تری برۆا بکە ھەر وەلى خودای، سبحان الله وەت لى
 دەکات تووشى ریا بى وەت لى دەکا ئەو نوپزەت بەشیک لەبۆ خۇي بى، زۆر
 وریای خۆت بە لەو زەمانەدا ناخ و داخ و موسیبەتى ئیمە لەگەل نەفسى
 خۇمانە ئەو پیاو سالخانە رەحمەتى خویان لى بیت دادو بیدادیان بوو
 لەدەست نەفسەگەى خۇیان، ھەتا سەعیدى نەورەسى ھەزاران رەحمەتى
 خۇای گەورەى لەگۆرى بى، لەپەك لە کتیبەکانى دەفەرەموى کاتیک عیلاجى
 نەفسى خۆم دەکرد، کاتیک شەرم لەگەل نەفسى خۆم دەکرد کاتیک نەفسى

خۆم زەبىت دەکرد توشى نەفسىكى زۆر جا ھىل بووم، نەفسىكى كۆيىرى كەرى گىلى بى عەقل ھىچ شتىك تەنسىرى ئى ناكا ھەتا ابن رۆمى يەك لەدكتۆرى دلەكانە زۆر گەورەو مشهورە، يەك لە ئەوليايەكانە ئەویش باسى ئەو نەفسە دەكا كەوا ھەيتمان، نەفسىكى ترى لەپشتەوويە، ھەر ئەو نەفس موسىبەت و بەلاترە، بەلام كەسىك رب العالمين پشتىوانى بى، كەسىك مەدەدو يارمەتى لەقومت و عەزەمەتى رب العالمين وەربگرى ناترسى، بەلكو خواى گەورە يارمەتى بدا جلەوى نەفس دەكەى ھەروەھا خۆت زەبىت دەكەى ئەو قسە لەھەموو كارىك وازت ئى ناينى، بۆ نموونە دەتەوئ خىر بىكەى، فەقىرىك دەبىنى دەست كورتە دەتەوئ ھەزارو پىنج سەد دىنارى بەدەيى، دەلى كورە زۆرە رۆژى سەد دەرگان دەكاتن پىنج سەدى بدى بەسە، سبحان الله ھەزار دىنار لەخىرەكەت كەم كەردەو جابەراستى ئەم دىنە، وەرزشە يەعنى ئەو نەفسە ئى رابىنى وەى ئى بىكە جارىك دووسى پىچ شەش ئاخىرى راست تەسەمىلت دەبى بەلام تۆ ئىستىجابەت كرد تەواو، ئەتۆ تەسەمىلى بووى ئەتۆ ئىتاعەى ئەو نەفسەت كرد شىخ عبدالقادرى گەيلانى ھەزار پەحمەتى خواى ئى بى، يەك لە ئەوليايەكانە لەپىاو صالحەكانە و يەك لەعولەماكانە، دەفەرموئ عەبدى ئىمان دار لەبەينى نەفس و لەبەينى خودايە تەماشاكە دەفەرموئ عەبدى ئىمان دار، ياخود ھەموو عەبدىك لەبەينى خوداو لەبەينى نەفسەكەيتى ئىتاعەى كامىانى كرد دەبىتە عەبدى ئەو ئەگەر ئىتاعەى خواى كرد دەبى بەعبدالله، بەلام ئەگەر ئىتاعەى نەفسى كرد دەبىتە عەبدى نەفسەكەى، جا انشاء الله موسلمان دەبىت زۆر وریای نەفسى خوى بى ئەو نەفسە وەت ئى دەكا ھەموو ئىشىك بىكەى بابچىنە خەزمەت قورنانى پىرۆز خواى گەورە لەچىرۆكى ھەزرەتى يوسف باس دەكا كاتىك براپەكانى موناھەرمان بۆخەزرەتى يوسف داناپەو ھەستان چوون ھاوئىشتىانە ناو بىرەكە، پاشان خوئنىكيان ھىنا بەكراسى

چه زره‌تی یوسفیان کردو دهستیان به‌گریان و شین و له‌خویان داو چونه لای
 باوکیان، گوتیان نی‌مه لئی غافل بووین ﴿وَجَاءُوا أَبَاهُمْ عِشَاءً يَبْكُونَ﴾
 ﴿٦﴾ قَالُوا يَتَابَنَا إِنَّا زُهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَعِنَا
 فَأَكَلَهُ الذِّئْبُ وَمَا أَنْتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا وَلَوْ كُنَّا صَادِقِينَ ﴿٧﴾
 وَجَاءُوا عَلَى قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ
 أَمْرًا فَصَبْرٌ جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ ﴿٨﴾ (یوسف/۱۶-۱۸)،
 واته: نه‌مان زانی نی‌مه گه‌مه‌مان ده‌کرد.

نه‌ویش بو خوی له‌لای نه‌شیایه‌کان دانیش‌توو راست گورگ خواردی نی‌مه‌ش
 ناگامان لی نه‌بوو بابیه‌گیان هه‌ر چه‌نده راستیش بکه‌ین به‌س تو بی‌مان
 بروانا که‌ی نه‌مه ده‌زانی نه‌تو یوسف‌ت زور خوش ده‌وئ، جا بزانه چه‌زره‌تی
 یه‌عقوب چ وه‌لامیکی دانه‌وه قال بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنْفُسُكُمْ أَمْرًا فَصَبْرٌ
 جَمِيلٌ وَاللَّهُ الْمُسْتَعَانُ عَلَى مَا تَصِفُونَ یوسف/۱۸، ده‌فه‌رموئ ده‌زانم
 نه‌فستان نه‌مری به‌نی‌وه‌کرد نه‌و تاوانه ، سبحان الله نه‌فسیان واقه‌ناعه‌تیا
 پی هینان وا سه‌یته‌ره‌ی کرد له‌سه‌ر دل و عه‌قلیان بچن نه‌گه‌ر یوسف دوور
 بکه‌نه‌وه، نه‌وا باب‌تان زی‌اتر نی‌وه‌ی خوش ده‌وئ.

هه‌تا له‌چپرۆکی هابیل و قابیل، خوی گه‌وره له‌قورئان باس ده‌کا، ته‌بعه‌ن
 قابیل وازی له‌هابیلی برای نه‌هینا هه‌تا کوشتی، سه‌ده‌مه‌ه‌یان ده‌کرد
 سه‌ده‌مه‌ی نه‌و زه‌مانیش وانه‌بوو بدری‌ته فه‌قیرو هه‌ژاران، به‌لکو دایان ده‌نا
 هه‌تا ناگرتیک له‌ئاسمانه‌وه ده‌هات ده‌ی سوتاند، هی کامیان بسوتایه نه‌وا
 خوی گه‌وره قه‌ولی کردیه، جائی قابیلی نه‌سوتاند، قابیلیش تووړه بوو

گوئی بؤ خوی گهوره ئی تۆی قه‌بوول کرد هی منی قه‌بوول نه‌کرد، گووتی ﴿إِنَّمَا يَقْبَلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ﴾ (المائدة/۱۸)، واته: خوی گهوره له‌نینسانی خاوین و موته‌قی قبول ده‌کا، خو به‌دهسته‌من نیه، خوی گهوره له‌بن دهستی ئیمه نیه، ئیمه له‌بن دهستی خواین، خوا به‌که‌یفی خویتی، قبول ده‌کا که‌یفی خویتی دواتر وهی لّ هات هه‌تا کوشتی، جا خوی گهوره ده‌فرموئ ﴿فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ...﴾ (المائدة/۲۰)، ته‌ماشاکه ئیتاعه‌ی کرد ﴿فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ﴾ بؤی کرد ته‌سمیلی نه‌وامری نه‌فسه‌که‌ی و نه‌فسه‌که‌ش نه‌مری پی کرد، که‌وا برایه‌که‌ی خوی بکوژی، ﴿فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ به‌س نه‌وه‌ی خوی ته‌سمیلی نه‌فسه‌که‌ی کرد، نه‌فسه‌که‌ی الاماره بالسوء بوو، نه‌وه کابرای به‌هیلاک دا و تووشی هیلاکه‌تی کرد، توشی خه‌سارمت مه‌ندی کرد جا خو‌شه‌ویستانم به‌پراستی نه‌وه نه‌فسه زوری ده‌وئ، زور ماندوو بوونی ده‌وئ انشاء الله له‌ده‌رسه‌کانی تر پوونی ده‌که‌ینه‌وه خوی گهوره ده‌فرموئ ﴿وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا * فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا﴾ (الشمس/۷-۸)، ته‌ماشای خوی گهوره نه‌فسی دانایه که هه‌م خراپه و خراپه کاریشی له‌پیش دانایه، وه‌هه‌م چاکه و چاکه کاریشی له‌پیش دانایه، ئیمه ده‌بی چی بکه‌ین ده‌بی نه‌وه نه‌فسه زه‌بت بکه‌ین ته‌سمیلی دل و عه‌قلمان بی بؤ نه‌وه‌ی تووشی خراپه‌و خراپه کاری نه‌بین انشاء الله نه‌وه به‌گورتی نه‌فسه‌که‌ی بوو، خالی چواره‌م باس بکه‌ین، نه‌ویش زور موپته‌لاینه پی که هه‌واپه، هه‌وا عوله‌مای شه‌ریعت نه‌وانه‌ی باسی ته‌زگیه‌ی نه‌فس ده‌که‌ن ره‌حه‌تی خوایان لّ بیت ده‌فرموئ که‌له‌پیناسه‌ی هه‌وا (هو ما تمیل الیه النفس) ده‌فرموئ مه‌یلی نه‌وه ئینسانه که نیشته‌ای ده‌کا و هه‌زی لییه و بؤچی ده‌چی ته‌بعه‌ن هه‌وا نیشی نه‌فسه، نه‌وه نه‌فسه هه‌ز له‌ج بکا به‌هه‌واپه‌که‌ی ده‌کاتن، وه‌ک بلی هه‌وا عه‌مه‌له‌ی بن ده‌ستی نه‌فسه، خه‌مه‌ت کاری بن ده‌ستی نه‌فسه نه‌وه نه‌فسه چ نیشته‌ای بکا

چ چهز بکا چ بیهوئ یه کسهر نهو ههوايه له بوئ دهچئ، ابن القيم الجوزی رحمهتی خوای لئ بی نهفه رموئ له بهر نهوهی ههوا عادهتی وایه له سنووری خوئ دائمه ن زیاده پوئی دهگا، دهبنین ئینسان مهیلی خواردن دهگا، دهچئ دهیخوا تهواو زیاده رهوی دهکات له خواردن، لهههر شتیک پیی نیشان بدهی مهیلی بکاتن ئیلا زیاده رهوی دهگا بوئه له قورئان و حه دیت دا زۆر زهمی کراوه له بهر نهوهی نهو ههوايه ئیلا دهبی زهبت بکری، نهگهر نا ئیلا زیاده رهوی له سنووری خوئ دهکاتن و شتی بی شهرعی و خراپه کاری زۆر دهکاتن بوئه پیغه مبهر ﷺ دهفه رموئ (لایؤمن احدکم حتی یكون هواه تبعا لما جئت به) واته: کهس له نیوه ئیماننان کامل نابئ و تهواو نابئ، ههتا چهزو نارهمزووی له گهل نهوه نهبی که پیغه مبهری خوا ﷺ هیناویهتی، یه عنی ههوا ی تو و مهیلی توو پیغه مبهر چی دهوی، خوای گه وره چی دهوی مهیلی تووش نهوهی بووی، به لام عه کس وستی خوداو وستی پیغه مبهر ﷺ بوو که واته ئیمانمان کامل نابئ، که ینی ئیمانمان کامله که ههوا یه کانمان نیسی نه فسه کانمان که مه یلمان هه مووی به وستیو ئیرادهی رب العالمین بی خوای گه وره چی له نیمه دهوی، خوا چی پی دهوی، نیمه ش نه وه مان پی خوشه، خوا چی پی راسته نیمه نه وه مان پی راسته پیغه مبهر چی پی راسته، نیمه نه وه مان پی راسته، نهوان چی بلتین نیمه بلتین سمعنا و اطعنا ﴿سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ﴾ (البقره/ ۲۸۵)، جا کاتیک ههوا نهوهای لئ هات، ته سمیلی خودا و پیغه مبهری خودا بوو به راستی نهو کاته ئیمانی ئینسان کامل دهبی و پیک و پیک ده بیت، ئیمامی شهعه بی نهفه رموئ بوئه ههوا پیی ده لئین ههوا، چونکه کابرای به هیلاک نهبا نهگهر به گوپی بکا و زهبتی نه کاو جله ویش نه گری کابرای نهفه وتیئ، نهو ههوا یه عادهتی وایه فکری هیچ ناکاته وه، یه عنی مهیلی نهو ههوا یه فکر له هیچ

ناکاتهوه، هەر ئیشیک ئەنجام بدات فکر لهوه ناکاتهوه شهر مهزار، دهبی یان
 خوای گهوره لیم توره دهبی، یان پیغه مبهەر ﷺ دلی لیم دهسکی، خوئی
 روژی قیامهتی سزا دهریم، سبحان الله هیچ فکر لهعه واقیب و پاشه روژی
 خوئی ناکاتهوه، بویه تهماشاکه ئیستا مندا لیک به نیشتهای خوئی به مهیلی
 ههوا ی خوئی شت دهکا چونکه عهقلی ریک و پیک نه بووه ههتا کو
 ههوا یه کهی دامه زرینی و جلهوی بگری ئه وه ههوا یهش بهسی شتان زمبت
 دهبی یه که به مروئته به پیاو تهی و شه هاهمه تی، دوو به عهقل، سی به دین،
 تهماشاکه به مروئته ئینسان فکر کاتهوه بللی پیاوم، چون شتیکی ئه وه
 هاگه دهکهم بو نموونه نارەزو و مهت لی دهکا نه زمیری بکهی، تو دهبی
 شهرمت به خو بی، تو پیاوی ئه وه ئافرمتهی تهماشات کرد، ئه گهر تو ی ناسی
 چیت پی دهلی له ناو خه لکی، کاتی که دهتهوی غه دریک بکهی یان دهتهوی
 پارهی خه لکی بخوئی، وه کو ئه وه خه لکهی قهردی ناداته وه تو دهبی بزانی
 مروئته ته ههیه، پیاو تهی و شه هاهمه ته ههیه دهبی شهرم له خو بکهی، ئه وه
 کابرایه ی که قهردی دهخوات ناخو عه یب نیه ئه گهر له ناو خه لکی باسی
 کردی مروئته و شه هاهمه ته دپته خواری که سایه تیت دپته خواری،
 جاترسان له نرمی مروئتهی سه به بیکه، جلهوی ههوا یه کهی بگری، نیمامی
 شافعی ههزار رهحه تهی له گۆزی بی ئه فهرمو ی، ئه گهر بزانه خواردنه وهی
 ناوی سارد نه یکاته له که وه عار له سه ر مروئته م، ناوی سارد نه ده خواردنه وه
 سبحان الله ئه وانه تهماشا حیسابی چیان کردیه ئه گهر ناوی سارد
 خواردنه وهی ببیت به مایه ی نه وهی مروئته تی که م کاته وه شوخت
 به مروئته تی دابینی نه ی ده خواردنه وه، تهماشای خو مان بکه ین جا چمان
 ماوه مروئته مان بمینی، نه وهی خوا و پیغه مبه ر پی ناخوشه ئه یکه ین، که ی
 نه مه مروئته ته هه یتمان، پیا و دهبی ساحیبی قسه ی خو ی بی ئه گهر
 قسه یه کی کرد ههزار ملیون دیناری لی زهرمر بی له قسه ی خو ی په شیمان

نابیتەو، چونکە خۆی بەپیاو ئەزانى، خۆى بەخاوەنى شەهامەت و
 مروئەت ئەزانى ئىستا بۆ دۆلاریك زیاترى ئەدەنى پەشیمان ئەبیتە وە
 دەبینین کابرا چویتە دوکانى قوماش موعامەلەى کردیە، یەکیك هات یەك
 سەنتى گرانتر دایتى یەكسەر کابراى یەكەمین نیهمال دەکا وە الله کاکە
 فروشتم نازانم لەبەرچى قسەگەى خۆى شکاند، ئەمە گەى مروئەتە ئینسان
 ئەگەر مروئەتى هەبى بەگوێى هەواو نەفس و ئارەزووى خۆى ناکا، بەلکو
 لەبەر شەرمى خۆى لەبەر سومعەى خۆى لەبەر کەرامەتى خۆى لەبەر
 مروئەتى، ئەم شتانە نەگات ئەبیتە مایەى ئەوەى مروئەتى برواتن خالى
 دوو دەمیش بەعەقل ئەو عەقلە پێى دەلى، کاکە چى دەکەى عاقیبەتى ئەو
 ئیشە خراپە ئەتۆ ناترسیى لەخواو لەپێغەمبەرى خوا ﷺ لەروژى قیامەتى
 ناترسى، لەناو خەلکى سومعەت بچى ئەو فکر کردنەوەى عەقل ئەو
 لیکدانەوەى عەقل وە دەکا ئینسان بگەریتەو هەواى خۆى زەبىت بکا سییەم
 بەئایین ئینسان چەند بەدین بوو چەند رێك و پێك بوو لەخواترسا، چەند
 نزیک بوو لە خوا هەوايەگەى جلەوى توندتر دەبى و ناتونى هەموو شتێك
 بکا بەکەیفى خۆى بداتە بەرى دەستى بەگوناهو بى شەرى بکا، جا
 خوشەوستانم ئەو هەوايە لەقورئان و سوونەت دا زۆر زەمى گرایە، ئەو دەتە
 خواى گەورە دەفەرموى ﴿أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا﴾
 واتە: دیت ئەى محمد ﷺ ئەم خەلگە چۆن ئارەزووەکانى خۆى کردیتە
 خواى خۆى بەگوێى دەکا وە (الله)ى خواى میهرەبان ئیمە هەموو ئەو هاینە
 ئیستا هەموومان هەوامان کردیتە خواى خویمان، (خوا کیتە) ئەو کەسە یە
 نیتاعەى دەگەى ئەو کەسە یە ئەوامرى تەنفیز دەکەى، ئەوانەى
 کە لەنەهیەکان و لەو شتانە کە خراپە بەدوور دەکەوێتەو، ئیستا
 هەوايەگەى ئیمە مەیلی شەهەوات و نەفسى ئیمە بۆتە خویمان هەمووشمان
 بەگوێى وان دەکەین (هەواو نەفس) ئەگەر ئەوان پێیان ناخۆش بى ئیمەش

پیمان ناخوشه، نهوان مهیلیان لی بی ئیمه مهیلان لی یه، نهوان چیان پی
 بی ئیمهش نهوها دهکهین بی گومان نهمهش زور زور ترسناکه، نهوته
 خوای گهوره دهفه رموی ﴿... وَلَا تُطْعَمَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبُهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ
 وَكَانَ أَمْرُهُ فُرْطًا﴾ (الکھف/۲۸)، واته: یا محمد ﷺ یا ئومهتی محمد ﷺ
 بهدوای نهو کهسانه مهکهون نهوامری نهو کهسانه جی بهجی مهکهون،
 گوپرایه لی نهو کهسانه مهکهون که ئیمه دلمان توشی غهفلت بوونه ﴿مَنْ
 أَغْفَلْنَا قَلْبُهُ عَنْ ذِكْرِنَا﴾ ناگای له خوانیه ناگای له محمد المصطفی ﷺ نیه
 ناگای له دوا روژ نیه ﴿وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرْطًا﴾ دلی زیگری خودای تیدا
 نهبی، نوری خودای تیدا نهبی، عهشقی خودای تیدا نهبی، چ نیش دهکا
 نارمزوو نیش دهکا ﴿وَاتَّبَعَ هَوَاهُ﴾ هه موو شتی زور بی سهرو بهرن جا
 بهراستی ئیمه نهو هامان لی هاتیه، ئیمه بهخوشمان بهدوای ههوا کهوتینه
 بهدوای ههوا خه لگیش کهوتینه بهدوای کهسانیکی واکهوتینه نهسله
 فری بهدین و نیمانیس چیه نیتیان، جابهراستی نهو ههوایه زور جارن
 وهی لی دی زولم له نهفسی دهکات، یهعنی نهو منده کاری خراپ دهکا نهو منده
 له هدی خوای دهچیته دهری نهفسه کهی که ساحیبی ههوایه نهویش
 موپته لایه بهدهستهوی، نهویش هاواری لی ههل دهمستی انشاء الله له دهرسی
 چوارهم باسی نهو هتان بو دهکه، له کوپندهری ههوا زولی له نهفسی کردیه
 له قورنانش خوای گهوره چوون باسی نهو هه حقیقه ته دهکات، تا کو
 دهرسیکی تر به خوای گهوره تان دهسپیرم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

دهرسي چوارهم

نهفس و ههوا

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله رب العالمين ، والصلاة والسلام على سيدنا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين . (السلام عليكم ورحمة الله وبركاته ..)

خوشه‌ویستان له‌دمرسی پېشوو له‌و شوینه راومستاین، گوتمان هه‌وا وهی ئی دئ نه‌ومنده له‌حه‌دو حدودی خوئی دمرده‌چی، نه‌ومنده زیاده‌مړویی ده‌کات، نه‌ومنده به‌ره‌لا دمی، هه‌تاوهی ئی دئ زولم له‌نه‌فسه‌که‌ش ده‌کات، ده‌بیته خزمه‌ت کاری نه‌فس و کریکاری نه‌فسه کری گرت‌هی نه‌فسه، وهی ئی ده‌کات نه‌فسه‌که له‌بن ده‌ستی نه‌و هه‌وایه دادوبی دادی بی، یه‌عنی نه‌و هه‌وایه توشی یه‌ک ته‌هلوکه‌و مه‌ترسی و یه‌ک زولی ده‌کا که‌واى ئی ده‌کات نه‌و نه‌فسه له‌بن ده‌ستی نه‌و هه‌وایه بگرییت و ناله‌ی بیته دمری، بویه ده‌بینین خواى گه‌وره کاتیک که‌باسی چه‌زرتی ئاده‌م ده‌کات، که‌باوکه ئاده‌م و دایکه هه‌وا سه‌لامی خوا له‌هه‌موویان بیت، له‌پېغه‌مبه‌ری ئیمه به‌تایبه‌تی ﷺ کاتیک که له‌ناو به‌هه‌شتدا داره‌که‌یان خواردو نه‌مری خواى گه‌ورمیان شکاند، خواى گه‌وره‌ش سزای دان به‌وهی دمری گردن له‌به‌هه‌شت، بزانه چه‌زرتی ئاده‌م چی فه‌رموو؟ فَهَرَمُوو ﴿قَالَ رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ الاعراف/۲۲، واته: زولمان له‌نه‌فسی خویمان گرد بو؟ چونکه به‌گوئی هه‌وایه‌که‌مان گرد، هه‌وایه‌که‌و مه‌یله‌که‌مان وهی ئی کردین، نیشتیه‌هایه‌کی نه‌ومنده له‌بو په‌یدا کردین، بو نه‌و داره‌ی وه‌مان زانی نه‌گه‌ر داره‌که بخوین ده‌بینه مه‌لیک، بویه به‌گویمان کرد یه‌کسه‌ر خواردمان، نه‌و هه‌وایه وهی گرد زولی له‌نه‌فسه‌که‌ی کرد، روژیکیان نیمامی نه‌بو به‌گر ره‌زای خواى ئی بیت، داواى له‌پېغه‌مبه‌ر ﷺ کرد که دوعایه‌کی هتیر بکات بو خوئی بخوینی فه‌رمووئ نه‌ی نه‌بویه‌گر تو

کاتیک که گه‌یشتیه ته‌حیات له ئاخیری ته‌حیات ئه‌و دوعایه بکه ﴿اللهم
انی ظلمت نفسی ظلماً کثیراً ولا یغفر الذنوب الا انت فاغفر لی مغفرة من عندک
وارحنی انک انت الغفور الرحیم﴾ ته‌ماشئا ئه‌و دوعایه جه‌نجد خو‌شه،
خو‌شه‌و‌یستان پی‌م باشه ئه‌وه‌ی بزائن که زانایان دم‌فهرموون که سه‌حابه‌ک
له‌پی‌غه‌مبه‌ری پرسى ﷺ (أَيُّ الدُّعَاءِ أَسْمَعُ) یا پی‌غه‌مبه‌ری خوا کام دوعا
گیراوتره و قبول دمبی، فهرمووی (دبر کل صلاة مكتوبة) له‌پاش هه‌موو
نویژیکی فهرز، هه‌ندی‌ک له‌زانایان دم‌فهرمون پاش نویژه فهرزه‌که‌یه،
مه‌قسه‌دی پی‌ش سه‌لام دانه‌وه‌یه یه‌عنی له‌پاش خو‌ی‌ن‌دنی ته‌حیاتدا له‌و
دوعایانه بکه، دوعای زۆر بکه چونکه جیی قبول بوونی دوعایه هه‌ندی‌ک
زانا دم‌فهرموون له‌پاش سه‌لام دانه‌وه‌یه جا ئیبن القیم الجوزی ره‌حمه‌تی
خوای لی بیت دم‌فهرمووی نه‌خیر پی‌ش سه‌لام دانه‌وه‌یه له‌بهر ئه‌وه‌ی که
سه‌لامت داوه یه‌عنی هه‌ستای ته‌واو کو‌تاییت پی‌ هی‌ئا، دیسان چۆن
ده‌گیرپی‌ه‌وه بلایی نه‌وهم ده‌وی نه‌وهم ناوی پی‌ش ئه‌وه‌ی سه‌لام بده‌یه‌وه،
ده‌می‌که رازو نیاز ده‌که‌ی داوای لی ده‌که‌ی ﴿اهدنا الصراط المستقیم﴾ داوا
ئه‌که‌ی بتکاته نه‌هلی به‌هه‌شت، له‌گه‌ل قافله‌ی ئیمان داران له‌گه‌ل
راست‌گو‌ی‌ان له‌گه‌ل صدیقان بزی، که‌واته تو پی‌ش ئه‌وه‌ی کو‌تایی به
گفتو‌گو‌یه‌که‌ت و پارانه‌وه‌که‌ت بی‌نی داوای لی بکه، جا لی‌ره پی‌غه‌مبه‌ری خوا
ﷺ نیامی نه‌بوه‌کری فیر کرد ئه‌م دوعایه بکات که دم‌فهرمووی ﴿اللهم
انی ظلمت نفسی ظلماً کثیراً﴾ ته‌ماشاکه ظلماً کثیراً وەم لی هاتیه زۆرم زولم
له‌نه‌فسی خو‌م بکه‌م به‌جی به‌سایه‌ی هه‌وام.

نارمزووم به‌ره‌لا بوو، هه‌وام له‌حدودی خو‌ی چو‌پته دهری، خوای گه‌وره
له‌سوره‌تی آل عمران باسی تۆبه کاران و ئه‌و که‌سانه ده‌کا که بوون به
موت‌ه‌فی حه‌قیقی، یه‌کی‌ک له‌سی‌فاته‌کانیان ئه‌وه‌یه که دم‌فهرمویت

﴿وَالْكَاطِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ (ال عمران/ ۱۳۴)
 ، نهو جا دهفه رموئ ﴿وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
 ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ

يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ (ال عمران ۱۳۵، ته ماشابه

﴿وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ﴾ نهوانه ی گونا هیان

کرد، شتیکی وایان کرد که خوی گه وره پی ناخوشه یان زولیان له نه فسی
 خویان کرد، به چی زولیان له نه فسی خویان کرد به و هه وایه که به ره لایان
 کرد ووه که حدودیان له بو دانه نا، زهبتیان نه کرد به دین به عه قل
 به مروئته، نهو هه وایه وهی لی کردن زولم له ساحیه که ی خوی کرد،
 چه زرمتی موسا کاتیک که چوو دوو کهس به شهر ده هاتن ﴿هذا من شيعته،
 وهذا من عدوه﴾ که یه کیکیان له به ره بابی خوی بوو نهو یتریان فیرعه ونی
 بوو، له قیبتیه کان بوو، هه ستا چوو لیکی کردنه وه، نهو کابرا قیبتیه هه
 رانه وه ستا نه ویش مستیکی راو هساند، سبحان الله هه به بوکسه کی کابرا
 مرد، جا چه زرمتی موسا نه دوعایه ی دهکات ﴿رب اني ظلمت نفسي فاغفر
 لي فغفر له﴾ دهفه رموئ نهی خودای میهر بیان من زولم له نه فسی خوم
 کرد نه م زانی، دمبی عه قوم بکه ی، خوی گه وره دهفه رموئ نی مهش لیث
 خوش بووین نه لی ره چه زرمتی موسا دهفه رموئ ﴿رب اني ظلمت نفسي﴾
 واته من زولم له نه فسی خوم کرد نه دهب نه بوکسه می دبابیه، نه دهب وایه
 به گوئی هه واه نه فسی خوم بکر دایه، نه وه حه قیقه تیکی قورنایه که هه واه
 زمیت نه کری، زولم له ساحیه کهش دهکات، ده مینیت هه یه ک خال پی م
 خوشه باسی بکه م، نایا دهوری شهیتانی چیه له گه ل هه واه، نایا شهیتان ج

دهوریکی ههیه، چونکه ئهوه خودی ئینسانهکه نهومندهی تیدابوو، عهقل و
 نهفس و ههوا، ئهدی شهیتان خوداخلی ئینسان نیه خارجی ئینسانه، دهوری
 ئهوه شهیتانه چیه لهگهڵ ههوا، پێش ئهوهی بچینه سههر ئهوه تهکتیک و ئهوه
 موئامهره لهبهیهنی ههواو لهبهیهنی شهیتان دهکری. پێم خۆشه یهک
 حهقیقهت بزانی، شهیتان یهکیکه لهجنهکان و لهگهڵ مهلائیکهتان زیاره
 له ئاسمان، پاشان عیبادهتی خوای گهورهی زۆر کردیه، ههتا خوای گهوره
 نادهمی دروست کرد نادهمی دروست کرد فهرمانی به مهلائیکهتهکان کرد
 که ههرکاتیک نهفخی روحم لهئادهمی کرد ﴿فَقْعُوا لَهُ سَاجِدِينَ﴾
 (الحجر/ ۲۹)، ئیوهش ههموو سوجهی بۆ بیهن ﴿فسجد الملكة کلهم
 اجمعون﴾ ههموو مهلائیکهتان سوجهیان برد نیلا شهیتان نهبی ﴿ابی
 واستکبر وکان من الکافرين﴾ یهعنی رتهی کردهوه گوتی سوجهی لهبۆ
 نابهم استکبر خۆی بهگهورهتر زانی ﴿وکان من الکافرين﴾ لهبههر ئهوه ئهم
 قسهیه دهکهم، زۆر کهس وهدهزانی شهیتان یهک بووه لهملائیکهته
 موقهپهینهکان، زۆر عیبادهتی خوای گهورهی کردهوه و پاشان خوا
 نهعهلهتی لی کردیه، راسته ئهوه عیبادهتی خوای گهورهی کردیه، بهلام
 شهیتان مهلائیکهت نهبوو دهبی ئیمه بزانی شهیتان مهلائیکهت نیه بهلکو
 شهیتان جنه، بهسی دهلیلی قورنانی یهکهمین خوای گهوره دهفهرمووی ﴿
 لا یعصون الله ما امرهم ويفعلون ما یؤمرون﴾ خوای گهوره باسی
 مهلائیکهتهکان دهکات دهفهرمووی ﴿لا یعصون الله ما امرهم﴾ نهوانه
 ههرگیز بی ئهمری خوای گهوره ناکهن ﴿ويفعلون ما یؤمرون﴾ خوا چیان
 پێدهلی ئهوهی دهکهن کهواته ئهوه شهیتانه عسیانی خوای گهورهی کرد
 لهمهلائیکهتان نهبووه دهلیلی دووهم خوا ئهفهرمووی شهیتان دهلیت خودای
 میهرهبان ﴿خلقتني من نار وخلقته من طین﴾ تۆ ئهمنت لهناگر دروست

کردوو، ئادەمىشت لەخۆل دروست کردیە مەعلومی جەنابتانە جن لەناگر دروست کراوە، مەلانیکیەتیش لەنوور دروست کراوە، مەرۆفیش لەخۆل دروست کراوە، ئەو بۆ خۆی دەلی ﴿ خلقتني من نار ﴾ ئەمن بۆ بلیم مەلانیکیەتە کە خۆی اعتراف ئەکات کە ئەصلی ئەو ناگرە، کەواتەجەنە.

دەلیلی سێ یەم : خۆای گەورە لەسورتی الکەف دەفەر موئ ﴿ الا ابليس كان من الجن ففسق عن امر ربه ﴾ واتە: ئەمرمان کرد سوجدە بەرن بۆ ئادەم ئەو شەیتانە نەى برد، یەکیک بوو لەجەنەکان هەلگەراپتەووە لەئەمری خۆای گەورە ئیتاعەى ئەمری رب العالمینی نەکردوو، دەى کەواتە خۆای گەورە بۆ خۆی بفرەموئ ﴿ كان من الجن ﴾ کەواتە یەکیک لەمەلانیکیەتە گەورەکان نەبوو، یەکیک لەجەنەکان بوو، کاتیک سوجدەى لەبۆ ئادەمى نەبرد، ئەو سوجدەیه تەحیهیه و اکرام بوو ئەمری خودا بوو، چونکە ئەو سوجدە لە بۆ خودی ئادەم نەبوو بەلکو ئەو سوجدەیه ئەمری خوادبوو.

ئەمری خودا وا بوو کە سوجدە بۆ ئادەمى بەرى، ئەو ئەمری خودای شکاند، نەك بلىّ وه (الله) ئەمن سوجدە لەبۆ ئادەمى نابەم، نا بەلکو ئەو ئەمری رب العالمینی شکاند، ئیستا خۆای گەورە بەئیمە دەفەر موئ روو لەقیبلە بکەن سوجدە بەرن، ئایا ئیمە بۆ قیبلە سوجدە دەبەین؟ نەخیر بەلکو بۆ خودا سوجدە دەبەین، بەلام ئەمری خودایە کە سوجدە دەبەى، مەلانیکیەتەکانیش ئەوا ئەمریان جئبەجئ کرد، بەلام ئەمری خواپە سوجدە دەبەن نەك بەئەمری ئادەمى علیه سلام بلیّ مەلانیکیەتینە وەرن سوجدەم بۆ بیەن نەخیر شتى وانەبوووە بەلکو ئەمری خودایە، جا ئەمە خائیکى پێویست بوو زۆر کەس لەناو دلی شک و گومانى هەیه، نەخیر ئەو ئەمری خودای گەورەى شکاندووە ﴿ كان من الجن ففسق عن امر ربه ﴾ دەرچوو لەفرمانى کى لەئەمرى خوا نەگوت لەئەمرى ئادەمى علیه سلام،

کاتیک ئەو شەیتانە ئەو عصیانەى کرد، یەكسەر خودای گەوره له رحمةتى
خۆى دەرى کرد نەعلەتى لى کرد، ئەویش داواى کرد گوتى خواى گەوره
بمەیلەوه، یەعنەى عومرم بازۆر درێژ بى هەتا ئاخیر بەشەریت، خواى
گەوره فەرمووی ئەتۆ لەو کەسانەى کە عومرت زۆر درێژ دەبى ئاخیری
دەمرى، ئینجا شەیتان سویندى بەعزمت و جەلالى خواى گەورهى خوارد کە
من تازه واز لە بەنى نادەم نایم هەلیان دەخەلەتینم لەرێگایان لادەبەم و
رێى خراپیان پیشان دەدەم و رێى راستیان لى تال و تفت و ناخۆش دەکەم،
هەتا بچنە جەهەننەم، ئەو جا خواى گەوره فەرمووی جەهەننەم لەتۆ پەر
دەکەمەوهو لەو کەسانەى کە بەدواى تۆش دەکەون، هەموویان
بەجەهەننەم موشەرەف دەکەم، جامەبەستى ئیم، دەورى ئەو شەیتانە
چیه لەگەل ئەو ئینسانەى، ئەو شەیتانە لەخارجى ئەو ئینسانە
دەسوریتەوه، بۆ ئەوهیه ئەو ئینسانە هەل بخەلەتینى لەخشتەى ببا، لای
بدات لە سەر رێى راست، دەبى عیلاقەى لەگەل ژورێ پەیدا بکات یەکەم
تەنزیمى داخلى ئەو شەیتانە عیلاقەى لەگەل دهبەستى بۆ ئەوهى بى
بەبنکەیهکى تەنزیمى بۆ ئەو ئینسانە چیه؟ هەوايه کەیتى واتە ئارەزووى
مرۆف یەکەم خانەى تەنزیمى شەیتانەکانە .

ئیتصال بەهەواى دەکات چونکە ئەزانى مەیلی هەوا لەگەل شەیتان یەك
مەیلە، بۆیه یەكسەر یەك دەگرن، ئیتفاق دهبەستن شەیتان لەدەرەوه وەس
وەسەى بۆ دەکات، ئەویش لەژورێ یەكسەر تەنفیزی دەکا کە ئەو ھابکە و
نەفسەکەش ئەمر بەدل دەکات ئەوها بکە ئینسانەکە بەجارێک
بەحەردەگاتى دەستى شەیتانەکان ئەجولیتەوه ئەو ئینسانە ئەو ھا تەسلىمى
دەبى.

ههوا ئهمر بهنهفس ئهكات ، نهفيسش ئهمر بهدل، وهماي لي دي نهو
 ئينسانه بيهوي و نهيهوي حهز بكاو حهز نهكا، وهما سهيتهرهى نهماي
 لهسر خوي بهنهمري شهيتان ئهجوليت، شهيتان بههوي وهس وهسه،
 ئيعازي خوي لهبو ئينسانهكه رهوان دهكا، نهو ئينسانه بهردهوام مهيلي
 خراپه و مهيلي شهرو مهيلي نازاوهى دمبيت.

جا نهو شهيتانه نايي بللي نهى ئينسان وا بكه، نا وانالي، شهيتان جنيكي
 زور عاقله بليمهته، بروابكه نهگر مودير دائيرهيك پهنجا سال
 له دائيرهكهى ئيش بكات يان لهشريكهيك ئيش بكات ههموو شويينيكي نهو
 دائيره دزمانى چيه و چي تيدايه لهههموو ئيشي ئيدارهى زيرهكترين كهسه،
 نهگر شهيتانيك چهندها ساله خهريكي ئينسانه ئهبي باش باش بزاني
 دراسه عيلمى نهو ئينسانهى كردبي، كه نهو ئينسانهى چون هه
 دهخهلهتين، كهواته شهيتانهكان زور زيرهك و بليمهتن، جا كاتيكي دي
 ئهمر به خراپه دهكات نايي فلان برو نهو گوناهاى بكه، نابهلکو ههنگاو
 ههنگاو له بوي ديت، بويه خوداي گهوره ئيمه ئاگادار دهكاتوه لهقورئان
 دهفهرموي ﴿ولاتتبعوا خطوات الشيطان انه لكم عدو مبين﴾ واته: نهى
 نهو كهسانه ئيماننان هيه، دياره كافرهان خطواتي شهيتاني پي ناوي،
 ههر بهخويان لهگهله شهيتانيه، دهفهرمووي نهى نهو كهسانه كه ئيماننان
 هيه، بهدواي ههنگاو ههنگاي شهيتان مهكهون ﴿ومن يتبع خطوات الشيطان
 فانه يامر بالفحشاء والمنكر﴾ دهفهرموي كه سيك بهدواي خطواطي شيطان و
 خانه خانهكاني شهيتان بكهون، يهكسهر وهى لي دهكات ناخيري سهيتهرهى
 لهسر پهيدا دهكات و ﴿يامر بالفحشاء والمنكر﴾ نهو كهسه ههر چي فحشاء
 ههر چي خراپه و مونكه ههيه، ههر چي خوا پيي ناخوشه و نهوهى
 پيغه مبهري ﷺ پيي ناخوشه و شتي ناريكه ههمووي پي نهنجام دهدات،

جابه‌پراستی ئینسان دەبی زۆر ناگای له خطواتی شهیتان بێ مه‌سه‌له‌ن
 ئافرمێك به‌شویڤنێك دادم‌پ‌روا، ئافرمێکی رووته، نه‌تۆ دمه‌وێ خۆت لێی
 بپاریزی، پێت ده‌لێ ئه‌رێ ده‌بی خزمه‌گه‌ت نه‌بی، دواي ده‌لێ ده‌بی نه‌و
 قوماشه‌ چی بێ له‌به‌ری کردیه، قوماشه‌کی غه‌ریبه، ئالێ نه‌زمه‌ری بکه، ده‌لێ
 قوماشه‌که غه‌ریبه یان ده‌لێ به‌فلان نه‌ده‌چوو وه‌ی لێ ده‌کات نه‌زمه‌ری بکات
 واته‌ هی‌دی هی‌دی له‌بۆت دێ سب‌حان الله پێم خۆشه‌ بزانی، شه‌یتان زۆر
 مه‌ک‌رو فی‌لبازه زۆر به‌ نه‌قل و ژیرانه دێ گونا‌هت پێ ده‌کات، هه‌تا یه‌ک
 له‌هه‌نگاوه‌کانی نه‌وه‌یه گونا‌ه له‌زاتی خۆیدا ره‌ش و پیس و بۆگه‌نی و
 ناشیرینه نه‌و چ ده‌کات بۆت جوان ده‌کات بۆت دمه‌رازی‌نته‌وه نه‌وه‌یه خ‌وای
 گه‌وره ده‌فه‌رم‌وێ ﴿وَزَيْنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ﴾ سب‌حان الله بپرسن له‌وانه‌ی
 توشی گونا‌هی گه‌وره بوونه، نه‌وانه‌ی توشی زینا بوونه نه‌وانه‌ی تووشی
 فاحشه‌ بووینه، کاتێک گونا‌هه‌که نه‌نجام ده‌دات یان یه‌که‌م جاری پێش
 گونا‌هه‌که نه‌نجام بدات، شێت و هار بووه له‌بۆ نه‌نجام دانی، وه‌ده‌زانی نه‌وه
 خ‌وشت‌رین شته له‌دونیادا سب‌حان الله هه‌ر گونا‌هه‌که‌ی نه‌نجامدا یه‌که‌سه‌ر نه‌وه
 گونا‌هه‌ی له‌پێش چاوی ده‌که‌وێ حاله‌تێکی غه‌ریبی به‌سه‌ر دادی‌ت بۆ؟
 چونکه شه‌یتانه‌که لێی دورده‌که‌وێته‌وه حه‌قیقه‌تی ئیشه‌که‌ی به‌دی‌ار
 ده‌که‌وێ ئینجا ده‌لێ ئاخ تازه ده‌ستم شکا تازه تووشی بووم، به‌لێ هه‌ر
 چهند ساتێکه شه‌یتانه‌که زه‌فه‌ری پێ دمبات ئیعاز له‌دواي ئیعاز ته‌له‌فه‌ۆن
 له‌دوو ته‌له‌فه‌ۆن له‌بۆ هه‌وای ده‌کات وه‌کو تۆپ تۆپه‌ین گه‌مه‌ی پێ ده‌کات
 دیسان هه‌وا نه‌مر به‌نه‌فس ده‌کات، نه‌فسیش دووباره نه‌مر به‌دل ده‌کات
 نیشته‌ای هه‌ل ده‌ستێته‌وه دووباره نه‌و گونا‌ه بکات بۆیه شه‌یتان زۆر له‌و
 نیشانه‌ شارم‌زایه بۆیه محمد ک‌ورپی واسع هه‌زار ره‌حمه‌تی خ‌وای لێ، بێ یه‌ک
 له نه‌ولیا‌یه‌کانه یه‌ک له‌پیا‌وه‌ س‌ال‌حه‌کانه، دوعایه‌کی ده‌کرد ده‌ی‌گوت ((اللهم

71

به لّام ومعدى چى ئىۋە دەمبىنن حالّم زۆر لەئىۋە شېرتە، مەن موخالەفەى
 ومعدى خۆم كەرد، دونيام بۇ رازاندەنەۋە، گوناھم لەپېش چاۋتان شىرىن كەرد
 قىامەتم لەبىربردنەۋە بە لّام ئەمەن موخالەفەى ومعدى خۆم كەرد ﴿و اكان
 لى عليكم سلطان﴾ خۆ ھىچ دەسەلّاتم لەسەر ئىۋە نەبوو ﴿الا ان دعوتكم
 فاستجبتم لى﴾ تەنھا ئىعازەكم يان تەلەفۇنەكم يان فاكسەكم دە كەرد
 بەدۋاى مەن دەكەۋتەن، ئىۋە ئىتاعەى مەنتان دەكەرد ﴿فلا تلوموني و لوموا
 انفسكم﴾ نەكەن لۆمەى مەن بىكەن، نەكەن لەلای خۋاى گەۋرە بلىن، ئەۋە
 شەيتان پىي كەردىن، بەلكو بۇ خۆتان كەردىتەن، بۇ خۆتان ئەۋ ئىشەتەن
 كەردى، قەسەيەكى زۆر خۆشەم بەبىرھاتەۋە ئىمە قوتابى بوۋىن لە كولىيەى
 شەرىعە لەبغداد يەككە لەقوتابىەكان قۇپىيەى كەرد، مامۇستا يەكسەر گەرتى
 كە گەرتى دەرسىكى ھەساس بوو، پۇلى يەكەمەى كولىيە بوۋىن مامۇستا گەرتى
 ئەۋە بۇ قۇپىيە دەكەى، ئەۋىش كورد بوو ھىچ ەەرەبى نەدەزانى گەرتى
 (استاذ فعل بي الشيطان) گەرتى شەيتان پىي كەردم، جا بەرپاستى شەيتان
 ئەمەرت پىي ناكە ئەۋە بىكە، بەلكو ئىعازەت دەداتى ۋەس ۋەسەت دەداتى، تەنھا
 بەنەياز بەتەرەدودى خۆى ۋەت لى دەكەت، ئەۋ ئىشانە ئەنجام بەدى، جا
 خۆشەۋىستانم مادام پەتى شەيتان ئەۋە كەرتە ﴿ان كيد الشيطان كان
 ضعيفا﴾ توخۋا بۇ ۋابىكەين ھەۋامان تەسەمىلى بىكەين، بۇ ئەۋ تەنزىمە
 داخلىيە ئاشكەرا نەكەين ۋ ھەر ھەموۋيان نەفەۋتەينىن، جا ئەۋ ھەۋايە دەبىي
 زۆر ئاگات لىبىي، ھەۋاى تۇ لەگەل ھەۋاى زالمان ۋ گوناھباران يەك نەگەرى،
 بۇيە گەتەنە پىياو سالىكە فلانە زالەم مەدەت دەكەت، گەرتى قورم بەسەر،
 ئەبىي چ ھەۋايەكم لەگەل ھەۋاى ئەۋ جۋوت بىي يەكى گەرتىي، جا ۋرىا بىن
 كەينى شەيتان رەقى لەئىۋەمىيە، كەينى زالمان ۋ خۋانەناسان ۋ بىي دىنان رەقىان
 لە ئىۋەمىيە، دەبىي بزانن ئىۋە مەزبوتەن، ھەۋاتان غەيرى ھەۋاى ۋانە، بزانن

ھەوای وان جەھەننەمىيە شەيتانىيە، ھەوای ئىۋە بەرھەو خەوای گەورەيە،
 بەرھەو قورئانە، بەرھەو روناك و نوور و بەرھەگەتەي رەب العالمين دىتەن،
 جەخۇشەويستانەم ئەو جەقىقەتەي ئەو ئىنسانە بوو كە باسماڭ كەرد، ئەو
 ھەموو شەي كە باسماڭ كەرد، ئەو شتانە بوون كە لەناخى ئىنسانەكاندا وا
 ئەجولئىنەو نەيش دەكەن ئەو ئىنسانە بەرپۋە نەبات، بەلام خەوای گەورە لى
 ناگەرئ ئەو شەرو ئازاۋەو ئەو شەپە خەيئەو لەناو ئەو ئىنسانە رووبەدات،
 بەبى ئەوئە مەدەدو يارمەتەي خەيئە بنىرئ، نەخىر ئەم مەروفە بەجى
 ناھىلى كەواۋەيلايىبى نەكەو نالەي بى، لەبن دەستە نەفس و ھەواكەي ،
 خەوای گەورە چۆن ئاوا بەجىي دىلى! عەبدىك خەوای گەورە بو خەيئە
 دروست كەردى، جا خەشەويستان ئەو كەون و كائىناتە ھەموو بو تۆ
 دروست كراون، تۆش بو خەو دروست كراوى، رۆژ و مانگ و شەو ھەمووى
 خەزمەت كارى تۆنە دەي تۆش دەبى خەزمەت كارى خەوای گەورە بى، جا
 خەوای گەورە چۆن بەجىت دەھىلى، چۆن لىت دەگەرئ بەتەنيابى بەلكو
 بەدل و بەعەقل و بەزانست خەوای گەورە يارمەتەي ئىمەي داۋە، كە بتەوانين
 مەسەيتەربىن و بتەوانين خەمان زەبىت بىكەين و لەو شەپە خەيئەو
 بىيىنەدەرەو نىمان و خەق و راستى بەسەر بىكەوئ و باطل و نەفس و ھەوا
 ژىر بىكەوئ، جا خەشەويستانەم يەكەمەين چارەسەر زانستە، يەكەمەين
 چارەسەرى ئىمە ئەوئە بەزانست بەراستى بەزانست دل مەنەور دەبى
 عەقل رۆشنا ئەبى رووناك ئەبىتەو، ئەگەر دل مەنەور بوو عەقل
 رۆشناۋو، ئەگەر ئەو دووانە رىك و پىك بوون، ئەوا نەفس و ھەوا تەسەمىل
 دەبن خە ئەدەن بەدەستەو چى خە پىي خەشە ئەوا ئەبن.

بەراستى ئىمە پىۋىستان بەزانستە پىۋىستان بەزانىنە، تەماشاكە
 لەئومەي ئىسلامى دەبى تۆ عالم بى يان مەتەلم بى واتە طالب علم بى يان

دهبی دانیشی گوئ بیست بی ، نابی چوارهم بی چونکه بهیلاک دهچی،
 پیغمبرمان ﷺ دمفهرموی (کن عالما او متعلما او سامعا فلا تکن رابعا
 فتهلك) واته: یان عالم به واته زانابه زیرک به، نههلی علم به یان طالب
 العلم به برؤ بگهرئ شت وهریگره لهسهر چؤک دانیشه، بهرامبه
 مامؤستاگان بخویننه، نهگهر نهو نیمکانیهشت نهبوو دانیشه گوئیان لی
 رابگره لهمهجلیسیان نزیک بهوه، نهبیته چوارهم چونکه عایدی نهفس و
 شهتانه بههیلاک دهچی، کهواته دهبی نیمه لهوسئ حالتهه دابزین نههلی
 حهق بین، نهوه زؤر گرنگه بهراستی نهمرؤ تهماشادهکهین (عالم) مان کهمه
 بهپهنجهی دهست دهژمیردریت، طالب علمیشمان کهمه گوئ گریشمان ههر
 نی یه ، ههتا دامه ههبی ههتا سورانی بی فایده ههبی، ههتا پیاسهی سهر
 چنارو نهسواق سیروان ههبی، نهو لهدوو نهوهی ناگهرئ، دوو حهرف فیر
 بی گوئگر بی نیستفاده بکاتن، دهی کهواته (فتهلك) پیغمبر ﷺ گوئی
 نهبن بهبهشی چوارهم بههیلاک دهچن، نهو خهلهکه ههموو بهشی چوارهمن،
 لهبهشی چوارهم دهزین و بههیلاک چوونه، جا خوشهویستام بهراستی بهو
 زانسته نینسان خوئی دهدؤزیتتهوه، که خؤت دؤزیهوه خودای گهورهش
 دهدؤزیتتهوه کهخودات دؤزیهوه قیامهتت دهدؤزیهوه ریئ راست دهدؤزیهوه
 حهق و راستی و پاکی و پئکی دهدؤزیتتهوه بهلام بهخوا زانستت نهبی خؤت
 وون کردوه ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللَّهَ فَأَنْسَاهُمْ أَنْفُسَهُمْ﴾ (الحشر/۱۹)،
 خوای گهوره دمفهرموی وهکو نهو کهسانه نهبن که خوایان لهبیر کرد،
 کهخوای لهبیر کرد خوئی و قیامهتی لهبیر نهکا که خوئی و قیامهتی
 لهبیر کرد، تهواو نهو نینسانه مایهی خیر و چاکه و رهجای شتیکی خیری لی
 ناکهی، جانیمای شافعی رحمهتی خوای لی بیت دمفهرموی (من اراد الدنيا
 فعليه بالعلم ومن اراد الآخرة فعليه بالعلم ومن اراد الدنيا فعليه بالعلم)

دەفەرمۇي كەسەك دۇنياي دەۋى باخەرىكى زانست بى، كەسەك قىامەتى دەۋى باخەرىكى زانست بى كەسەك دۇنياو قىامەتى دەۋى باخەرىكى زانست بى، بەراستى ئىمە بەزانست دەتوانىن بگەينە ھىوا و ئاۋاتى خۇمان، بە زانست و زانىارى ئەتوانىن بگەينە مەبەست و ئامانجى خۇمان، جائىمە ئىستا ھەدەفى ئىمە چىە ئىسلامى خۇمانە ﴿ان الله لا يغير ما بقوم حتى يغيروا ما بأنفسهم﴾ ھەتاخۇمان چانەكەين ناگەينە مەخسەدى خۇمان، كە(بەھشتى بەرىن و رەزامەندى خوايە) كەواتە بەختەۋەرى دۇنيا چۆن بەدەست بى بە گۆران و گۆرانەكەش لەكى؟ لەخودى خۇمان دەست پى بگەين، لە كۆى دەست پى بگەين لەعلم و زانستەۋە، دەبى بەزانستەۋە دەست پى بگەين، ئەمەش لەكۆى سەرچاۋەكەيتى لەقورئان و لەفەرمۇودەى پىغەمبەر ﷺ وەردەگرين.

تاكو دەرسىكى تر بۇ چارەسەر كەردنى ئەۋانەى گوتەم بەخۋاى گەۋرەتان دەسپىرم خۋاتان لەگەل ..

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته

دەرسى پىنچەم

دلى ياك و جۆردەكانى

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(المؤمنين). والصلاة والسلام على خير خلقه محمد وصحبه (أجمعين) (السلام عليكم ورحمة الله وبركاته) ..

ئازىزان خۆشەويستان .. موسلمانانى بەرپىز عەودالانى بەھەشتى بەرىن
سەلام و رحمت و مېھرىبانى خاۋى گەورە برپىزى بەسەر دلى ھەموومان،
يارمىبى خودايە لەبۇ خاترى ناوہ جوانەكانت لەگوناھەكانمان خۆش بىبى.
يارمىبى خودايە عەفويمان بگەى، خودايە دلمان بەنوورى خۆت منەوہر
بگەى، يارمىبى خودايە دلىكى سەلىم و مطمئنان بەقسەت بگەى، يارمىبى
خودايە شەيتانى مەلعونمان لەگۆل بگەيتەوہ، نەخشەو پىلانەكانى
بەرامبەر ئىمە ھەمووى پۆچەل بگەيتەوہ نەتوانى زەفەر بەئىمە ببا
يارمىبى خودايە لەبۇ خاترى ناوہ جوانەكانت، لەبۇ خاترى ئىسمى عەزەمت
لىت ئەپارپىمەوہ گەوا پشت و پەناى موسلمانان بى، بۆ ئەوہى بەسەر
ھەموو دوژمناندا وە خاصەتەن لەژورئى دا لەسەر نەفس و ھەواو شەيتاندا
سەربگەون، يارمىبى خودايە لەبۇ خاترى ئىسمى عەزەمت ژيانىكى وامان
بەقسەت بگەى كە تۆ لەو ژيانەمان رازى بى يا ارحم الراحمين.

نازیزانم له چوار دمرسی پېشوو باسی نه وومان کرد که نینسان موبته لایه به چوار شت، بهو چوارشانه نینسان دموږږی و ریځ و پیک دهبی نه م چوار شته په موسلمانان له ریځا لاده دات و توشی شرک و کوفرو بی دینی دهبیت، جائیمه هاتینه سمر نه وهی که نایا چاره سهری نیمه ی موسلمانان چیه؟ نایا چاره سهری عقل و دل و نهفس و ههوا چیه بو نه وهی چاره سهریان بکهین و نه هلی صراط المستقیم بین وه نه هلی ریځازی موسلمانانی مو حیدو ریځ و

پېك بېن، وه چوڼ له گهڼل خودا ناسان رېك بكهوین چوڼ له گهڼل خوداناسان بهرېكهوین، تانه گهڼه مه نزلگه ی خو مان كه بهه هشتی بهرینه انشاء الله نازیزان بو چاره سهری په كه مینیان له دل را دهست پې دهكهین، له بهر چی؟ له بهر نه وهی نیمه نه خوشین نه بی بجینه لای دكتور و دكتوری نیمه ش محمد المصطفی ﷺ جواب ده داته وه ناگادارین.. ناگادارین له ناو لاشه ی نیوه پارچه گوشتیک هیه ((ان في الجسد مضخة اذا صلحت الجسد كله واذا فسدت فسد الجسد كله الا وهي القلب)) دهفه رموی ناگادارین له ناو لاشه ی نیوه دا پارچه گوشتیک هیه، نه گهر نه م پارچه گوشته صالح و رېك و پېك بیته هه موو نه دنامه کانت رېك و پېك نه بی، نه ما خوانه خواسته نه م پارچه گوشته نارېك بوو نه وا هه موو نه دنامه کانت نارېك و فاسد ده بیته، جا دكتورمان محمد ﷺ به نیمه ده لی له دل راده ست پېكهین، نه گهر دلتان سابت و رېك و پېك و منه و مر بوو هه موو نه دنامه کانتان تابعی دلتان چونكه دل پایته ختی مه مله كه تی ئینسانه، جا نه گهر عاصیمه رېك و پېك بوو كه خه لیفه له وی دادمنیشی نه گهر نه و امری خلیفه رېك و پېك دمرچوو ومبه خو ی مه مله كه تی دلّه كه یك و پېك نه بیته، به لام خوانه خواسته پایته خت مه ساكلی تیدا بی، فه وزاو هه راو ناشوب و شهر ی تیدابی، باقی نه دنامه کانی تر نیستقرار و نه من و ناسایش نایان گریتته وه، جا بو یه نیمه به گوپی محمد المصطفی بكهین ﷺ له دله وه ده ست پې نه كهین.

بزانین نه م دلّه چوڼ نه بی، بزانیڼ خوانه خواسته كه سیك توشی دلیکی رهش و مردوو هاتبی، چوڼ چاره سهری نه كری له پېشه کی دا دكتورمان محمد ﷺ پیمان دهفه رموی ((تعرض الفتن على القلوب كالحصير عوداً عوداً)) نه و خو شه ویسته، تاجی سهرمان نوری چاومان صلاه و سه لامی خوی له سهر بی، نه فه رمویتن فیتنه و غم و په ژاره ی دنیا رووله ئینسانی

ئيماندار دهكات، بهلام روو له دلى دهكا، روو له لاق و دهستى ناكا، بهلكو
 دهفه رموى ((تعرض الفتنة على القلب)) يهكسهر نهم فتنانه روو له دلى
 دهكهن، چونكه فیتنه كانیش نه زانن نه گهر دلى داگیر بکهن، نهو نینسانه
 دهست بلند دهكاو ته سلیم نه بی، جا نهفه رموى كحصیر وهك نهو حصیره
 وایه كه له سه ری داده نیشین، نهو حصیره ده زانن هه موو په لك په لكه له ناو
 یه كن، دهفه رموى فتنه واروو له دلى ئیمانداران دهكاتن وهكو حصیر عودا
 عودا، دانه دانه حصیره كه له بو دلى نهم ئیمانداره نه چیت، جاده فه رموى
 (فأی قلب اشربها نكت فیها نكت سواد) دهفه رموى ههر دلیك ئیستقبالی
 نهم فیتنه ی كرد، له گه ل نهو فیتنه یه كونی كرد و برینداری كردو چوووه
 ژوووه وه نهفه رموى خاله کی رمشی لى پهیدا نهكا (ای قلب انكرها نكت فیه
 نكت بیضاء) دهفه رموى ههر دلیكیش نهم فیتنانه ی رمت كرده، ئیستقبالی
 نهم فیتنانه ی نه كرد، په نجه ره و دمرگاكانی داخست بو نه وه ی توشی هیچ
 فتنه یه كه نه بی، نهوا خودای گه و ره خو ی محفوظی نهكات، كه نهم دله خو ی
 پاراستوو له فیتنه كه، تاتووشی نه بی توشی ناو دلى نه بی دهفه رموى
 منه و مرى نهكا نهم دله توشی خالی سپی نهكاتن هه تا ناخیری دهفه رموى
 (حتى تسیرو على قلبین) دهفه رموى دله كان ده بیته دوو چین دهفه رموى (
 على الابيض مثل صفاء) هه ندی دلى سپی یه وهكو به ردی صفا وایه (فلا
 تضره الفتنة مادامت السموات والارض) تازه خوا ی گه و ره نهم دله ی
 مونه و مرى كرد به نووری خو ی، هه مووی سپی كرده وه وهكو به ردی صه فای لى
 كرد، نهفه رموی تازو فتنه ته نسیری لى ناكات ته واو نهم دله دامه زراو بووه
 به دلى مطمئن، به دلى سه لیم نهم دله دانه مه زری هیچ فتنه یه كه تازه هه تا
 روژی قیامه تی نه نسیری لى ناكات، پاشان دهفه رموى (واما الآخر فیکون
 اسود) بهلام نهو دلانه ی كه فیتنه ی و مر نه گرن، نهو دلانه ی كه دمر گه كان و

په نجه رەگانیان دانه خستوه بهرامبەر فیتنەى ئەو زەمانە پەش دانەگەرین
 (لایعرف معروفاً ولا ینکر منکراً) ئەم دڵە سیفەتەى وای لى دى نەچاکە
 ئەناسى نە خراپەش ئەناسى (الا ما اشرب منه هوا) تەنھا ئەم دڵە چ
 ئەناسى ئەم دڵە پەشە هەواو ئارەزوو نەفسى چى بووى بەدوای نیتاەى
 نەفس و هەواى خوى ئەکاتن جا خوشەوستانم ئەلێردا پێغەمبەرمان ﷺ
 بەئیمەى راگەیاندا دڵەکان دوو جۆرن، دڵیک سپی دڵیکیش پەش جا ئەم
 سپیانە جۆر جۆرن هەیانە زۆر سپینە هەیانە لەوى سپی تر، دەرەجاتن
 ئەم دڵانەش، بزانیان دەرەجاتى ئەو دڵە سپیانەش چۆن، شتیک هەیه ئەبى
 بزانیان ئەو دڵە سپیانە وانەبى توشى موعانات و دەرود ئیش و ژان و
 ناخوشى نەبن، چونکە ئەو دڵانە هەور دەیانگرت، چۆن مانگ بەو جوانیەو
 رەونەقیەو جەمالیەى خوێنەو کە جار بە جار هەور ئەیگریتن دڵیش وەکو
 ئەم مانگە جوانە هەور بەرى ئەگریتن چونکە فیتنە ئەوەندە زۆرە، غەم و
 پەژاردەى ئەم دونیایە ئەوەندە زۆرە فیتنەى ئاخیر زەمان و فیتنەى
 وەرگەرپان لەدین و فیتنەى خوا لەبیر چوون و فیتنەى بەدوای دنیا کەوتن
 ئەوەندە زۆر بوو، بەلام ناچیتە ناو دڵەکان بەلکو پیشیان ئەگرى، جا ئەم
 دڵانە چەند جۆریکن هەندیک هەنە وەکو ئەم هەورەى بهرامبەرى مانگ
 وایە جار وایە ئەم مانگە قەپات دەکات بەلام بۆ ماوەیەکی کەم، هەورەکە
 لانهچى و شەوق و جوانى ئەو مانگە بەدیار ئەکەویتەو، هەندیکیشان
 هەیه لایەکی ئەگرى هەورەکە هەمووى ناگرى تۆزىکی ئەگرى تۆزىکی
 لەدەرەویمە، هەندیک هەوریش هەنە بەخوى تەنکە، ئەگەر مانگەکەش
 بگرى پەنگ و شوەاعى و تیشکى مانگەکە لەو دیوى هەورەکەش هەر دیارە،
 جا بۆ یە ئەم جۆرە دڵەى ئیمە وەکو ئەم مانگە ئەگریت، جا دڵ هەیه
 دەبینین هەور هەمووى دەگرى، بەلام کەمیکە و لانهچى ئەم فیتنەیه زۆر

بهر دعوام نابې هه نډيکيشان توژيکي دل نه گري شه مووی ناگري
 به پشتيواني خواي گه وره، به ناگا له خوږوون و به قورئان خویندن و
 ته زکيهی نه فسي نه وهش لانه که وي، هه نډيکيشان هه وره که دهیگری بهس
 هه وره که زور په يت و توخ نيه بويه شهوق و په نگی نه م دل هه بهر دعوام
 دهبي تاكو نه و هه وره لانه داتن، جا بويه پيغه مبه رمان ﷺ دمه رموي ((
 مامن قلب الا وله سحابة كسحابة القمر)) هيچ دليک نيه له دل سپيه كان
 نيلا هه وريکي وهكو هه وريکي مانگ له دهوري كو نه بيت هه جار به جار
 به سهري دادی ابن القيم الجوزي هه زار رحمة تي خواي لي بي که يه کيکه
 له زانا بهرزه كان که به پرستي زيړه ك بوو له نه خو شه يه کاني دل و
 چاره سهر کردنيان دمه رموي حاله تي نه م هه وره له گه دل که اندا چهند
 جوړيکه (هه يه زوو دي به لام زوو بهري نه دا) هه يه زوو دي به لام درهنگ
 بهري نه دا هه شه درهنگ دي هه وره كان درهنگ به سهري دلي دادی به لام
 دمه رموي زوو بهري نه دا وهه نډيکيشان درهنگ دين و به لام درهنگيش
 بهري نه دا جا باشترينيان نه و يه نه گهر درهنگ بي و زوو بهري بدات وه
 خراپه ترينيان نه و يه که ساحي به که ي زور پي ماندوو دهبي، نه و يه که نه و
 هه وره زوو بي به لام درهنگ بهري بداتن.

جا خو شه ويستانم نه وه شي وهو حال دي بوو دل سپيه کانه له گه دل نه و
 سپي يه و بي گهر ديهش دا توووش ناخوشي و توووش تافیکردنه وه و توووش
 نه زيهت و نازار ده بيت، پيغه مبه ر ﷺ دمه رموي ((بعضها اوعى من
 بعض)) دل هه نډيکيان له هه نډيکيان گه ورمترن و قميتر و چاکترن، جا دل هه
 سپيه کانيش هه يه کيان له يه کيان به قوه تره چينيکيان له چينيکيان
 ثابترو منه ورمتره و روناك تره، له هه موو دل هه كان منه ورمتره و ريک تره
 جوانرو پوخت تره له خواترس تر دلي مطمئن نه م دل دليکي بي گهر د و

دلتيكه پاك و دامه زراو له غه پیری خوا، هیچی تری تیدانیه له غه پیری
 رهمانهندی خوا ی گه وړه هیچی تری تیدانیه له غه پیری خوا په رستی و
 تاعه تی خواو پیغه مبه ر ﷺ هیچ مرازو مه قسه دیکي تری نیه نه و دلّه
 خوا ی گه وړه وه صفی ده کات دمفه رموی اَلَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ

بِذِكْرِ اللَّهِ ۚ اَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ﴿٢٨﴾ (الرعد ۲۸)، واته: نه و

که سانه ی که نیمانیان هیناوه پاش نیمانه که ی هه ولیان دا، ته زکیه ی نه فسی
 خو یان بکه ن دلی خو یان پاك بکه نه وه له هه موو نه و ره شاتیه، له کوفرو
 شرک و مه عصیه ت و گونا هو خالی ره شی تیادیه پاکی بکه نه وه نه وانه نه م
 دلانه به زیکی خوا زور نیطمئنن نه بن، به م دلانه زور ناو ده خو نه وه
 به زیکی خوا ناگادار بن زیکی خوا نیطمئنن به دل دمه خشیت جا کاتیک
 نیسان زیکی خوا ی کرد و له گه ل زیکه که ی حاله تیکي نیطمئنانی تووش
 بوو، نه و مزده یه دلت له دلّه مطمئنه کانه وا دمیه وئ بی بی به و دلّه ی که خواو
 پیغه مبه ری خوا ﷺ خو شیان ده وئ، جا خو شه ویستانم دلی مطمئنه دلتيکه
 ساحیه که ی زور پی ماندوو بووه تاگه یشیتیه دهره جه ی نیطمئنن، چونکه
 نه و لوتکه ی دلّه خاوپنه کانه نه م دلّه نزیکه له عرش ی خودا، نه م دلّه نزیکه
 له خوا نه م دلّه پر بووه به نوری خوا ی گه وړه جا نه م دلّه دانیمه ن دلتيکی
 مرتاح و مطمئن و دلتيکه نه مشه وهش نه بی دلتيکه نه غم و په ژاره ی دنیا
 نه یگرېته وه وهك دۆلار دابه زی دۆلار بلن د بوو نه وانه هیچ ته نسیری لی
 ناکات له بهر نه وه ی غم و په ژاره ی نه م دلّه نه ومیه که له به هه شتی به سهر
 بکه وئ، له به هه شتی بگاته به فیر ده وسی نه علا له به هه شتی له خزمه ت
 پیغه مبه ری دابنیشی ﷺ نه ک غم و په ژاره و وردو زیکی هه ر نه و بی،
 دۆلار ههستی و دۆلار دابه زی گرانم فروشت هه رزانم به ده ست که وت، جا

خۆشهويستانم ئەم دڵە دووسيفهتی ههيه، يهكهم سيفهتی ئەم دڵە ئەوميه
 كه هيج شك و گومانی تێدانه له بوونی خودا لهبوونی قیامهت لهراستی
 قورئان و راستی پيغه مبهەر ﷺ، ئەم دڵە دلتكه نيطمننانی پهيدا کردیه
 سهد لهسهد كه خوای گهوره ههيه، كه رۆژی قیامهت ههيه زیندوو بوونهوه
 ههيه كهسزای قهبر ههيه ههروهها پهقینه پيغه مبهەر محمد المصطفی ﷺ
 پيغه مبهەر ی خودایه رهوانه کراوی خودایه، ئەو قورئانهی كه هیئاویهتی
 كهلام و قسه و گتفوگۆی خوای گهورهیه، جا خۆشهويستانم ئەو دڵە هيج
 کاتیک شك و گومانی تێ ناکهوی، قهلهق و بێ سهرو بهری تێ ناکهوی
 له بهر چی چونكه ئیمان و پهقینی له دڵ دایه، ئەو ئیمان و پهقینهش
 له قورئان دهری هیئاوه كه قهناعهتی سهد لهسهد بهوميه كه ئەو قورئانه
 كهلامی خودایه دهی ئەو قورئانه شتت ئەداتێ شتت پێ نیشان ئەدا ریت
 پێ نیشان ئەدا به رهو بهههشتت ئەبا به رهو سهڕ به رزی و گامه رانی دونیاو
 قیامهتت ئەبا، دووهم سيفهتی ئەم دڵە ئەوميه کاتیک كه تووشی موسیبهت و
 غهم و پهزارمیهك هات موشه وهش نابێ، کوفرو شرک و قسهی ناشرین و
 ناشوگری له دەم نایهتیه دهری، بهلکو ئەزانی ئەم دونیایه شوینی ئیبتلايه،
 دهرانی دونیای ئیمتخانه ههر دهر و لازمه له سهری بهرگری هه بێ بهرامبهر
 هه موو ئەو موسیبهت و غهم و پهزارانهی كه تووشی ده بێ، کۆل نه دا
 بهتاییهتی له زروفيکی ئاوا كه ئیمه تیا دا ده ژین، ههر هه مووی، غهمه سهڕ
 تاپای ژيان غهمه مال و منداڵ غهمه، خیزانت غهمه نیشته غهمه، پارته
 غهمه، خزمت غهمه، هه بوونی غهمه، نه بوونی غهمه، نیش دهکە ی نیش
 ناکه ی هه مووی غهمه سبحان الله ئەم زروقهی ئیمه بۆ ههر هه مووی غهمه
 مندالی دوینی ده بین ی هه موو مووی سپی بووه سبحان الله لئی ئەپرسی،
 ده لێ مامۆستا گیان ههر غهم ئەخۆم وهخته نان و غهم سێ جهم پیکه وه

بخوین، جا خوشه‌ویستانم زروڤیکی ئاوا پر به‌غهم و پر له نه‌شکه‌نجه و
 ئازارو ماندوو بوون، چهند ماندوین ئیمه یه‌ك ده‌قه ئیسراحه‌تمان نیه،
 واده‌زانی پهنجا خیزان به‌خیو ده‌کهن، نه‌وه‌نده ماندووین نه‌وجا به‌هیج
 رانگاهین، ئینجا ئیشه‌کانیشمان هه‌ر ته‌واو نابی، که‌سیک دهبینین ده‌ده‌قه
 قسه‌ی له‌گه‌ل بکه‌ی ده‌لی وه‌(الله) ئیشم هه‌یه، هیج ئیشی دیار نیه هه‌زار
 ئیشی له‌پیشه‌هیج ئیشی دیار نیه نه‌مه هه‌مووی غه‌من، نه‌م زروقه‌ی که
 ئیمه‌ تیا‌دا ده‌ژین زروڤیکه به‌ خوا ژیانیکه‌ دووره له‌حه‌قائیق و راستی نه‌م
 ئیسلامه ژیانیکه‌ دووره له‌ته‌حکیمی شه‌ریعه‌تی خ‌وای گه‌وره ژیانیک‌ی تاله
 ﴿ومن اعرض عن ذکری فان له معیشتة ضنکاً﴾ به‌راستی ژیا‌نی ضه‌ نکا
 هه‌مووی غه‌م و په‌ژاره‌یه بو‌ نه‌و هه‌موو غه‌م و په‌ژارانه نه‌م هه‌موو
 تاقیکردنه‌وه و ئیبتلا‌یه نه‌بی سه‌بری هه‌بی ئازامی هه‌بی له‌ سه‌ر خو‌یی
 هه‌بی، ناشو‌کری له‌ده‌م نه‌یه‌ته‌دمری، باو‌کی مر‌د، کو‌ری مر‌د زمر‌ری کرد،
 توشی موسیبه‌تیک بو‌و نه‌خوش که‌وت هه‌ر موسیبه‌ت و به‌لایه‌ك هاته‌ سه‌ر
 ری‌ی نه‌به‌ده‌ن ناشو‌کری نا‌کا، به‌لکو‌ خو‌ی ته‌سلیمی رب‌ العالمین نه‌کا،
 به‌دله‌که‌ی خو‌ی نه‌لی نه‌ی دل وریابه‌ نه‌شیو‌یی وریابه‌ لی‌ت تی‌ك نه‌چی نه‌و
 تاقیکردنه‌وه تاقیکردنه‌وه‌ی خ‌وایه‌ سه‌بری من له‌سه‌ر نه‌و تاقیکردنه‌وه
 نه‌وه‌نده دمر‌ه‌جهم به‌رزده‌کا له‌به‌هه‌شتدا، جا خوشه‌ویستانم ئیستا باب‌یین
 بو‌ نه‌وه‌ی ببین به‌خاوم نه‌م دلّه ده‌بی چهند شتی‌ك بکه‌ین، یه‌که‌مین دمی‌ی
 یه‌قین و قه‌ناعه‌تیکی سه‌د له‌سه‌دی بو‌ خو‌مان دروست که‌ین به‌رام‌به‌ر
 خ‌وداو هه‌بوونی رو‌ژی قیامه‌ت و به‌رام‌به‌ر قورنان و پی‌غه‌مبه‌ری خوا ﷺ
 نه‌مه زو‌ر شه‌رته، به‌وه‌هیج شك و گومان له‌دلی نام‌ینی، به‌راستی کاتی‌ك
 ئینسان شك و گومانی هه‌بی زو‌ر، ته‌ماشاکه‌ خ‌ودا جل جلاله‌ نه‌و که‌وت و
 کانیاته‌ی دروست کردیه به‌ئیمه ده‌لی فکر که‌نه‌وه بیرکه‌نه‌وه له‌و

که ونه ی بۆ نه وهی راستی خوداتان بۆ به دیار بکه وی بۆ نه وهی گه وره یی و
عه زمه ته و هیزو دمه لات و زانایی منتان ده ست بکه وی من بناسن،
به راستی ئینسان خوا نه ناسی به و که ونه وه به بوونه و مر دا بۆیه خوای گه وره
بۆ خو ی نه فه رموی سُرِیهِم ۛ اَیْتِنَا فِی الْاَفَاقِ وَفِی اَنْفُسِهِمْ حَتّٰی
یَتَبَيَّنَ لَهُمْ اَنَّهُ الْحَقُّ ﴿٥٢﴾ فلصت / ٥٢، واته: ئیمه ئایهت و نیشانه ی

عه زمه ته ی خو مانیان پی نشان ده ده یین ﴿سُرِیهِم ۛ اَیْتِنَا فِی الْاَفَاقِ
وَفِی اَنْفُسِهِمْ﴾ له که ون و کائینات دا ته ماشا که ن و فکر که نه وه ﴿وَفِی

انفسهم﴾ له نه فسی خو یان پیان نشان ده ده یین ﴿حَتّٰی یَتَبَيَّنَ لَهُمْ اَنَّهُ

الْحَقُّ﴾ هه تا بۆیان به دیار بکه وی که خوا حه قه پی نه مبه ر حه قه و قورئان

و روژی قیامه تیش حه قن، جا خو شه وی ستانم ئیمه فکر نا که ی نه وه به راستی
فکر کرد نه وه عیباده تیکی زۆر گه وره یه، یه ک سه عات فکر کرد نه وه
له عه زمه ته ی خوا له بوونه و مر له و شتانه ی که خودا دروستی کردون خیری
عیباده تی شه ست سالی هه یه، شه ست سال نو یز و روژی بکه ی موقابلی یه ک
سه عات دانی شه فکر له عه زمه ته ی خوا بکه وه فکر له بوونه و مر و
له ده ورا و پستی خو ت بکه وه، خوای گه وره بۆ خو ی دم فه رموی ئیوه فکر
نا که نه وه له شاخه کان ئیوه فکر نا که نه وه له به حره کان ئیوه فکر له خو تان
نا که نه وه ﴿ام علی قلوب اقلها﴾ دلتان قفلی لی درایه، مه جالی
فکر کرد نه و مه تان نیه، به راستی ئینسان به فکر کرد نه وه نه گاته دمه رجه ی
یه قین که گه یشتی به دمه رجه ی یه قین، نه و جا تامی خو اناسی دمه زانیت، نه و
جا نه و دلّه ی تو هه ست به خوا نه کا هه ست به تام و له زه تی ناسینی خوای

گه وره دهکا وه (الله)ی دهتوانم بلیم سهدا نه وه دمان تام و لهزهتی
خواناسینمان نه چیشتوه، ئای چهند تامیکی خوشه بهراستی مه حرومین
بهراستی بی بهشین، بهراستی غه ربیین بهراستی، نه وه گه سانهی نه وه تامه
نه کاتن داماون، بویه عاریفان ئه لئین (مساکین اهل الدنيا) غه ربیین و
فه قیرن ئه هلی دونیا (خرجوا من الدنيا وماذاقوا اطبیب مافیها) ده فهرموئ
ئه وه عاریفان و خواناسانهی ئه لئین بهراستی خه لک غه رب و فه قیره
له دونیا، خوشترین ژیان له وه دونیا به وه موبوو که ناسینی خودات هه بی
له دل، نه ویشیان نه بوو، جا خوشه و یستانم تو کاتیک ناسینی خودا له دلت
هه بی له میشتک هه بی، که فکر ئه که یته وه باشه بو فکر له وه ئه سته رانه
ناکه یته وه سبحان الله ئه وه هه مووه مه لایین مه لایین ئه سته رانه یه کیان
له یه کیان نه دا، ئیمه به وه هه موو سه یارانهی هاتووو روژی به رده وام پیک
دادان رو و ده دات هه موو سایه قی له سه ره خو، نه وه ئه سته رانه که س سایه قی
نی به لام له سه ر یاسایه کی رب العالمین ده سوریته وه که بوی داناوه ﴿وکل فی
فلك یسبحون﴾ هه موو له ناو نه بوونه و مرده مه له وانی نه که ن، بی نه وه ی
یه کیان لیک بدن، نه وه نیشانهی عه زمه تهی خوانیه؟ نه وه نیشانهی
عه زمه تهی به وه په رو مردگارو نه وه عه زیمه نیه؟ بو فکرناکه یته وه؟ بو شه و
ئه خه وی؟ دائیمه ن فکر له دۆلاره، فکر له بازارئ ده بی دۆلار هه لئه ستی
وهی نه مرؤ نه م کرپی له قیسم چوو، نه ی غه رب سهر له سه ر بالیف دانی
ته ماشای گه ورمی خوا بکه واز له دۆلار و دونیا بیته به سه به س ته ماشا
سه رووت بکه سهر هه لپه ته ماشای دهستی په رو مردگار بکه، ته ماشای
نه قشی خودای گه ورمه بکه، نه وه نه قشی خودایه، نه وه دروست کراوی
خودایه ته ماشا چهنده جوانن چهند جوان له ناسمان نه بریقیته وه، بو
خوای خوئ نانسای بو لی ناپاپیته وه، بو وه نا که ی خوای گه وره دلت

منه وەر بكاو دئیكى موطمئنت بداتى، بهراستى ئىنسان كه فكر لهو جوانه ی ئاسمان نه كاته وه بهرۆژ ته ماشای كه، ئاسمانیكى شین سبحان الله كه رهنگیكى جوانه وه (الله) ی نهو رهنگه نه بایه دلی ئىنسانى ناخوش نه بوو دلتهنگ نه بوو، باشه بۆ فكر ناكه نه وه نه گهر نهو نه ستیرانه له ئاسمان نه بان چهند نارېك و ناشرین ده بوو سبحان الله نه گهر رهنگی شین نه با رهش با خو دلتان دمهقی، ته ماشای ئاسمانت بكر دایه رهش بایه ههرشیت ده بوو، ته ماشا خوای گه و ره رهنگیكى وای دایتی دلت پی بكریته وه غه می دلت لاببا، سبحان لله دیمه نی ئاسمان دیمه نیكى زۆر جوانه بۆ كه سیك كه وا فكری لی ده كاته وه، باشه بۆ فكر له حه یوانات ناكه یته وه ته ماشا نهو هه موو حه یواناتانه بکهن، ته ماشای ژیا نیان بکهین (امم امثالکم) خوای گه و ره ده فهرموئ هه موو ئۆمه تن وه كو ئیوه، هه موو ئۆمه تن ئۆمه تن (ولكن لاتفقهون تسبیحهم) ئیوه له زمانیان حالئ نابن، ئیوه له ته سبیحات و زکرو وردی نه وانه حالئ نابن، هه موو زیکری خوا نه کهن، هه مووی یادی خوا نه کا هه مووی ته سبیحاتی خوا نه کا؟ هه مووی حه مدو سه نای خوای نه کا، سبحان الله بۆ رۆژیک له رۆژان له سه ر شانه ی میروستانیک دانه نیشتی، شانه میروو له یهك ته ماشا بکه بللی یاعظیم و یا کریم و یا قدیرو یا الله نهو ه چیه؟ نهو ه بۆ دانانیشتن بۆ هه ندە نه جولین نهو ه بۆ ئیسرا حات ناکهن، نه خیر نه مه ژیا نیان یهك ده قه ش ئیسرا حاتی تیدا نیه، نیش ده کا به ئیمه ی ته مبهل نه لی نه ی ئىنسان تو ته مبهلی نه ته وئ بهو ته مبهلیه به هه شت به یته وه نه ته وئ بهو ته و مه زلیه به خزمه ت خوا بگه ی نه ته وئ بهو ته و مه زلیه به به هه شتی به رین بگه ی ناوه (الله) نه بی وه كو من بجولئی، حه ره که بکه ی دانه نیشتی دائیمه ن بجولئی له خزمه ت خوا بجولئی، له خزمه ت شه رع ی خوا بجولئی نان به حه لال په یدا بکه ی ده ی شه و نو یژو

قورئان بخويئنه پاش نوپژى بهيانيان مهخهوه بۆ ئهوهى بزاني تام و لهزهتى ناسيني خودا چهند خوشه، بۆ ئهوهى خودا لوتفى لهگهڵ بكاو نورو بهرهكهتى خوى لهدلدا بدرهوشينئتهوه، جا خوشهويستانم ئهم ميروستانه چهند جوانن چ نيزاميكيان تئدايه دهگهنه يهك، بهلهحهزات يهك چرك چرك قسهيهكى پيكهوه دهگهن و دهرۆن، دانانيشن وهكو ئيمه يهك سعات گوفتوگۆى دونيا بکهن، مهجەليان نيه نهوانه ئيشيان ههيه.

ئيمه تهمهبلين ئيمه دادهنشين لهمهجليسان سى سعات و چوار سعات، ههليش دهستى دهلى زووه بۆ ههڵ دهستى تازه سعات دوازدهيه كيوه دهجى، چوار سعاتى عومرى بهزايهع رۆى غهيرى گوناھو غهيبهت و بوختان و درۆ هيچ چاكهى تيادا نهکرد، بهلام ميروستان وهناكا ميروستان نهزاني رۆزى قيامهتئ ههيه، نهزاني زيندوو بوونهوه ههيه كاتئ خوى وهكو من و توى تهمهبل بهفپۆ نادا جا كهسيك ئهمه حالى بئ وهكو من، چۆن ئهبنى بهخاوهن دلى مطمئنه، بهراستى ژيانئكى عهجايبان تئدايه جا انشاء الله لهدهرسيكى تر ئهم باسهتان بۆ تهواو نهكهم بهخوای گهورهتان ئهسپيرم.

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته

دهرسي شه شه م

ييز كرنه وه له يو ونه وه ر

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(الحمد لله رب العالمين ، والصلاة والسلام على خير خلقه محمد وصحبه أجمعين) (السلام عليكم ورحمة الله وبركاته ..)

خۆشه‌وێستانم له‌درسی رابردوو باسی دلی مطمئمان کرد، گوتمان دوو سیفه‌تی زۆر سهره‌کی هه‌یه، سیفه‌تی یه‌که‌م ئه‌وه‌یه که هیچ شک و گومانێ تێدانیه، ئه‌م دله‌ یه‌قینیکی سه‌د له‌سه‌دی هه‌یه، دووهم گوتمان ئه‌م دله‌ سیفه‌تی وایه له‌کاتی موسیبه‌ت و غه‌م و په‌ژاره و فیتنه، هه‌رگیز سه‌خله‌ت و موشه‌وه‌ش نابێ، خۆ نادۆڕینی و ناشکوری ناکا، به‌لکو خۆی ته‌سمیلی قه‌زاو قه‌دمری رب العالمین ئه‌کاتن، هاتینه سهر خالی یه‌که‌م، ئه‌بێ ئێمه فکر بکه‌ینه‌وه دهره‌جه‌ی فکر کردنه‌وه گه‌لێک زۆره، بۆیه له‌قورئان سبحان الله هه‌ر په‌رێک ئه‌که‌ینه‌وه ئیلا خوای گه‌وره روو له‌ئه‌قل ئه‌کا ﴿لعلکم تتفکرون﴾ و ﴿یا اولو النهی﴾ و ﴿یا اولو الالباب﴾ ﴿یا اولو الابصار﴾ ئه‌وانه هه‌مووی له‌گه‌ل ئێمه‌یتی، بۆ ئه‌وه‌ی ئه‌و می‌شکه به‌ئیش بکه‌ین فکر بکه‌ینه‌وه له‌گه‌وره‌می خوا له‌ بوونه‌ومری خودای گه‌وره له‌و شتانه‌ی که دروستی کردون، جا باسی هه‌ندی‌کمان کرد هاتینه سهر می‌روستان گوتمان بۆ فکر له‌می‌روستان نه‌که‌ینه‌وه له‌رێک و پێکی و کارو کاسبی ئه‌م می‌روستانه نه‌که‌ینه‌وه، جابه‌پاستی که مرۆف فکر ده‌کاته‌وه دوو به‌هه‌رمی ئه‌بێت :

یه‌که‌م // هه‌یه‌تێک و گه‌وره‌یه‌کی ئه‌و خوایه‌ی ده‌که‌وێته دل.

دووهم // خۆشه‌وێسته‌یه‌ک و مه‌حبه‌تیکی ئه‌و په‌ری ئه‌و خودایه‌ی ده‌که‌وێته دلی.

ئەو ھەش وای ئى دەكەت ئەم دلا بىئ بەدلىكى مطمئن، سعید لنورسى
(رەحمەتى خۋای ئى بى)

كاتىك كە لەمەنفا بوو ئەو ئىمامە بەرپزە ھەتا مرد ھەر لە مەنفا دەزىا،
ھەزار رەحمەتى خوا لەگۆرى بى ئەم ئىمامە بەرپزە كاتىك لەمەنفا
دەيوست خانوویك بۆ خۆى دروست بكا، كە قازمەيان لەزەوى دا
دەگەشتەنە شارە میرووستانىك، یەكسەر دەگوت توخوا ئیرە بەجى بهیلن
حەزناكەم ئەم دەولەتە رىك و پىكەیان ئى تىك بەدەم بەلام ئىمەش بەنەفت
دەیان سووتىنین ئىبادەیان دەكەین.

وئەبى دابىشىن فكر كەینەو بەزانین ئەم میروو ستانە ئەم مخلوقە
زەعیفە چەند ئىشىكى رىك و پىك دەكا، چەند جوان و قەشەنگ من دوو
نمونه دەھىنمەو لەجوانى و رىك و پىكى ئەم میرووستانە.

یەكەم // ئەگەر مەجموعەيەك لەشوینىك گولەبەرۆژە بخۆن، میروستانەكان
ھەموو پەلكى گولەبەرۆژە دەگۆزنەو ناو كۆنەكانیان ئایا بەفكرى ئیو
میرووستان پەلكى گولەبەرۆژە دەخوا؟ نەخیر ناخوا، ئەى بۆ چىتى بزانه،
ئەو ھەموو پەلكە گولە بەرۆژە دەیان باتە ناو خانووكانیان، خانووى
میرووستانیش ھەموو قات قات دروست كراو دەرگاكانى لەراست یەك نین
ھەموو پەلكەكان لەژیرەو رادەپەخەن دوو سى قاتى بن عاردى، ھەموو ئەو
پەلكە گولە بەرۆژمە رادەپەخەن وەك مافورى لەتەنىشت یەك كەپرو ھەپە
لەناو زەوى ئەو كەپرو پىسایى دەكا، پاش ماوہى ئەم كەپرو میرووستان
دەخوا لەبۆمىروستان (مواد غذائىة) بۆ ئەوہى ئەم كەپرو ئەو پىسایى
لەگەل خۆل تىكەلاو نەبى، لەسەر ئەم گولە بەرۆژانە بكاتن، ئەوانیش
بەخاوینى بیخۆن ھىچ خۆل لەگەل تىكەلاو نەبى، سبجان الله چەند
خاوینن ئەو پەلكە گولە بەرۆژانە وەكو سفرە رایدەخەن.

نموونەى دوووم // ھەر گەنمىك كە دىمەن، سىبحان الله ئەوانەى فەلاحن
 دەزانن، ئەگەر مەجالىيان بىدەن بەخوایەك تەن بەسى رۆژان ھەمووت بۆ
 دەگۆزىنەو ژىر زەوى، باشە ئەو ھەموو گەنمە شىن نابىتەو، بەئى گەنم
 شىن دەبىتەو بەگاتە ژىر زەوى دەپویتەو، زەوى بەخۆى روتوبەتى ھەيە
 شىن دەبىتەو، ناوہ الله رۆژىك نەماندى لەحەوشەكەمان گەنم شىن ببى
 لەبەرچى؟ لەبەر ئەوہى ھەموو ئەم سەر و ئەوسەرى گەنمەكەى دەقرتىنن،
 لى ناگەرئ شىن بىتەو، ياسىبحان الله ئەى مىروستان تۆ خەرىجى چ
 مەدرەسەيەكى، پىم بلى ئەم نىزامە لەكۆى فىر بووى كە گەنم ئەو سەر و
 ئەم سەرى نەقرتىنى شىن دەبىتەو، سىبحان الله ئەى ئەمە دەلىلى
 عەزەمەتى خودا نىە بۆ فەر ناگەينەو، بابچىنەلاى شتىكى تر تەماشای
 مىش ھەنگوین بەكەين، ئەومىش ھەنگوینە جوانە چەند كائىناتىك و
 حەشەرەتتىكى جوان و رىك و پىكە، ئەو مىش ھەنگوینە چەند فەكرى لى
 بەكەيتەو، گەورەيى ئەو خوايەت بۆ بەدىار دەكەوى، دوو نموونەتان بۆ
 باس دەكەم :

يەكەم // سوندوقى شانەى مىش بەكەو، كونىكىيان ھەيە لەو كۆنە دەچنە
 ژوورئ لەپشت كۆنەكە راستەو خۆ دوو مىش راوەستايە باشە دەبى بۆ
 راوەستابن، بەفەكرى نىوہ چىە؟ بافەكر بەكەينەو يەكىكىيان دكتۆرە وئەوى
 تر پاسەوانە، دكتۆرەكە نىشى چىەو حەرەسەكە نىشى چىە، ئەو دكتۆرە
 كولىەى طبى تەواو نەكردىە، بەلام لەلاى خۆيان پى دەئىن دكتۆر، كاتىك
 مىشك لەدەرەوہ دپتە ژوورئ ھەردوو دەستەكانى و دەمى پىر شىلەيە پىر
 كردىە دپتە ژوورئ دكتۆرەكە دەبى فەحسى بكا نەوہكو خانە خواستە
 مادەيەكى خرابى ھىنا بى، مادەيەكى ژەھراوى ھىنابى فاپرۆسىكى لەگەل
 خۆ نەقل كردبى يەكسەر لەناو ئەو ھەنگوینەى بكاتن، ھەر ھەمووى پىس

بكاو ھەنگوینەكە تىك بداتن، كەزانی خاوین و پاكە ئینجا ئى دەگەرئى بىتە ژوورئى، سبحان الله ئەو ھەنگوینەى ئەتۆ دەخۆى ھەرنائاگاشت ئى نىە ئەو مېش ھەنگوینە چەند پى ماندوو بوو، مېشى دووھم ئىشى چىە زانیم دكتور ئىشى فحس كردنە ئەدى ھەرەسەكە ئىشى چىیە، پاسەوانەكەش مېش ھەنگوینەكە بۆن دەكا، دەلى بزائەم لەجەماعەتى خۆمانە ھەر مەجموعە مېشك بۆنكیان ھەیە.

سبحان الله مەلایین مېش ھەیە، ھەر مەجموعەى بۆ نىكیان ئى دئى ھەرەسەكە بۆنیاں دەكا، ئەگەر جەماعەتى خۆى نەبى دەریان دەكات ئەگەر نەچىتە دمرئى ھەردوو بالئى ئى دەكاتەو، فرى دەداتە دمرئى، بەلام كاتىك ئى دەگەرئى بىتە ژوورئى دەزانی چ وەختىك ئەو كاتەى دمرەو سەرماو باران و بابىت، ئەگەر باو و باران بى ئەویش بىگانە بى ھاتبىتە ژوورئى رى دەدەن بۆ؟ چونكە ھەقى مېوان دارى ھەیە، با ئەو بارەى خۆى بىنتە ژوورئى لىى خەسار نەبى لەدمرەو بانەيكوژئى، سەرما رەقى نەكاتەو، باو باران نەما ئەو جا ئەو مېشە دەچىتە ئەو خانەى كەلى ھاتىە، ياسبحان الله ئەو كەرەم و پیاوھتەى لەكووى فېر بوو؟ ئەو ھەموو خۆى گەورە فېرى كرددون، ئەگەر مشكىك يان ھەيوانىكى گەورە خۆى بكاتە ناو شانەكەى يان سوندوقەكەى ھەموو مېشەكان كۆدەبنەو، مشكەكەيان پى ھەلناگىرى چى ئى بکەن يەك مەجموعەيان دېت پىوھى دەدەن، كە پىوھيان وەدا يەكسەر دەمرى باشە ئەو كوشتيان ئەى بۆگەن نابى، ھەموو ھەنگوینەكەش بۆ گەن دەكا سبحان الله كابراى مېشەوان كە سوندوقەكە دەكاتەو، دەبىنى تۆپىكى گەورە لەوسەرى ھەیە كە تەماشا دەكا، دەبىنى مشكىكى گەورە مردوو، باشە كى بەمېشەكانى گوت ئەى مېشىنە وریا بن ئەو مشكە بۆ گەنى دەبى كە بۆگەنى بوو و مزعتان تىك دەدا ئەبى دەنى بکەن بەشەمى

نوقمی ناو شه می بکهن ههتا بۆ گهنی نه بی، جاسبجان الله ههرچی باسی کهین لهو می شه ههر که مه، زۆرمان پی یه به لام بهسه باقی تر بۆ ئیوه به جی ده هیلم بۆ خۆتان فکری لی بکه نه وه دانیشن له دیار نهو می شان به بلین یا عظیم انت العظیم نهو هه چی هه؟ دروست کردوه ﴿...رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ

هَذَا بَطِلاً سُبْحَنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾ ال عمران/ ۱۹۱ نه گهر

ئی مه خاوهن عه قل بین، نه گهر بیر بکهینه وه ده بی ناوا بین نه گهر ته ماشای ههر دیمه نیکت کرد لهو بوونه و مره ده بی سبحان الله بلئی الحمد لله بلئی نه بی پاک و مونه زه می بنیری بۆ خودای گه وره باشه بۆ فکر له نه بات نه که یته وه له گز و گیایو دار نه کهینه وه، باشه تۆ نهو هه موو گیایه ت دیتوه چهند جوانه کاتی که رهنگی سه وزه چهند دلت خوش ده بی باشه نه گهر رهنگی نهو گیایه سور بوایه ههر ده فه و تاین، وه الله دلت ده ته قی، باشه نه گهر رهنگی رهش بایه یان قاوه می یان په مه یی بایه چهند ناخوش ده بوو به لام خوا وهی کردیه نهو گیایه که سک بی بۆ نه وهی دلت خوش بی دلت بکریته وه، رهنگی سه وز سئ سیفه تی هه یه (۱) غه م لاده بات و (۲) دلخو شیش ده هی نی ت و (۳) چاو به قومت ده کات، جا من یه ک شت ده لیم ته ماشای نهو داره ی که له باخچه که مان هه یه، دار گو یزه و دار هه رمیه و دار هه ناره و دار پرتقاله و دار خو خه نه وانه ههر هه موویان له ته نیشت یه کن ههر هه موومیان به یه ک ناو ناو ده ری ن، هه موویان له ناو یه ک خو ل دان هه موویان یه ک که س خزمه تیان ده کات هه ری هه کیان میوه یه ک ده گری هه ری هه که تامی کیان هه یه نه وه چۆن ده بی، بزانه نه مه عه زمه تی خوای گه وره یه، نه مه نی شی خوایه نی شی که س نیه، بۆنموونه کابرایه ک باخچه یه کی هه ناری هه یه نهو هه ناره له گه ل نهو هه ناره، دوو دارن

لهته نيشت يهك نهوه ترش ترشه ناخوړئ نهوهش شيرين شيرينه دهخوړئ
سبحان الله يهك ئاو يهك ههوا يهك خول ئه يهك نهوه عهزمه تي خواى
گهوره نيه، باشه نهه داره چوڼ دهگرى، چوڼ هه مووى ده بېته ميوه جات
چوڼ شيرين دمبى چوڼ به تام دهبى، ئيمه نازانين نهوه هه موو ئيشى نهه
خودايه يه، ومړه با فكر له خوځمان بكه ينه وه له دارو بهرد بگهړين، ته ماشاى
خوت بكه ﴿وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ﴾ خواى گهوره دهفرموى باشه
ههست به بوونى خوځتان ناگهن، بو فكر له خوځتان ناگهنه وه، بو ته ماشاى
خوت ناگه يه ئه ي ئينسان باشه چوڼ دروست بوويت، چوڼ دهژى چوڼ
نه جولېته وه يهك نموونه ده ليم (لووت، گوئ، چاو و دم) ههر هه موويان
ته رن هه ريه كه ئاويكيان تيدايه ئاوى دم شيرينه، ئاوى لوت ترشه، ئاوى
چاو سوپړه، ئاوى گوئ تاله، باشه نه گهر نهو ئاوانه بگوراباينه ئاوى دم تال
بايه ئاوى لووت سوپړ بايه ئاوى چاو تفت با ئاوى گوئش شيرين با،
ومزعمان چى ليده هات، يه كه مين شت نه وهى حه شرآت هه بوو، هه مووى
ده چووه ناو گوئت، چونكه شيرينه نهوه گوئت كهړ ده بوو دهفته وى،
ده ميشت بهرده وام ناخوش بوو چونكه ههست به تالې ده كه ي، دمبا ههر
قهنده شهكر له دوو يهك بخوئ وه الله چا ههر به بهر نه ده كه ووت قهنده شهكر
خوا ده زانئ وهكو دولاړى سعى بلند ده بوو، جا سبحان الله ته ماشاى خوت
بكه، چاو نهو چاوه نه گهر نهو ئاوه سوپړه نه با چونكه نهو ئاوه سوپړه
ته عقيمه بهرده وام كراي ته وه ته عقيم دهكا، ئى ناگهړئ توشى نه خووشى بېت،
وه لووتيش ههر بو خوى ده زانئ حيكمه ته كه ي له چى يه ده زانئ بو ترشه،
جا نهوه خو شه ويستانم كه فكرت كرده وه خوا نه ناسى كه خوات ناسى
ته مه ناي نه كه ي نه چي ته پيش، ره جاى ئى نه كه ي سوچه دى بو نه به ي خواى
گهوره دليكي مطمئن، پى دمه خشى، نه تكانه ساحيب دليكي مطمئن كه

نهم دلّه گه‌یشته دهرده‌جی یه‌قین له‌ناسینی خوداو له روژی قیامت و له‌حشر و حیساب و حاله‌تی دووهم که له سیفه‌تی دلی مطمئننه نه‌ویش نه‌ویدیه له‌کاتی موسیبه‌ت له‌کاتی به‌لاو غم و په‌ژارده‌ا تیک ناچی له‌به‌ر چی؟ چونکه نهم دلّه مطمئننه نه‌زانی نهم دونیایه دونیای تاقیکردنه‌ویدیه، خوای گه‌وره نه‌فه‌رموئ ﴿انا جعلنا ما علی الارض زینة لها لنبلوهم ایهم احسن عملا﴾ خوای گه‌وره ده‌فه‌رموئ ساحیبی دلی مطمئن گوئی لییه و ته‌ماشای قورئان نه‌کا که خوای گه‌وره ده‌فه‌رموئ ﴿انا جعلنا ما علی الارض زینة لها﴾ نیمه نه‌ویدی له‌سهر زه‌وییه زینه‌ت و جوانی دونیایه بو چی ﴿نبلوهم ایهم احسن عملا﴾ به‌و زینه‌ته‌ی دنیا هه‌موویان تاقی بکه‌ینه‌وه بزانیان کامیان کرده‌وی باش ده‌کا، جا ساحیبی دلی مطمئن ده‌زانی نه‌وه نیبتلایه، نه‌و دونیایه نه‌و غم و په‌ژارده‌یه و فیتنه‌یه هه‌مووی نیبتلایه، جا سه‌بر و نارامی ده‌گریت خوئی مشه‌وش ناکات و سه‌بر و تحمل نه‌کات.

خوای گه‌وره له‌سوره‌تی عه‌نکه‌بوت له‌سه‌ره‌تای سووره‌ته‌که ده‌فه‌رموئ

أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يُتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا ءَامَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ﴿٢٠﴾

وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ ۖ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ صَدَقُوا

وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَذِبِينَ ﴿٢١﴾ العنکبوت/ ۲-۳، خوای گه‌وره ده‌فه‌رموئ

﴿أَحْسِبَ النَّاسُ﴾ نایا خه‌ک واتیده‌گا بلی لیمان پال داویده‌وه ته‌واو

نیمانمان هیئا، ﴿وهم لا یفتنون﴾ تاقیان ناکه‌ینه‌وه ﴿ولقد فتنا الذین من

قبلهم﴾ نومه‌تانی پیش نیمه هه‌مووی تاقی کردوته‌وه فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ

الَّذِينَ صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَذِبِينَ ﴿٤﴾ بۇ ئىسەننىڭ خاۋەن دالە

راست گۆيەكان لەگەل دالە درۆزنەكان لىك جىياىكەينەۋە جا خۇشەۋىستانم
ساحىبى ئەم دالە دەزانى دۇنيا جىي تاقىكردنەۋەيە بۆيە مشەۋەش نابى،
بۆيە خۇي نادۆرىنى، ناشوكرى ناكە ھەتالە چاكەش بى ھەتە ئەۋ دۇنياش
روۋى تىكرد دەۋلەمەند بوۋ، تەندروستى خۇش بو گەۋرە بوۋ ئەزانى
ئەۋەش فەيتنەيە.

خوای گەۋرە دەفەرمۇئ ﴿۵﴾ ونبلوكم بالخير والشر فتنة ﴿۶﴾ خوای گەۋرە
دەفەرمۇئ ئىمە تاقىتان دەگەينەۋە چ بەخىر چ بەشەر، چ بەفەقىرى چ
بەدەۋلەمەندى، چ ساغى لەش چ بەنەخۇشى، ئىمە ھەموۋتان تاقى
دەگەينەۋە جاخۇشەۋىستانم ساحىبى ئەم دالە مەۋقىفى مەردانەى ھەيە،
جا دوو مەۋقىفتان بۇ باس دەكەم: مەۋقىفى پىياۋىك لەگەل ژنىك لە ژيانى
ھاۋەلەبەرىزەكاندا مەۋقىفى سۈھەبى رۆمى، ئەم پىاۋە مەردە ئەم
قوتابىەى پىغەمبەرى خوايە ﷺ ئەم شىرە سۈارە خەلگى شارى مەكە
نەبوۋ، خەلگى رۆم بوۋ ھاتۆتە شارى مەكە، چىرۆكەكەى زۆر خۇشە
سەرۋەردەى ژيانى ئەم ھاۋەلە زۆر خۇشە تكان لى دەكەم بىرۆن بىخۋىنەۋە
تاكو ئەم پىاۋەتان بۇ بەدىار بکەۋى چ پىاۋىكە، سۈھەبى رۆمى ھاتە
مەككە كەھاتە مەككە ئىمانى بە پىغەمبەر ﷺ ھىنا دەستى بە نىش كرد،
دەۋلەمەند بوۋ پاشان ھاۋەلەكان ھىجرەتيان كرد رۆيشتن سۈھەبىش ۋەكو
باقى ھاۋەلەكان ھەستا بە رى كەۋتو مەككەى لەبەر خوا و پىغەمبەرى خوا
بەجى ھىشت لەرپىگا قورەيشەكان رىيان لى گرت، كافرەكانى قورەيش
گوتيان بۇ كوئى ئەجى گوتى ھىجرەت ئەكەم نىۋە بەجى دەھىلەم دەچمە
مەدىنە بۇ خۇم دەزىم گوتيان نەخىر تۆ نارۆى گوتى لەبەر جى، گوتيان

له‌بەر ئه‌وه‌ی تۆ ئه‌و هه‌موو سه‌رووت و سامانه له‌گه‌ڵ خۆت ده‌به‌ی هی ئیمه‌یه، که‌تۆ هاتیه مه‌که هه‌یج نه‌بوو، ئیستا ساحیبی ئه‌و هه‌موو مولک و ماله‌ی ئیمه له‌ناگه‌ڕێن تۆ برۆی ده‌بی ماله‌که‌ت دابنیی، سو‌هه‌یب نه‌یکرده نامه‌ردی گوتی با‌پیتان بلیم وه (الله)ی نه‌گه‌ر بکه‌نه عینادی و بکه‌نه رکابه‌ری که‌ستان له‌من تیر ئه‌ندازه‌تر نیه، له‌هه‌مووتان جوان‌تر تیرداویم وه الله چه‌ند تیرم پیه ده‌یهاویم هه‌تا ده‌تانکوژم ئه‌گه‌ر پێشم ته‌واو نه‌بوو ئه‌وه ده‌ست ده‌ده‌مه شمشیر هه‌تا تاقه‌تم هه‌بی، شه‌رتان له‌گه‌ڵ ده‌که‌م، گوتیان ئه‌مه شه‌رمان ناوی ئه‌مه ته‌ماحی ماله‌که‌تانه گوتی نه‌گه‌ر ماله‌که‌متان بده‌می وازم لی دینن گوتیان به‌ئۆ گوتی هه‌موو ماله‌که‌م به‌نه به‌تافی ته‌نیا به‌بی یه‌ک دره‌مه‌یش هه‌مووی بۆ به‌جۆ هیشتن، به‌ره‌و پێغه‌مبه‌ری خوا رو‌یشت جا که پێغه‌مبه‌ر هه‌واله‌که‌ی بیست فه‌رمووی (ریح بیعک یا ابا یحیی) فه‌رمووی به‌راستی که‌ڕین و فرو‌شته‌که‌ی تۆ له‌گه‌ڵ کافره‌کان که‌ردت برده‌ته‌وه ئه‌ی باوکی یحیی، جا به‌راستی ئه‌وه فیتنه‌یه سبحان الله دوو شت دێته پێش، خواو پێغه‌مبه‌ر ﷺ له‌گه‌ڵ مالی دنیا کامیان هه‌لده‌بژێری، لی‌ره خاوه‌نی دلی مطمئن یه‌کسه‌ر خواو پێغه‌مبه‌ر هه‌لده‌بژێری ته‌واو سفر له سه‌ر دوینادا ده‌نی‌ت چه‌ند جاران خواو پێغه‌مبه‌ر و پا‌ره به‌رامبه‌ر یه‌ک بوون ده‌ستمان به‌پا‌ره‌که گرت وه‌مان زانی له‌برسان ده‌مرین نه‌مان زانی ساحیبی ئه‌و پا‌ره هه‌ر (الله)یه، خاوه‌نی ئه‌و بوونه‌ومره هه‌ر (الله)یه، هه‌ر (الله) ده‌تداتی هه‌ر ئه‌ویش لی‌ت ده‌ستی‌نی‌ته‌وه، خو‌شه‌ویستانم مه‌وقیفی دووهم: ئه‌م ئافره‌ته به‌رپزه‌یه کاتی‌ک که له‌شه‌ری نو‌حده موسلمانان گه‌ڕانه‌وه چه‌تاله هاوه‌له به‌رزو به‌رپزه‌کان شه‌هید بوون وه‌زعیکی زۆر ناخۆش بوو هاوه‌لیکی زۆر بریندار ببوون، ئه‌م ئافره‌ته نازداره‌ش ئه‌نصاری خه‌لکی شاری مه‌دینه بوو له‌سه‌ر ری‌گای موسلمانان

راوہستا بوو واموسلمانان دینہوہ پیغہمبہری خواش ﷺ عادہتہن
 لہناخیری دپروا، نہوہگو خوانہخواستہ ہاوہلیک لہسہر نہسپہکھی
 بہریتہوہ نہوہگو برینداریک دلی لہخوبیتہوہ بہو دہستہ نازدارانہی
 لہباوشی بنی، بۆ خۆی بیہینیتہوہ شاری مہدینہ نہو نافرتہ راوہستا بوو
 پرسى ئہرى کوا میردم گوتیان شہید بوو، تۆزیکى تر پرسى ئہدى کوا
 باوکم؟ گوتیان شہید بوو کہمیکی تر پرسى گوتى کوا کورہکەم گوتیان
 شہید بوو، تۆزیکى تر ماوہ پرسى ئہدى کوا براکەم گوتیان نہویش
 شہید بوو گوتى باشہ ئہى کوا پیغہمبہرى خوا ﷺ گوتیان پیغہمبہر ساغ
 و سەلامەتہ لہدواى جہیشہکەوہیہ نہرۆیشت لہخۆى نہدا نہیکردہ ہہرا،
 ساحیبى دلى مطمئن زۆر بہجہرگہ راوہستا، تاکو نوورو جہمالی
 پیغہمبہر ﷺ بہدیار کەوت تاکو نہو ریشہ موبارہکھی بہدیار کەوت تاکو
 نہو چاوہگەش و جوانانہی بہدیار کەوت بہقوربانى ہہردوو چاوہکانت بم ،
 کہبہدیار کەوت فہرمووی مادام تۆ سەلامەتى (کل مصیبة بعدک جلل)
 ہہموو موسیبہتیک پاش سەلامەتى تۆ ہیچ نیہ، نہوہ مہوقیفى ساحیبى
 دلى مطمئنہ، فیتنہ گہورہترین تافیکردنہوہو تہجروبہیہ باوک، برا،
 میرد، کوپ ہہر چوارى شہید بى فرمیست لہچاو نیتہ خوار مہردى خوا
 نینتزارى محمد المصطفی بکھی ﷺ جا خۆزگہ ئیمہ نہو ہا باین و خۆزگہ
 لہکاتى موسیبہت و بہلا مہردباین، سبحان اللہ گلہیم زۆرہ لہخوشکانى
 بہرپزم کہ موسیبہتہکیان دہکەوتہ سہرى چ لہخۆ دہکەن چۆن خودا لہبیر
 دہکەن چۆن پیغہمبہر لہبیر دہکەن، چۆن لہگەل شہیتان دہبنہ دۆست و
 ہاوہل لہخۆ دہدەن، بۆیہ پیغہمبہرى خوا ﷺ لہعنەتى لہو کەسہى
 کردوہ (من ضرب الخدود وشق الجيوب) کەسک لہروومەتى خۆى بداو

کراسی خۆی بدرپنی له ئیمه نیه، هه موو وادهکهین وه (الله) پیاوهکانیشمان
وا نهکهن.

جا خوشهویستانم ئیمه موسلمانین، ساحیبی دلی مطمئن نهبی بهجهرگ
بی، نهئین بگرین، بازور فرمیسک بیته خواری چونکه پیغهمبهر بۆ خۆی
گریاوه، کهئیراهیمی کوری مردوووه، بهلام موهمم نهوهیه نهتۆ به جهرگ
بی قسهیهکی وا نهکهی خواو پیغهمبهر ﷺ پیاوان ناخۆش بی، جا
خوشهویستانم نهوهیه مهوقیفی موسلمانان و دلی مطمئن، لهکاتی که
توشی بهلاو موسیبهت و غهم و پهژاره دهبی باههول بدهین باهیمهت
بکهین نهو دووشته دلی مطمئن بهدهست بینن یهکه م : زور فکر کردنهوه
لهگهورهی خودا لهبوونهومر تاخوشهویستی خوامان لهلا دروست بی تاسام
و ههیهتی خوامان لهلا دروست بی، چونکه سام و ههیهت و مت لی نهکات
دائیمه بپاریتتهوه، خۆش ویستنی خوا و مت لی نهکا بهردهوام بهرهو پیلی
بچن وتاعهتی بکهی عیبادهتی بکهی خوشهویستانم سهبر گرتمان لهکاتی
موسیبهت و نارامیمان لهکاتی غهم و پهژارهدا، بهراستی نه م دوو
سیفهتهوه مان لی دهکات ببین بهساحیبی دلی مطمئن، یارهبی خودایه لهبۆ
خاتری ناوه بهرزو پیرۆزهکانت، دلی مطمئنمان بهقسمهت بکهی، خودایه
یهقینمان پی ببهخشی، خوایه لهکاتی غهم و پهژارهو موسیبهت دا
رزگارمان بکهی، تاکو دهرسیکی تر بهخوای گهورهتان نهسپیرم..

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

ده رسی جهوتهم

دلی سه لیم و بی غهش

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(المحمد لله رب العالمين . والصلاة والسلام على خير خلقه محمد وجميعه أجمعين) (السلام عليكم ورحمة الله وبركاته ..)

خۆشهويستانم پيځوشحالم له دهرسى جهوتهم، له زنجيره ي باسى گه شتيك به ناو ناخي مروقه كاندا، به نيوه خۆشهويست دهگه مه وه، به نوميدى نه وه بتوانين به هه موو لايه گمان سه فريک به ناو ناخي خومان دابكهين و باش ليى وردببنه وه، پاش نه وه كه زانيمان عيله ته كه له کوييه وه له کويش رهش بووه و پيس بووه تابتوانين چاره سهرى بکهين، بۆ نه وه خوى گه وره دلى من و نيوه به نوورى خوى سپى گا وه هه روها له روژى قيامه تدا به خزمهت پيغه مبهرو هاوه لان و ياران و خوى جل جلاله نه گهين انشاء الله، خۆشهويستانم له دهرسى پيشوو باسما کرد گوتمان دله کان دهبن به دوو بهش دله سپيه کان و دله ره شه کان دله سپيه کان چهنه جورين، به جوړى قوه تى نيمانى و قوه تى تاعه تى و قوه تى برواو يه قينى به خوداو روژى قيامهت و به زيندوو بوونه وه و به حه شرو حيساب نه م دلانه هه يانه زور زور سپيه، هه يه له و گه متر هه يه له وى زياتر جا له هه موويان به قوه ترو منه وهرترو به شوعاعتر و به به ره که تر وه له خوا نيزيک تر، دلى مطمئنه بوو پاش نه و دلى سه ليمه ديت، دلى سه ليم خوى گه وره له قورئان باسى

نَه كَات دَمْفَه رَمَوِ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا مَنْ أَتَى

اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٩﴾ (الشعراء/ ٨٨-٨٩)، واته: روژى قيامه تى كه سيك مال

ومن دالى نيستفاده ي ناكا ئيلا نه گهر هاتوو به دليكى سپى به دليكى بى

غەش بەدئىكى پاك و بى گەرد بەخزمەت رب العالمين دەگات، جا
خۆشەويستانم دلى سەلىم ئەو دلەيە كە خاليە و پاكە لە بوغزو عەداوت
و حقد و رقى لىبوونەووە كىرو شتى پيس و خراب، دلى سەلىم ئەو دلەيە
كە لەخوا نەترسى ئىخلاصى تىدايە، جارى يەكەميان ئەو دلە سپىيە
دلىكە سەلامەتە لەهەموو بوغزو عەداوتىك، ئىمام احمد كورى حەنبەل
لەمەسنەدەكەى خۆى رىوايەت دەكا دەفەرمووئىتن، پىغەمبەر ﷺ لەنوئىزى
عيشايى پيش ئەوہى دەست بەنوئىز بكات فەرمووى ئىستا كەسىكتان لى
بەديار دەكەوئ ئەھلى بەھەشتە عبدالله كورى عومەر دەفەرموئ ئىمە
ھەموومان تاقىبمان كرد دەبى كئ ئەھلى بەھەشت بئ، دىتمان پياويك ھاتە
مزگەوت ردىنىكى جوانى پىوہ بوو، تازە دەست نوئىزى شوست بوو، دەست
بەريشى خۆى دادەھينا تك تك ناوى دەست نوئىزەكەى بەردەبوو لەگەل
دەستەكانى و بەدەستەكەى تريشى پىلاوہكانى ھەلگرتبوو ھاتە مزگەوتى،
ھەموومان زەينمان داىئ گوتمان ئەوہيە گوتى رۆزى دووہم و رۆزى سئ يەم
ھەر پىغەمبەر ﷺ فەرمووى ئىستا كە پياويك دىتە مزگەوت ئەھلى
بەھەشتە ئەم ھاوہلەبەرپىزە دەفەرموئ نەفسى پياوہكەى دوئنى بوو،
عبدالله ى كورى عومەر ئەلئ من بەدواى كەوتم پاش ئەوہى نوئىز تەواو بوو
من بەدواى كەوتم، لەرپىگا سەلامم لى كردو گوتم كاكە من موشكىلەيەكم
لەگەل باوكم پەيدا بووہ سوئندم خواردوہ سئ رۆزان نەچمەوہ مالى ئەگەر
روخسەت ھەيە ئەو سئ رۆژە قبولم بكەى بىم بەميوان لەلای جەنابت،
گوتى ج مانعەتم نيە، گوتى فەرموو چوينەوہ مالى ئەوہى خواہەقسەمتى
كرد شتىكمان خوارد، وەكى ئىمە نيە ھەتا سەعات دواز دەى شەوئ ھەر
لەديار سەتەلايتى دانيشى پەنجا ھەناتى بكە ھىچ ئىستفادەى لى نەكا،

به یانیش سه‌عات حه‌فتی به‌یانی هه‌ئه‌ستیت و نو‌یزی به‌یانیشی رو‌یشتیه، عبدالله فهرمووی پال ک‌ه‌وتین من نه‌نوستم تاقییم کرد بزانه‌م نه‌م پیاوه نی‌شی چیه، که پی‌غه‌مبه‌ر ﷺ سی‌ رو‌ژان فهرمووی نی‌ستاکه پیاو‌یک‌تان لی به‌دیار نه‌که‌وئی نه‌ه‌لی به‌ه‌شته، گوتی د‌م‌بی نی‌شی‌کی زور گ‌ه‌وره ب‌کا که پی‌غه‌مبه‌ر ﷺ مژده‌ی نه‌داتی له‌دونیا‌دا نه‌ه‌لی به‌ه‌شته پی‌غه‌مبه‌ری خواش ﷺ قه‌ت ناوا به‌که‌سیک نالی تو نه‌ه‌لی به‌ه‌شته می‌گ‌ه‌ر وه‌حی خوا‌ی گ‌ه‌وره دان‌ه‌به‌زی و‌ما ی‌ن‌ط‌ق‌ ع‌ن‌ ا‌ه‌و‌ی ﴿٤﴾ اِنْ هُوَ اِلَّا وَحٰی یُوحٰی ﴿٥﴾ (النجم/ ۳- ۴)، جا فهرمووی شه‌وئی ته‌ماشای ک‌اب‌رام کرد شه‌و نو‌یزی‌شی نه‌کرد به‌س دیت‌م جار به‌جار که‌وه نا‌گا نه‌هات خو‌ی و‌م‌رده‌گی‌را ده‌ی گوت ﴿سبحان الله و الحمد لله ولا اله الا الله والله اکبر ولا حول ولا قوة الا بالله العلی‌ العظیم﴾ نه‌م زی‌ک‌ره‌ی دو‌وسی جار‌ان ده‌ی‌گوت و ده‌نو‌وس‌ته‌وه، شه‌وئی دو‌وسی جار ده‌هات به‌س نه‌م زی‌ک‌ره‌ی ده‌کرد، بو س‌به‌ی چو‌وم نی‌شی خو‌م کرد هه‌تا نی‌واری هات‌مه‌وه، شه‌وی دو‌وه‌م له‌لای بو‌وم تاقییم کرد نه‌فسی شت بو‌و، شه‌وی سی‌یه‌م نه‌فسی شت، که‌به‌یانیه‌که‌ی داهات نو‌ی‌ژمان به‌جه‌ماعه‌ت له‌مزگ‌ه‌وتی پی‌غه‌مبه‌ر ﷺ کرد نین‌جا پی‌م گوت کاکه گیان باشتی‌کت پی‌ ب‌لیم من له‌باو‌کم تو‌وره نه‌بو‌وم هی‌چ مو‌ش‌کی‌له‌ش‌مان نه‌بو‌وه به‌لام سی‌ رو‌ژان پی‌غه‌مبه‌ر ﷺ در‌م‌باره‌ی تو فهرموو نی‌ستا پیاو‌یک‌تان لی به‌دیار نه‌که‌وئی نه‌ه‌لی به‌ه‌شته هه‌ر سی‌ جار‌ان تو د‌م‌رجو‌وی منیش مه‌رم‌قم کرد بزانه‌م تو چ کرده‌ومیه‌ک ده‌که‌ی که خوا‌ی گ‌ه‌وره نه‌و فه‌زله‌ی پی‌ به‌خشی که پی‌غه‌مبه‌ری خوا ﷺ له‌دونیا‌یی، مژده‌ی بداتی به‌جه‌نابت نه‌ه‌لی به‌ه‌شتی‌نی منیش تاقییم کردی، گوتی وه (الله‌ی) نه‌وه‌ی دیتت هه‌ر

ئەوندەىە ھىچ شتىكى تر نىە، عبدالله فەرموۋى: پىم سەير بوو لەناودلى
خومدا گوتەم باشە ھەر ئەوندە، شەو نوپىزى نەبوو تەنھا نوپىزەكانى
بەجەماعەت دەکرد.

غەيبەتى كەسى نەدەگرد قسەو باسى كەسى نەدەگرد، ئەگەر ئاوابى وەكو
خۇمان گوتى لەوى بەدىن ترين، باشە ئەوچى كرىيە پىغەمبەر ﷺ ئەو
مژدەى بداتى ھەر لەخەيال دابووم بەجىم ھىشت گوتى فلان مەرؤ
راوہستە شتىك ھەيە گوتەم چىە، گوتى من خواى گەورە دلىكى پى
بەخشیوم قەت ھەسادەتى بەكەس نابەم، بەرامبەر ئەو نىعەمەتانەى كە
خواى گەورە پى بەخشیووەو رەقەم لە كەس نابىتەووە گوتەم ئەوہىە كەس پى
ناكرى ئەو دلى وەكو توى ھەبى خوشتەويستانەم دلىكى سەلىم لەھەموو
بوغزو عەداوەتىك بەرامبەر خەلكى ئىمە دلمان پىر بوغزو عەداوەتە
بەرامبەر يەك، ئاخ تەماشاشا فلان خەنى بوو ، بەتالانى مالى خەلك،
ھەسودى بەناگرى دەبا مالى خوى كاۋل كرىيە، ئەم دلى چۆن سەلىم ئەبى،
ئەم دلى چۆن بەرەكەت و نورى خواى بەر ئەكەوئ، پىر بوغزو پىر عەداوەتە
پىر رەق لى بوونەوہىە پىر تورەبوونە جا ئەو دلى پىر بى بە ئەخلاقيكى
شەيتانى پىر بى لەھىلكەى شەيتانى چۆن نورى ئەو خوايەى تىدا جى
ئەبىتەووە كە دلى ھەر خەرىكى غەيب و كەم تەر خەمى خەلكى تىدايە .

چۆن تام و لەزەتى لەنوپىزەكانت ئەكەى، چۆن تام و لەزەت لەمواناجاتى
خوا ئەكەى ھەموو بى بەشىن لى ئەو سىفەتى دلى سەلىم بوو، يەكەم
سىفەتى ئەوہىە خالىە لەھەموو بوغزو عەداوەتىك، ھەرگىز ھىچ بوغزو
عەداومتى تىدا نىە، ھەتا جارىكيان پىغەمبەر ﷺ دانىشتبوو لەناو ھاوہلە
بەرىزەكان باسى سەدەقەى دەگرد باسى گەورەى خىرو خىراتى دەگرد

فەرمووی ﴿المؤمن تحت ظل صدقته يوم القيامة﴾ فەرمووی ئیماندار
 لەروژی قیامت لەبن سێبەری خێرەکیەتی، چونکە روژی قیامتەتی،
 کۆمەلە خەلکی سێبەریان یاخود هەوریان لەسەر سەریه، ئەم هەورە
 لێناگەرێ خۆر کاریگەری لەسەر سەرمان هەبێ، چونکە لەقیامتەتی روژ زۆر
 نزیک ئەبێتەوه، یەک میل دەمینێ، لە ۹۲ ملیۆن میل کە لەزەوی دوورە.
 دەبێ ئەم خەلکە چ وەزعیکیان بەسەر دابی بۆیە خەلک هەیه هەتا ناو
 دەمی لەئارەقەیی خۆیدا یە خوا گەورە پەنامان بدا هەندیک کەس سێبەری
 لەسەر سەریه جایەک لەو سێبەرانه صدقیه سێبەریکی تر سورمتی
 (البقرة وال عمران) هەر گەسیک ئەم دوو سورەتە لەبەر بکا خوا گەورە
 لەروژی قیامتەتی دەیکاتە چەتر لەسەر سەری، لێناگەرێ تیشکی خۆر
 بەسەر سەری بکەوێ ئارەقەیی بکا جایەک لەو چەترانه لەسەر سەرتن
 صدقیه، جا پێغەمبەر ﷺ زۆر مەدحی خیری کرد، هاوئێک هەستاوه،
 فەقیری دەست کورتی هەزار با بزانی هەزارو نەدارو کەساسەکان ئەوانەیی
 نیتیان بزانی پێغەمبەر ی خوا ﷺ چۆن و چی بۆ داناون هەستاوه گوتی یا
 رسول الله به دایک و باوکەوه بەقوربانت بێ، من نیمە هیچ بکەمە خێر من
 شتیکم نیە ببەخشم، ئەو خێرە بەقسەتم بێ بەلام یەک شتم هەیه گوتی
 چیه فەرمووی هەموو روژی کەدەچمە سەر جینگا سەر لەسەر سەری
 دادەنیم دەلێم خوا یە گەردەنی هەموو ئەو خەلکە ئازا بێ کە غەیبەتم ئەکا
 کە بوختانم بۆ هەلئەبەستن، ئەوانەیی باسم ئەکەن، ئەوانەیی لەعەرزو
 ناموسم قەسەنەکەن ئەوانەیی هەر قەسەیک ئەکەن، خوا یە گەردەنیان ئازایی
 لەناو دلی خۆمدا بوغزو عەداوتی هەموو فری ئەدەم ئینجا دەخەوم،
 فەرمووی ئەوه سەدەقەم هەیه هیچی ترم نیە دانیشتەوه بۆیە بەیانی

پښه مبهري خوا ﷺ فهرمووی کوا فلان وتیان؟ یارسول الله نهو ته،
 فهرمووی بانگی بکهن هاته پيش گوتی له خزمهت دام، پښه مبهريش
 فهرمووی وه الله نيمشهو خواي گهوره نهو سهدهقهی توی قبول کرد
 سهدهقهیهکی بی پاره بهلام مهردی نهوی مهرد نهو دلای خوئی نهو هی
 بوغزو عه داوه تی و پیسی خوئی هه موو فری بدا، نیمه خهومان لی دهتوری،
 له بهر رقی خه لکی چهند سعات له بهر بوغزو عه داوه تی کرمی ناو دلی
 خومان خهومان لی دهروا شهو هه تا بهیانی خهومان لی ناکه وی رقیان
 له که سیکه چونکه که یضمان پی نایهت چونکه دهوله مه ند بی هه بوون بی
 ناودار بی گهوره بی هه رگیز هزی لی ناکه ی حهز ده که ی بهزه لیلی به
 شکهستی به فه و تاوی بیینی بویه دلی پاک خواي گهوره نهیه وی نه م جوړه
 دلانه خوا بهر زیان نه کاته وه، سیفه تی دوو هم نه م دلایه که خواي گهوره بو
 خوئی ده فهرموئی یوم لا ینفع مال ولا بنون ﴿۸۸﴾ إِلَّا مَنْ أَمَّنَ اللَّهُ

بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿۸۹﴾ الشعراء/ ۸۸-۸۹، واته که سیك نه م دلای پاراست
 له نافاتای مال و مندال و دوو نافاتای زور گه وره ن، خواي گهوره بو خوئی به
 دوژمن ناوی بردوونه ﴿۹۰﴾ ان من اولادکم و اموالکم عدولکم ﴿۹۱﴾ خواي گهوره
 ده فهرموئی فیتنه هه یه له مال و مندالی خوئی، هه یه له وسه روهت و سامانه ی
 هه یه تی وه له و خیزانه ی هه یه تی ده بیته فیتنه و دوژمنی نهو نینسانه جا
 خوشه ویستانم که سیك له نافاتای مال رزگای نه بی کاتیک نهو ماله نه چووه
 ناو هه ناوی نهو نینسانه، دلیکی سه لیمی پی نه به خشی به لام کوا که م
 له نیمه هه ن ده خیلای پاره ی له ناو دلی دانه کوتابی، نیمه پارهمان له ناو
 گیرفانی نیه، هه موو پاره که له ناو دلمان، بویه کاتیک نه مانه وی خیریک

بكهين زور زهحمهته بۆ؟ چونكه دهبى ئەم دله شەق بكهين ئىنجا دە دىنار
 دمرىنى بكهيه خىر بەلام كەسك ئەگەر پارەكەى ناو گىرفانى بوو يەكسەر
 بەگردنەوہى گىرفانەكەى دەتوانى پارەكە دمرىنى لەناو دەستى ھەزار بكا،
 ئافاتى مال زور ئافاتىكى گەورمىه، بۆيە پىغەمبەر ﷺ دەفەرموى (لكل
 أمة فتنه وفتنة امتي المال) بۆ ھەموو ئومەتەك فتنەك ھەبوو، فیتنەى
 بەنى ئىسرائىل لەژنان بوو، فیتنەى ئومەتى محمد ﷺ دەفەرموى لەپارەيه
 لەپارەو پول و سەرۆمت سامانە ﴿إلا ما رحم ربي﴾ كەممان لەپارە ساخ
 دمردەچىن، ئىلا شتىكى ئى پەيدا ئەبى، غەشك خیانەتەك ناپاكەك
 پىسەكى ئى پەيدا دەبىت جا سبحان الله ئافاتى مال وا لەپىاو دەكا زەلیل و
 رمزىلى دەكاتن واى ئى دەكاتن فكر نەكاتەوہ پارە لە ھەلالى كۆ دەكاتەوہ يان
 لەھەرام، مروئەت و شەھەماتى دەبا بەلكو ھەياو شەرمىش دەباتن،
 جاخۆشەويستانم ئىمەى موسلمانان زور كات خواى گەورە ناوړپكمان ئى
 ئەداتەوہ تۆزىك ھەست بەمال ئەكەين پارەو سەرۆتەك و سامانىكى پەيدا
 ئەكەين، چەند زوو مەغرور ئەبىن بپروابكەن جارى زوو سەلام لەخەلك
 ناكەين.

خەلك بەكەم دەزانىن، ھەقىرىك پىمان بلى مەرھەبا، وادەزانىن داواى
 پارەمان ئى ئەكا، ئەسلەن ھەز بەمەجلىسى ھەقىران ناكەين، لەبەر ئەوہى
 ھەقىرە پارەى نىيە، ھەز لەمەجلىسى ئەكەم ھەز دەكەم ھەر لەگەل
 دەولەمەندان دانىشم، نانى دەولەمەندان بخۆم بەلام ھەقىرىك بلى توخوا
 كاكە ھەز دەكەم لەمالى من نانى بخۆى ھەزارو سەد عوزى بۆ دەھىنیتەوہ،
 نانى ناخۆى لەبەر ھىچت نىيە بەلام نەفست قبول ناكە ئافاتى مال ئەتۆى
 كوشتوہ دلى مراندوہ ناپەلى لەگەل ئەو ھەقىرە جارىك دانىشى نان بخۆى،

بۆيە جاريكيان فەقيرىك ھاتە خىزمەت پېغەمبەرى خوا ﷺ، سەلامى كرد،
 فەراغىك ھەبوو لەبەينى دوو ھاوئلان دانىشت، ھاوئلېكى دەولەمەند لەوئ
 دانىشتبوو، كەھاوئلە فەقيرەكە ھات ھاوئلە دەولەمەندەكە يەكسەر خۇئ كۆ
 دەكاتەو، ھەژارەكە دانىشت زۆر قەلبى پئ تېك چوو كە نەيھىشت لەشى
 بە شەمكى ئەو پياو فەقيرە بكەوئ، كە رەنگى تېك چوو دەولەمەندەكە
 ھەستى پئ كرد كەشتەكى كرد بەدلى داھات يەكسەر ھەستاو گووتى:
 يارسول الله عەفوم بكە پېغەمبەر ﷺ پئى گوت بۆ نەتھىشت شەمەكت بە
 شەمكى بكەوئ وات ئەزانى كەخۆت لى خشانە دەولەمەندىكە تۆ دەچىتە
 لای وى، يان فەقيرەكەى وى دېتە لای تۆ، يەكسەر ھەستاو گووتى تۆ بەم
 كرد و نيوەى مالم بەخشى بەو فەقيرە نيوەى مالى خۆم كەفارەتى ئەو
 تەكەبوورەى كەھەم بوو، دامە ئەو كابرايەى، فەقيرەكە ھەستاو گووتى:
 (لايارسول الله) نا ئەى پېغەمبەرى خوا نا مەوئ گووتى بۆناتەوئ؟ گووتى
 نەوەكو منىش وەكو ئەو كابرايە مەغرور بەم كەيفەم بەفەقيرنى،
 خۆشەويستانم وە الله كەسىك ئافاتى مال لەدلىدا زۆر خەتەرە مەغرور
 دەبى بەتۆزە ئاويك مەغرور دەبى بەكەمىك پارە مەغرور دەبى، بەراستى
 مال ئى ئەوەى نىيە پئى مەغرور بى ھەزار رەحمەت لەپېشىنان كە
 گووتىتيان مال چلكى دەستە، پياو سالىك ھەبوو لەرياض، دادەنىشت خوا
 لئى خۆش بئى مردىيە، ئەم پياو سالىحە لە مەوسىمى حەج چوار سەد پېنج
 سەد كەسى لەمالى خۇئ بەخىو دەگرد، مەسەرەفى دەگردن ھەرسى جەم
 خواردنى دەدانى، ھەتا خەلكەكە لەحەج دەگەراپاوە ئەو نىشى بوو ھەموو
 سالى، جا ديوەخاننىكى زۆر دوورو درېژى ھەبوو، كاتى خۇئ كۆل ھەلگر
 بوو پشە كۆلەكەى لەديوەخانەكەى لەديوارى دابوو چونكە وەختى خۇئ

بەو پىشتەكۆلەي دەولەمەندىبوو لەدىۋارى دابوو، چونكە ئەو كابرايە بە
 فەقىر و بەعەنبارى و بەنان و ئارەقەي نىۋو جەۋانى خۆي گەيشىتىتى، كابرا
 دەولەمەند بوو زۆر مەشھور بوو جا خەلک كە دەچوون دەيان گووت مام
 حاجى گيان ئەوپىشتە كۆلە چيە لەوئىت داۋە تەماشاكە سىبحان الله كابراي
 ئىمە ئەگەر لەفەقىرى دەولەمەندىي شەرمى دەكا پىشتە كۆلەكەي خۆي لە
 دىۋەخاننى بدا مەنزىرىك يان رىسمىكى تاغوتەكى ئى دەدا، گووتى ۋە (الله) پىم
 خۆشە كەسىك بىتە نىرە بىزنى من كورەفەقىر بووم بەخۆم پىرا گەيشىتووم
 بۆيە فەخر بەو پىشتە كۆلەي خۆم دەكەم توانى ئەو نەفسەي خۆي بشكىنى
 و ئافەتى مالى نەكەۋىتە دلى ۋە (الله) شەرممان بەخۆيە بلىين فەقىرىن و
 رۆژى لەرۆژان عەمبار بوومە، ناننىكى ساردم خواردىيە، بەللى دلى سەلىم
 سەلامەتە لە ئافاتى دوۋەم كە مىندالە، كابراي ۋا ھەيە ۋا دەزانى ھەوت
 كورپى بوو تەۋاۋ دۇنيا ھەموو داگىر ئەكا بۆ خۆي تەۋاۋ كەيفى بەخۆ دى،
 خاۋەن ھەوت كورپم، ۋە (الله) ئەگەر ئەم كورپانە تەربىيەت نەدەي، ئەم
 كورپانە لەسەر رېئىزى محمد المصطفى ﷺ نەمرن، لەرۆژى قىيامەتتى تۆ
 رائەگرن حىسابت لەگەل ئەكەن چەند پىاۋمان دى كورپى گەۋرەشى ھەبوو
 ھەتا جاحىر بوو فەخرى بەو كورپانە ئەكرد كە نەخۆش كەوت لە لای
 زاۋايان كەوت، كچەكەي بەخىۋى كردو ناننى مەنتى زاۋاي دەخوارد كورەكان
 ھەموو فرپىيان دا، جا ئىنسان ھەرگىز ھەل نەخەلەتتى بەمال و مىندالى زۆر،
 بەلكو بادوۋ كورپ ھەبى سالىح بن رېك و پىك لەسەر دەستان بەخىۋت
 بىكەن گەللىك باشترە لەھەوت كورپ كەھەر ھەموۋيان ھىچ بۆ خوا نەژىاۋ
 لەرۆژى قىيامەتتى تۆ رابگرن، خۋاي گەۋرە پىت بىفەرمۋى ۋەرە كابرا من
 نازو نىعمەتى زۆرم پى بەخشى، ھەوت كورپم پى دای چىت ئى كردن، ئەم

کورانه فیږه قورئانت کردن، فیږه خزمه‌تی دینت کردن خبره که سابه‌تی
 حه‌لالت کردن یا فیږه ږاو پرووت و زه‌لام کوشتن و جه‌رده‌ییت کردن، جا
 خوشه‌ویستانم هم دووئافاته زور گه‌ورهن نه‌بی زور خو‌مان لی بپاریزین،
 تا‌کو هم دلانه‌مان دل‌یکی سه‌لیم بی، سیفه‌تی سی‌یه‌م هم دل‌ه نه‌ویه
 له‌خوا نه‌ترسی و نه‌زانئ مار پئی وهداوه چو‌ن جیگه‌یه‌ک مار پی‌ودا نی‌شی
 هه‌یه هم دل‌ه‌ش دائی‌مه‌ن نه‌جول و هاوار نه‌کا له‌ترسی خودای گه‌وره، هم
 دل‌ه سه‌لیمه دل‌یکه پاکه، واته مخلصه خالصه له‌غه‌یری نه‌و خودایه،
 هیچیکه‌ی تیدا نیه شاعیری که‌رکوکی شیخ نجم الدین ناسراوه به‌صابری
 نه‌فه‌رمو‌یت:

گه‌رده‌روونی دل له‌نه‌فسی ماسوی واخالی نه‌که‌ی

نه‌قشی الله له‌و دل‌ه جیگیر نابی نه‌ی جاهیده

تو نی‌جازه‌ی زی‌کری بی دهن‌گی له‌ماسی وەر‌گره

قیره قیری شه‌و وه‌کو قوربا‌قا نادات فائیده

خوشه‌ویستانم دل‌ی سه‌لیم هه‌موو نی‌ش و کاره‌کانی بو‌ خوایه، له‌به‌ر نه‌وه
 سه‌لامه‌ته ریای تیدانی‌ه که‌یف هاتن و کبری تیدانی‌ه، بجپته مزگه‌وت
 قسه‌یه‌ک بکا، هه‌موو نی‌ش و کاره‌کانی بو‌ خوایه بو‌ نه‌وونه موسلمانان
 ده‌چنه حج و دینه‌وه، هه‌موو خه‌لک بل‌ی خوا حه‌جت قه‌بول بکا، نه‌گه‌ر
 یه‌ک‌یک دیار نه‌بی فلان بو‌ دیار نه‌بووی نه‌دی له‌حج‌ی نه‌هاتبوومه‌وه
 ته‌ماشاً نه‌وه نی‌شانیه بو‌ خوای نه‌بوو، نه‌گه‌ر بو‌ خوای بایه نی‌نتزاری
 سوپاس و ستایشی خه‌لکی نه‌ده‌کرد، دل‌ی نی‌مه نه‌گه‌ر چاکه‌یه‌ک بکا، یان
 پارمه‌تی هه‌زاریک بده‌ین یان حه‌ز ده‌که‌ین بو‌ خو‌مان بو‌ خه‌لکی باس
 بکه‌ین یان خه‌لک هه‌موو بیتن بل‌ین، پارمبی خوا خیرت بنوسی نی‌شیکی

مەردانەت كەرد، كەواتە ھېچەم بۇ خوا نەكرد، ئەگەر دەتەوئى خواى گەورە
 لىت قىبول بكا دەبى ئەم دله بەس خواى تىدا بى ئەگەر خوا لىم رازى بى
 تەواو باكەسىش نەزانى كەسىش ئاگای ئى نەبى، خۇشەوېستانەم لەمىژووى
 فتوحاتى ئىسلامى جارىك موسلمانان لەشوپنىك گىربىوون، ھەرچەندە
 ھجومىيان بۇ كافىرەكان ئەبرد نەدەبۇو، رۇژىك سەرۇكەكەيان زۆر وەزى
 تىك چوو شېرزە بوو ھەستاو گوتى بەراستى موسلمانان ئەو ھال نىە
 ئىمە تىايدىن، ئەمە چەند رۇژە لەژىر ئەو قەلايەين ناتوانىن ئەم قەلايە
 بشكىننن چىتان ئى قەوماو ھە ئىمە چ بەخەلىفەى موسلمانان بلىن،
 بلىنن غىرەتمان بەردا و رەمان بەزىو.. ئىو مەردى خواىن باشتىكى
 وابكەين بەيانى ئەم قەلايە بشكىننن دەرگای قەلايەكە بشكىننن بچىنە
 ژوورئ سبحان الله بەيانى كابرايەكى مولەئەم بەس چاوى ديار بوو شەپكى
 زۆر مەردى كەرد ھەتا دەرگای قەلاكەى شكاند چوو ھە ژوورئ موسلمانان لە
 دواى چوونە ژورئ ھەتە بوو پاش ھەتەكە دوو ركەت نوئزى ھەتەيان
 كەرد قائىدەكە ناورى داو ھە گوتى رەھمەت لەو كەسەى كە دەم و چاوى خۇى
 بەستا بوو كى بوو خەلاتى ئەكەم ھىچ وەلام نەبوو سبحان الله دەبى كى بى
 ئەم كابرايە ئەم ھەتەو غىرەتەو خىرە گەورەى كەرد بۇ خۇى بەدىار
 نايەخى، ھەرچەند ھەوئى دا نەيدۇزىو ھە شەوئى لەناو خىمەكەى عاجز
 دانىشتبوو، كابرايەك ھاتە لای گوتى قوربان، ھەرمووى بەئى گوتى ئەگەر
 پىت بلىم كابراى مولەئەمەكە ئەو ھەتەى بە قىسمەت موسلمانان كەرد كى
 بوو، لەسەر دەستى ووى خوداى ئەم ھەتەى ھىنا پىت بلىم، بەلام پەيمان
 بدە بەكەس نەئى، گوتى وەمەد بى، گوتى منەم، ھەرمووى تۆ كى گوتى
 پەپوھندىت پى نەبى، ناوت چىە گوتى تەنھا بۇ ئەو ھەى لەمەراقا نەبى

ئەوھەممەنم خۇدا ھافىز، تەۋاۋ لەۋ رۆژى بەدۋاۋە كەس سىرانى كى ئەۋ
خېرە گەۋرەيەى كىرۋە، بەلام ئىمە باين دەچۈۋىنە سەر قەلاتەكە دەمان
گۈۋت خەلگىنە من بووم ئەۋ ھام كىرد و ئەۋھام كىرد، خەلك ئەيەۋى بۆ
خۇا كار بىكات، ئەيەۋى خۇا لىي قىبول بىكا، خۇا لىي رازى بى، بە دلى سەلىم
بە خىزمەت خۇاى گەۋرە بىكا خۇا پىي بىفەر موۋى ﴿ ادخلوها بسلام ذالك يوم
الخلود ﴾ فەر موۋ بەسەلامەتى بىرۋنە ژوۋرى، كە دلتان سەلىم بوۋ ئەمرۆ
ئەبى بەسەلامەتى بەبى ئەزىيەت و ئازار ئىنسان تىادا ئەمىنئەتەۋ تىادا
ژيان دەباتە سەر، جا خۆشەۋىستانم بائىمە خاۋەنى ئەم دله سەلىمەيە بىن
ۋە (الله) دلىك ئەم چۈار سىفەتەى تىدابوۋ، دەبىتە دلى سەلىم، كەدلىش
بوۋ بەسەلىم مژدە بۆخۇى، بەراستى شايستەيە كە نورى خۇداى تىدا
جىگىر بى و نرىك بى لەخۇا و تام و لەزەتى موناچاتى رب العالمين بچىزى،
ئەم چۈارەش ئەمانەن :

يەكەم // ئافەتى ھقد و ھەسەدو بوغزو كىراى تىدا نەبى.

دوۋەم // سەلامەت بى لەفیتەنى مال و مىندال.

سۈيەم // سۇتاۋ بى لە ترسى خۇا.

چۈارەم // خالصەن و موخلصەن ھىچ شىكىۋاى تىدا نەبى كە رىبابى بۆ
ئەۋەى خەلك مەدھى بىكا، بەلكو ھەموۋ ئىشەكانى تەنھا لەبۆ رب العالمين
بىت.

جا خۆشەۋىستانم تاگو دىرسىكى تر بەخىزمەتتان ئەگەم لەدلىكى تر خۇاى
گەۋرە ھەموۋمان مۇفەق بىكاۋ ھەموۋمان بىكاتە خاۋەن دلى سەلىم انشاء
الله.

السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

دہر اسی ہشتہم

دلی منیب^v

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(الحمد لله رب العالمين) ، والصلاة والسلام على خير خلقه محمد وصحبه (أجمعين) ، والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته ..

خۆشەويستانىم لەدرەسى ھەشتەم، لەزنجىرە باسى گەشتىك بەناو ناخى
 مەروڤقەكان دابەخزمەت ئىوھى خۆشەويست دەگەمەو، بەپشتىوانى خواى
 گەورە باسى دلىكى تر دەكەين، سى يەمە لەدە سپى يەكان ئەم دلەش زۆر
 نزيكە لەخوا، دلىكى زۆر بە قەدرو بەرپزە، دلىكە ساحىبەكەى لەلاى خواى
 گەورە خۆشەويستە وھەر كەسك ئەم دلەى ھەبىت ئەوا كافىيە بۆ خوى،
 كە لەناو بەھەشتى بەرپزو قەدرو حورمەتلىكى زۆرى بگرن و وھجى و
 شوينىكى زۆر باشىشى پى بىەخشن، ئەم دلەش دلى مونىبەيە ئەو دلەى
 زوو پەشيمان ئەبىتەو، ئەگەر گوناھىك بكا يان بەسەر گوناھىك دابجى،
 خۆشەويستانىم يەك شتى زۆر موھىم ھەيە ھەز دەكەم پيش ئەوھى باسى
 دلى مونىبەتان، بۆ بكەم ئەم شتەتان ھەرز بكەم، ھەركاتىك تو گوناھىكت
 دىت دلەت پى خۆش بوو، بزانه تۆ دلەت مردوو بەلام كاتىك كەگوناھىكت
 دى دلەت پى توندبوو بزانه دلەت زىندوو، ئەو بەكەنە قاعىدەو خۆتانى پى
 تاقى بكەنەو، بۆ نموونە ئەگەر ئافرمەتلىكى روتتان دى ئەگەر دلەت پى
 خۆش بوو، تۆ دلەت مردوو، كاگە گيان..خوشكى بەرپز م تۆ دلەت مردوو
 برو داوا لەخوا بكە دلىكى تەرت بەداتى، بەلام ئەگەر دلەت پى توندبوو، بزانه
 خواى گەورە دلىكى زىندوو بەتۆ بەخشيود، جا دلى ئەو جارەمان دلى
 مونىبەيە ئەو دلە كاتىك گوناھ ئەبىنى ئەلەرزى، كاتىك مەعصەت

ئەبىنى غەم ئەخوا كاتىك بى ئەمريەكى خوا لەپىش چاوانى روونەدا، زۆر ئەترسى لەخوا، ئەم دلە دلى خواى گەورە بۆ خۆى لەقورئانەكەى دا باسى كىردوو دەرفەرموى ﴿ وازلفت الجنة للمتقين غير بعيد هذا ما تعدون لكل اواب حفيظ من خشى الرحمن بالغيب وجاء بقلب منيب ادخلوها بسلام ذلك يوم الخلود ﴾ .

خواى گەورە دەرفەرموى ﴿ وازلفت الجنة للمتقين غير بعيد ﴾ ئىستا بەهەشت لەبۆ مۆتەقيان رازىتەو، دىراىنىتەو رۆژ بەرۆژ خواى گەورە ئەمريان پى دەكا جوان بن، حۆريە چاوا كاله چاوا گەشەكان خشى خۇتان هەموو لەبەر بىكەن و مال و حالى خۇتان هەموو جوان بىكەن، مەلاىكەتەكان رۆژ بەرۆژ دارەكان جوانترو پوختەرىشان بەدن، بەبەهەشت بلىن با جوان خۆ براىنىتەو ﴿ للمتقين غير بعيد ﴾ لەبۆ مۆتەقيان ئەم بەهەشتە نىزىكە هەندەى نەماو پى شاد بن ﴿ هذا ما تعدون لكل اواب حفيظ ﴾ ئەو يە خواى گەورە ومعدو مۆژدە دەداتە مۆتەقيان بۆ كى ﴿ لكل اواب حفيظ ﴾ كە سىك زوو تۆبە بكاو زوو بگەرپتەو لای خواى گەورە و خۆى بپارىزى لەگوناه لەنەزەر لەدرۆ، لەغەيبەت، لە بوختان لەزولم لەحەرام خواردن، مال و مندالى خۆى لەبەرەلاىى و لەشتى ناشرىن بپارىزى ئەو بەهەشتە ومعدى بەو كەسانە داو، كە سيفەتىكى تىرى ئەم بەهەشتەيان بەقسەت ئەبى ﴿ من خشى الرحمن بالغيب ﴾ كەسىك لەپەنەنانى داكەس ناگای لى نەبى لەخوا بترسى، نەك لەشەرمى خەلك نەك لەبەر رووى خەلك نەك لەبەر رىاى خەلك، هەتا پى بلىن لەخوا ترسە، بەلكو لەترسى خوا ﴿ من خشى الرحمن بالغيب ﴾ لەخوا ئەترسى كەسىشى لانەبى، هەر لەخوا ئەترسى

﴿وجاء بقلب منيب﴾ دئیکی مونیبی هیه دئیکه که دائیمه خوی به خشوع نه زانی، دئیکه زه لیل به رامبه ر خوا، دئیکه په شیمان به رامبه نه و گونا هانه کردیه تی، دئیکه شهرمه زاره به رامبه رب العالمین له بهر نه وهی بی شهرمی خوی گه ووهی کردووه، نیستاش توبه ی کردیه ههر شهرمه زار یه که ی به بیردیته وه ﴿وجاء بقلب منيب ادخلوها بسلام﴾ نه م دلانه، نه م دل به مونیبانه بابچه ناو به هشت ادخلوها بسلام، برونه ناو به هشت به سه لامه تی به بی نه وهی که س راتان بگری و پیتان بلی ﴿وقمهم اثم مؤلون﴾ رایان بگرن نیوه بهر پرسیارن، حساب و کتابتان له سهر توند بکات زور به ناسانی نه روون، هه موو قوناغه کانی قیامت نه برن، له سهر پردی سراط، وهکو بروسک و معدی پیداوون هه تا هه تایه بو خویان له ناو ده منیب ته وه و نه ژین، خوشحالی و خوشبهختی له بو نه و که سانه کی؟ ﴿وجاء بقلب منيب﴾ که سیك که ساحیبی دلی مونیب، بی به راستی نیمه دلی مونیبمان پیویسته که نه م دل به بگه رپته وه لای خواو برسی له خواو شهرمه زار بی به رامبه رب العالمین، جاخوشه ویستانم نیمامی قورطبی ده فهرموئ دلی مونیب نه و دله یه (مقبل علی الطاعات) نه م دل به چووست و چالا که بو عیبادات، کاتیک به یانیان گوئ له بانگه مزگه وته که ی چه ند مه تریک دووره له مالیان، نه و بانگ دمه بانگ ده فهرمووی (الصلاة خیر من النوم) نه و نیسانه شانی خوی و مرده گیری، خهوی خوش تر ده کا گوئ ناداتی نه وه بانگی نه کاو پی نه لی حی علی الفلاح و مرنه سهر فرازی نویژبکه ن و خوتان سهر فراز بکه ن له قیامت، نه سلنه دلی توند دمی به بانگه کهش غم ده خوا و ده لی که ی نه بی به یانیان بانگدانیان هه لگرتبایه خهوم لی نه تورینی، نه وانه ساحیب نه م دلانه نین دلی مونیب نه و دله یه

که گوتی حی علی الصلاة حی علی الفلاح که گوتی الصلاة خیر من النوم،
 یه کسەر هه لئه سستیته وه به چوستی هه لئه دستێ عیباداتی خۆی به جوانی و
 ریکی ئەکا، (نشیطه غیر کسلانه) چالاکه ته مبهل نیه نازایه به ورهیه له بۆ
 هه موو کاریکی خیر، ئەم دلّه هانی ئەدا که به جیته خزمهت خوا، له مهیدانی
 خیر خوازی ئامادهبی له مهیدانی چاکه کاران ئامادهبی بۆ مرگهوت بۆ
 خزمهت کردنی دینی خوا بۆ خزمهت کردنی ریبازی محمد المصطفی ﷺ
 بۆ چاکه کاری هه موو کاتیکی له پیشه وهیه، جا نه بو به کری و هراق یهک
 له زانایان و پیاو سالحه کانه، ده فهرموئ دلی مونیب چهند مه رحیکی ههیه
 ۱) یه که مینان العارف لحرمته، ئەزانی حدودی خوای گه وره چۆنه و چۆنی
 داناوه، حدودی خوای گه وره نابەزینی ئەزانی ئەم شتانه هه رامن نایکا
 وه خۆی لی ئە پاریزی ده فهرموئ ۲) وه لائو به رانی ههیه له دینی خوای
 گه وره، که سیک خۆش نهوئ که خواو پیغه مبهری خوای خۆش دهوئ
 وهرقی له که سیک نه بیته وه که دووره له خواو له پیغه مبهری خوا جابا برای
 بی، بانزیکترین که سیش بی، خۆشه و یستانم ده فهرموئ ۳) (متوضعا لجلاله)
 زۆر زۆر ملکه چه به رامبه ر جه لال و عه زمه تهی خوای گه وره.

ملکه چه زه لیله خۆی به شه رمه زار ئەزانی، مه رچی چواره م ده فهرموئ ۴)
 (تارک لهوی نفسه) هه رو ده ها نه وهی هه واو ئارمزووی نه فسی گه ره کیتی وازی
 لی دینی نایکاتن، جا خۆشه و یستانم بایه ک به یه ک به شه رته کان دابچین،
 یه که مین شه رتی نه و دلّه مونیب (العارف لحرمته) سنووری نابەزینی
 نه و شتانهی که قه ده غه کراون له حه لال و حه رام نایبه زینی نه گه ر شتیکی
 حه رام بی هه موو دونیای بده نی نایکا، نه گه ر شتیکی حه لال بی هه ر نه و
 ده کاو بۆ نه و نه چن نه و شتانهی که خوای گه وره خه تی سووری به سه ریان

دانايە پى داناروا، دىزانى ئەوانە مايە فەوتانىەتى ئەوانە مايە
 توورەبوونى خۇاى بەسەر دابىتە خوار، خۇشەويستانم نىمە چەندمان كە
 تووشى حەرەم بووين ۋەققەمان كىرد، چەندمان كە پىيان دەگوتىن ئەۋە
 حەرەمە نەيگەن، ۋە (الله) نىمە لەبەر مالى دونيا ۋە لەبەر فەيتنەى دونياۋ
 لەبەر خۇشەويستى دونيا چاومان قەپات بوۋە، ھەر دەمانەۋى پارە زۇر
 بىكەين مولك ۋە مال ۋە سەرۋەت ۋە سامانى دونيا لەسەر يەك دابىنى، ۋە دىزانى
 ئەمە بەختەۋەرمەنە، ۋە دىزانىن خۇشىمان بەۋەيە، ۋە (الله) خۇشىمان
 پارەى دونيا نى، خۇشى بەدلە، خوا دللى خۇش كىرد، بافلوسىكت نەبى،
 لەھەموۋ خەلگى بەختەۋەرتى دلخۇش تىرى، خۇشەويستانم كامەرانى
 لەناۋ دلە، بەختەۋەرى لەناۋ دلە، بەس چ بىكەم خەلگ ۋە دىزانى
 بەختەۋەرى لەدونىايە، ۋە دىزانى بەختەۋەرى لەمەنسەبە ۋە دىزانى
 بەختەۋەرى بەگورسىيە ۋە بەفەيزە ۋە بەگەۋەرمىيە، نەخىر ۋە (الله) ئەۋانە
 ھەموۋ فەۋتاون ئەگەر ناگايان لەخۇنەبى، ئەگەر بەپىي شەرىى خوا
 نەجولنەۋە، جا خۇشەويستانم، ئەبى ۋە رىبابىن زانابىن، ئەۋ شتانەى خۇاى
 گەۋرە حەرەمىيان كىردوۋە، پىغەمبەرى خوا ﷺ حەرەمىيان كىردوۋە لىان نىزىك
 نەبىتەۋە چونكە ئەۋشتانە بەھىلاكت ئەبا ئەۋ دلانەمان تووشى قەسۋەت
 دى، توشى رەشى دى توشى مردن دى، دوۋەمىيان ۋە لائو بەرائمان تەۋاۋ بى،
 بەراستى خۇشەويستانم نىمە ۋە لائو بەرائمان نەماۋە، ۋە لائو بەراۋ لە
 عەقىدەى نىسلامى، ۋە نەيە كە لە ۋە نەكانى عقىدەى نىسلامى لەبىرو
 باۋەرى نىسلامى، بەلام نىمە نىتمان، كەسىگەمان خۇش دەۋى كەزالم ۋە
 موجرىم ۋە خوانەناسە، تەنھا چونكە خىزمىەتى رەقەم لەكەسىك دەبىتەۋە
 خواناسىكى رىك ۋە پىك چونكە لەنىمە نى، خۇشەويستانم ۋە نا بى دەبى تو

كه سيكت خوش بوئ كه خواو پيغهمبهرى خواى خوش دهوئ بالهقه ومى تو
 نه بى باله خهت نه بى، بادوور بى بانهى ناسى، مادام خواو پيغهمبهرى
 خواى خوش دهوئ، ده بى توش خوش بوئ باهر كه سيك بى باخه لكى هه
 وولاتيك بيت له هه رهنگ و پيشهيك بى، رقم له كه سيك نه بيتوه بوغزو
 عه داوتم بؤ كه سيكه كه دوژمنى خواو پيغهمبهرى خوا بى، با باوكم بى
 بابرام بى، باهه موو نزيكه گانى خوم بى نه م باسه له قورئان و حه ديت زور
 باسى كراوه (من احب لله وابغض لله ومنع لله واعطى لله فقد استكمل ايمانه)
 پيغهمبهر ﷺ دمفه رموئ كه سيك يه كيكي خوش ويست له بو خوا، رقى لى
 بيتوه له بو خوا، نه وه شهرتى ئيمانه، براكه م وه لائو بهرائمان ته واو نهوئ،
 نه مه نه مانه وئ نه گهر به وئ كه سيكت خوش ويست قياسي
 خوشه ويسته كهى مال و سهرومت و حزبايه تى نه بى، قياسي
 خوشه ويسته كهى نه وميه چهند له خوا نزيك تره، چهند پابه ندى شهرى
 خودايه رقى له كه سيك نه بيتوه كه دووره له خوا، باهه موو كه سم بيت
 باگه وره عه شيرتم بى بانزيكم بى، مادام شهرى خواى پى قبول ناكري،
 مادام دوژمنى خواو پيغهمبهره له ناو دلى خوم جيگاي ناكه مه وه، دلى
 مونيپ نهو دله يه كه وه لائو بهرائى ته واوه، له سيره ي پيغهمبهره گان
 بخوينه وه صلاه وسلامى خوايان لى بى بزانه خواى گه وره چؤن مه زبووتى
 كردوون له مه سنله ي وه لائو بهراء چؤن زهبتى كردوون، تو نه ي پيغهمبهر
 كه سيكت خوش بوئ كه ئيمه خوشمان دهوئ وه كه سيكت رق لى بيتوه كه
 ئيمه رهمان لى يه، ته واو نه وه شهرتى ئيمانه روكنى عقيده ي ئيسلاميه،
 خومان هه وتاوين، به راستى ئيمه ي كورد هه وتاوين لهو ناحيه يه دا ئيمه زور
 زور ئيهمالين بويه هه موومان دلمان مردووه توشى نه خوشى هاتووه، خالى

سَيِّ يَهْم (متواضعاً لجلاله) نَهْم دَلَّه متواضع بِيْ كه نوِيْژ دهكهي مهغرو ر
 مه به، وانه زاني هه موو شتيكت دا به خواو بهنديه تي ته واوت له بو خواي
 كرد، نوِيْژ دهكهي هه ر ناگات له نوِيْژ نيه به چ مهغرو ر دهبي برام، به چ
 ته كه بور ده تگريْ به رام بهر خوا راده وهستي مو كه سه ر به بادلْت كه سه ري
 تيدا بِيْ، باشكاوه بِيْ به رام بهر خواي گه و ره بانه م دَلَّه شه ر مه رزار بِيْ.

نوِيْژ دهكهي خَوْت زوْ ر به كه م بزانه به رام بهر عه زه مه ت و جه لال و
 جه به روتي نه و الله يه، خَوْشه ويستانم توْ به رام بهر عيما ريه ك راده وهستي
 ته ماشاده كهي ده لِيْ ماشاء الله له و عيما ريه گه و ريه، خَوْت به كه م ده يته
 پيش چاو، نه ي به رام بهر خوايه ك كه كه ون كا ئينا تِيْك هي نه وبِيْ خَوْت
 به چي ديته پيش چاوت، توْ ده سه لاتي يه ك ميْشوله ت نيه.

ميْشِيْك ئيز عاجت ده كا ده سه لاتت نيه، نه دي خَوْت به چ ده زاني؟ كه ميْك ناو
 له ناو سكت بميْنِيْته وه هه تا به ياني هاوار نه كه ي، خَوْت به چ ده زاني توْ يه ك
 ميْشوله بچِيْته ناو ميْشكت شيْتت ده كا به چ مهغرو ر دهبي،
 جاخَوْشه ويستانم دهبي مته وازع بي به رام بهر خواي گه و ره نه بيْ مونكه سر
 بي نه بيْ شكاهه بي به رام بهر خوا ئينجا خوا به رزت ده كا ته وه، دَلِّي ئيمه
 دَلِّيكي موته كه بيره به رام بهر خواي گه و ره، كه راده وهستين به رام بهر خوا
 وانه زانين هه موو شتيكمان كردو وه كه هيچيش و نه يه، بو يه نه و كه سانه ي
 كه له ده رگاي متواضعي ده چنه ژو وريْ زوْ ر كه من، كه مي تيدا يه به رام بهر
 خوداي گه و ره خَوِي به شه ر مه زارو زه ليل و زه بوون و فه قير و مفليس و
 هه زار تِيْگا.

خَوْشه ويستانم ئيمه فه قيرين به رام بهر خوا ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتُّمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى
 اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾ خوا بوْ خَوِي ده فه رمو ي خه لَكينه ئيوه فه قيرين

بهرامبەر خوا هەر خوا دهوله‌مه‌نده، تۆ چی؟ تۆ به‌پاره مه‌غرور ده‌بی
 تۆزیک دۆلار دیته خوارئ فه‌قیر ده‌بی، کیرا له‌بیرمان کرد ئه‌وانه‌ی هه‌موو
 بیست و پینجیان له‌سه‌ریه‌ک داناوو که‌ره‌فز بۆوه هه‌موو توشی نه‌خۆشی
 دل بوون یه‌ک حه‌فته له‌سه‌ر جی نه‌یده‌توانی بجولیته‌وه وه‌خت بوو شیت
 بی له‌بیرمان کرد، به‌س ئیمه نابئ مه‌غرورو بین، نابئ ئه‌م دل‌ه‌مان کبری
 تیدابئ به‌لگو ده‌بی مه‌وازاع بی به‌رامبەر رب العالمین دا، وه‌هه‌روه‌ها (۲)
 (تارک له‌وی نفسه) ئه‌م دل‌ه ئه‌وه‌ی نه‌فس و هه‌وا‌ی ده‌یه‌وی نایکا خۆی لی
 ده‌پاریزی، له‌خوا نه‌ترسی، کاتیک که‌س له‌لای نه‌بوو ئینجا فرمی‌سکی دیته
 خوارئ، ئه‌گریئ بۆ گونا‌هه‌کانی ده‌گریئ بۆ شه‌رمه زاری خۆی، ده‌گریئ بۆ
 کاره‌کانی که‌هیچ نین پرن له‌ریاو موکه‌سه‌ره، ئه‌لئ ئه‌ی ئیلا‌هی من به‌و
 کاره‌وه بیمه خزمه‌تت وه (الله‌ی هیچم نیه بۆیه شه‌رمه‌زارو فه‌قیرو
 مسکینی به‌رقاپی تۆم، خۆشه‌ویستانم بزانه پی‌غه‌م‌به‌ر ﷺ چ ده‌فه‌رموئ
 (سبعة يظلمهم الله في ظله يوم لا ظل الا ظله) حه‌وت که‌س هه‌ن له‌روژی
 قیامه‌تی ئه‌و حه‌وته ئه‌زیه‌ت و ئازارو ئه‌شکه‌نجه‌ی مه‌حشر نابین، ئه‌م
 که‌سانه که‌زیندوو بوونه، مه‌لانیکه‌تانی خوا هه‌لیان ده‌گرن ئه‌یان به‌ن
 له‌شوینیکی دایان ده‌ننئ ئه‌م شوینه سی‌به‌ری عه‌رش‌ی خوایه، ده‌بی چ
 جیگایه بی چ فینکاتیه‌ک بی، نه‌به‌ده‌ن ئه‌و خۆره که‌خه‌لکی قه‌لس کردوو،
 که‌خه‌لکی بی‌زار کردوو به‌و هه‌موو که‌رمای خۆر که‌ له‌سه‌ریان ئه‌داو
 هه‌موو له‌شیان ئاره‌قه‌ی لی دیته خوارئ ئاویش نیه کیم‌او هه‌یه ئاره‌قه‌ی
 خۆت هه‌یه بیخۆن، هیچی که‌نیه بیخۆن، وایان لی دئ هه‌موو خه‌لکی
 ته‌مه‌نا ده‌کا، خوایه به‌س حساب ده‌ست پی بکات له‌و عه‌زابه قوتار بم و
 قوتار بوون نیه هه‌تا ئه‌و کاته‌ی خودا ئیزن نه‌دا.

ئەم خەلگە لەو ھەموو ئەزىيەتە دان، بەلام ئەو كەسانە پارىزراون، ملانكەتى
خو لىناگەرپ ئەوانە عەزاب بخۆن، يەكسەر دىن مەلانىكەت ھەليان دەگرن
لەو شوپنە فېنكە و خوشەيان دادەنپن، جا ئەوان تەماشاي خەلگى دەگەن
ئاي ئەو خەلگە لەج عەزابىك دان ئەو فلانە بزانە ھەتا چۆكى ئارەقەيە
ئەو فلانە ھەتا ناوگى ئارەقەيە ئەو فلانە غەرق بوو لەناو ئارەقەي
خۆي دايە، ئاي خوداي مېھرەبان ئەوانە لەج عەزابىك دان ھاوار دەگەن
سبحان الله كەس جوابيان ناداتەو، ئەو چيە ھەموو خەلك كۆدەبنەو
بۆكى ئەچن؟ دەچن پەنا دەبن بۆ باوكە ئادەم، لەباوكە ئادەم دەپارپنەو،
يا ئادەم ئەي باوكى پېغەمبەرەن، ئەي ئەو كەسەي كەيەكەم كەس خوداي
گەورە دروستى كردووى ھەموو مەلانىكەتەكان بەنەمرى خوا سوجدەيان
بۆ بردى، لەخوا بپارپیتەو بەس خۆي گەورە حيسابمان لەگەل بكا،
ئەوانيش لەو خوشەيەي وا دانىشتون، دەلپن ھەزار ھەمد و سەنا كەنیمەت
پاراست لەو ناخوشەيەدا، خودايە دەبى ئەوان چيان كردبى، ئەوانە چ
كارپكيان كردبى ئەوا لەو جېگايە بەقەدرو قىمەتە دايان ناوون خۆ ئەو
سەرەتايە ئەگەر حيساب دەست پى بكا ناخۆشى نابېنن، ئەوانە لەسەرەتا
ناخۆشى نابېنن ھەتا ناوبەھەشت راناووستن، ھەوت چينن ھەوت بەشن
يەك لەو چينە ﴿ورجل ذكر الله خالياً﴾ كەسېك پياويكە يان ئافرميتكە،
لاويكە كچە عازەبېكە پىرمۇزىكە، مام حاجيەكە، مەلایەكە، كاتېك بەتەنيا
ئەبى فكر لەخۆي ئەكاتەو، فكر لەگوناھو بى شەرعيەكانى خۆي دەكاتەو،
دەفتەرى كارى خۆي ھەلنەداتەو ھېچى نەكردو بۆ خوا، ترسى خۆي لى
ئەنیشى ﴿ففاضت عيناہ﴾ فرمىسكەكانى لەچاو دپتە خوار ئەو كەسە
لەقىامەتتى بەو فرمىسكانە ئەو عەزابە ناچېزى لەسېبەرى عەرشى خودا

ژيان ئەباتە سەرو رېزو ئىحترامى ئەگرن، دەبراگيان خوشكى بەرېزم، دە دوو فرمىسك برېژن لەترسى خودا دەزانى ئەم فرمىسكانە وەزنيان چەند قورسەن راستە لەلای تۆ وەزنيان نيه بەلام لەمیزیانى قیامەت و میزانی خواى گەورە زۆر قورسە خوۆشەوستانم ئەو فرمىسكەى تۆ بەهەر شوینیک دابروا ئەو شوینە ناگر نایسوتینى بۆیە پیاو سالجەکان کەئەگریان هەمو لەشیان پى تەر دەکرد.

کە فرمىسك لەترسى خودای گەورە هاتە خوار ﴿عینان لا تمسهما النار﴾ دوو چاو هەنە ناگر نایانسوتینى، چاویک لەترسى خودا گریابی وە چاویک لەراهى خوا حەرسیاتى بگرى، جاخوۆشەوستانم دوو قەترە فرمىسكى تۆ دوو قەترە ئەسرینى تۆ وەت لى بکا دلت نەرم بى، دەزانى ئەگەر فرمىسك نیتە خوار ژيانى شپە لەقیامەت، بۆیە دەکولى دەکولى تاكو کولینەگە لەچاوت بورکان دەکاو لەچاوانت دیتە خوار، خەلك لەقیامەتدا هەموو دەگریین ئەو ناگریى بۆ بگریى، ئەو لەدونیا گریاوە زۆر کەساس و ناخوۆشى دیوہ لەدونیا زۆر ئەشەنجەو ئازارى دیوہ لەدونیا زۆر شکاوە زۆر شەرمەزار بووہ بەرامبەر خودا ئەمپرو ناگریى، خواى گورە ناھیلی بگریى ئیمرو گریان بۆ تۆ نيه تۆ ئەبى پېیکەنى.

خوۆشەوستانم ئەى ئەو کەسانەى دەتانهوئى لەقیامەت پى بکەن ئەى ئەو کەسانەى دەتانهوئى لەژېر سېبەرى خودا لەقیامەت دا بژین ئیمرو بگرین دەفتەرى رەشى خۆتان بکەنەوہ بزانە، چیت کردوہ، بزانە چیت تۆمار کردوہ، وە (الله) نيمە زۆر گوناھمان کردوہ لەبیرمان کردوہ، خواى گەورە لەبیری نەکردوہ، خواى گەورە هەمووی تۆمار کردوہ ﴿مايلنظ من قول الا لديه رقيب عتيد﴾ خوا ژماردیتى ئیوہش لەبیرتان کردوہ ﴿احصاء

الله و نسرده ځواى گه وړه هه موى ژماردوون به لآم نيمه له بيرمان كړد،
 خوشه ويستانم كاتيک نه وها سعاتيک دائه نيشى يادى روژانى پر گونا هو پر
 ستم وې سهر و بهرى خوت نه كهى باشه بهو هه موو گونا هه وه به خزمهت
 خوا بگهى چ ده كهى؟ باشه بهو هه موو روو ره شيه يه وه به خزمهت خوا
 بگه م چيم به سهر دى؟ چ وه لآمى خودا نه دمپته وه؟ نا نه م دلآ نه كوئى
 نه مه يه دلى مونيپ په شيمان و شهرمه زاره چو ن دلى نه چي ته وه خزمهت
 خوا؟ نا نه بى مونيپ بى، نه بى دائيمه ن فكر له گونا هو بى شهرع يه كان
 بكا ته وه تاكو فرمي سكه گانى چاوى له سهر ته رازووى عه مه لى قورس بى و
 نه جاتى بى، خوشه ويستانم با نه م فرمي سكه كانه كه س نه بينى، نه گهر مامو سته
 يه كيش قسه يه كى باشى كرد مه گريى، چو ن بگري با نه م فهرمو وده يه
 بت گري ته وه بو لآى خوا به قسه ي فلان و فلان و مه گريى قسه كان له دل
 هه لگره تو ماري بكه، كه شه و چوپته وه مال سهرت له سهر باليفه كهت دانا
 نينجا بگريى پياو سالى واهه بوو، نهى فهرمو و نيوه ي سهرينم ته ر ده كرد
 له فرمي سكه گانم، نه م ده هيش خيزانه كه م بزاني كه له سهر يه ك باليفيش
 نوو ستوينه نيمه نه گهر فرمي سكه مان بي ته خوارى ده بى هه موو مزگه و ت
 بزاني مامو سته گريا، هه موو كه س بزانه فلان گريا، باوكه گيان باكه س
 نه زاني، روژيكيان نيمامى نه وزاعى ميوانه كى هات نافرته تيك بوو، چو وه
 ژوورى مه كته به كهى نيمامى نه وزاعى، دپتى جيگاي سهر بهر مال ه كهى
 نوپژى لى ده كر ته ر بوو، نافرته كه گوتى يه خيزانى نيمامى نه وزاعى تو خوا
 خوشكى به ريزم نه وه چيه بو لى ده گه رپى مندا ل بي ته ژوورى ميز بكه ن،
 ناخر نيره جيگاي نيمامى نه وزاعيه نوپژى لى ده كات، خيزانه كهى
 فهرمو وى مندا لى چى و ميز گردنى چى وه (الله) ي نه وه جيگاي سو جده ي

شهوaniتهی، سبحان الله تابهانییش هیشک نه بووه نه وونده گریاوه له ترسی خودا، کوا ئیمه نه گرین، نه گهر نه گرین ئهم دله نهرم نابی، رهق بووه بویته بهرد به فرمیسک نهرمی بکه وه، نه بی بکولی به کولان نه بی، بهج نه کولی به یاد کردنه وهی نه وه هموو گوناها نهی که کردیتم، جاخوشه ویستانم بابین ببنین به ساحیبی دلی مونیب ئهم دلهی که خوی گه وره پیی ده فرمووی ﴿ادخلوها بسلام﴾ ده برۆ نه ژووری بو ناو به ههشت، نه مهیه پیغه مبهری خوا ﷺ نه وه نیمامی نه بو به کره و نیمامی عومه ر، نه وه هاوه له به پرزه کانن، نه وه نه ولیایه کانن، نه وه پیاو سالحه کانن دهی برۆراکه ﴿ذلك يوم الخلود﴾ ههتا ههتایه ژیان له گه ل وانه نه بیته سهر، یاره بی خودایه له بوختری ناو جوانه کانت لیت نه پاریمه وه دلی مونیبمان به قسمهت بکهی و پیمان بدهی ژیانیش له گه ل پیغه مبهران و هاوه لان و یارانی به قسمهت بکهی، له ناو به ههشتی فیردهوس دا و صلی الله علی محمد و علی اله و صحبه أجمعین ..

ههتا دهرسیکی تر به خوی گه ورهتان ده سپیرم .

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته .

دەرسى نۆيەم

دلى ۋە جىلە ۋ دلى دامەزراۋ

باسم الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين . والصلاة والسلام على خير خلقه محمد وصحبه أجمعين (السلام عليكم ورحمة الله وبركاته ..)

خۆشه‌وێستانم نازیزانم بێ خۆش‌حالم له‌دەرسی نۆیەم له‌زنجیره‌ بابەتی تەزکیە نەفس، کە له‌ژێر ناوێشانى گەشتێک بەناخی مروّفەکان دابە خزمەت ئێوەى خۆشه‌وێست دەگەمەوه، ئومێدەوارم بتوانم له‌ خزمەت ئێوەى نازیزو خۆشه‌وێستدا شتێک بکەین، بۆ ئەوەى ئەو دلانەمان خوای گەوره‌ ئی رازی بێ، خوای گەوره‌ دلێکی زیندوو مطمئن و سه‌لیممان به‌قسمەت بکا، جالە خوای گەوره‌ ئەپاریمەوه، ئەى خودای میهرەبان، خودای تاک و تەنها، ئەى خودای عظیم لێت دەپارێنەوه‌ له‌گوناھەکانمان خۆش بى‌ عەفومان بکەى خوايه‌ دلمان بەنورى خۆت منەوهر بکەى، خودایه‌ ئەو دلە مردوانەى ئێمە بگۆڕى بە‌دلێکی زیندوو، یارەبى‌ خودایه‌ له‌بۆ خاترى ناوه‌ جوانەکانى خۆت ناسینی خۆتمان به‌قسمەت بکەى، خودایه‌ تام و لەزمتى عیباده‌تى خۆتمان به‌قسمەت بکەى، یارەبى‌ خودایه‌ له‌دايک و باوکمان خۆش بى، خودایه‌ له‌موسیبەت و بە‌لاو غەم پەژاریمان پارێزى یارەبى‌ خودایه‌ بمان پارێزى و محفوظمان بکەى یااکرم الاکرمین یاالله، خۆشه‌وێستانم ئەو دلەى ئەو جارە باسى دەکەین، له‌و دلانەى کەسپین دى‌ وه‌جیلەیه، خاوه‌نى دلى‌ وه‌جیلە دلێکە سیفەتى‌ وایه‌ هەر کاتێک گوێی له‌قورئان بێ یان له‌وتاریک یان مەشه‌هدێکی بیست یان مەشه‌هدێکی بینى، یه‌کسەر ئەم دلە نەترسێ و فەزەع و جەزەغ دەیگرێ، بۆیه‌ خوای گەوره‌ له‌قورئان دا باسى دەکاو دمفەرمووێ ﴿ اِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ اِذَا ذَكَرَ اللّٰهُ وَجِلَتْ

قلوبهم وإذا تلت عليهم آیاته زادته إيماناً وعلى ربهم یترکون ﴿٢﴾ بزانه خوای
 گه وره چهند جوان وهسف و مهدحی ئەم دلّه دهکات دمه رموی ﴿٣﴾ انما
 المؤمنون الذین اذا ذکر الله وجلت قلوبهم ﴿٤﴾ بهراستی ئیماندارى راسته قینه
 ئەو که سەنه کاتیک ناوی خودا دى له لایەن، کاتیک که خودایان به بیردیتە وه
 ﴿٥﴾ وجلت قلوبهم ﴿٦﴾ ئەم دلّه ئەترسى له ترسى خودا، ئەم دلّه ئەله رزى و گرژ
 ده بیته وه به ناو خویدا خەوفیک و هه بیبه تیکی ئەو نیلا هه ی ده که ویتە ناوی
 ﴿٧﴾ واذا تلیت علیهم آیاته ﴿٨﴾ خو ئەگەر ئایەت و نیشانه وه عەزمەتە خوای
 گه ورمیان به سەر دا بخوینته وه ﴿٩﴾ زادتم إيماناً ﴿١٠﴾ ئیمانی پى به رز ده بیته وه،
 ئیمانی پى دامه زراو ده بی، ئیمانی پى زیاد ده بی، جاخۆشه و یستانم ئەم دلّه
 ئیمامی شه وکانی مه دحی ده کاو دمه رموی ئەو دلى وه جیلە یه، دلّیکه
 بهراستی ئەترسى و وه حاله تیکی نا ئارامی توش ده بی له بهر ترس و
 هه بیته و عەزمەتە ئەو خودایه، جا ته ماشاکه دلى ئیمه له کوئ و دلى
 وه جیلە له کوئ، دلّیک ئەگەر یادى خوا بکا به رزى، دلّیک ئەگەر خوای به یاد
 بیته وه به رزى، دلّیک ئەگەر خوای گه وره به یاد بیته وه له سەر هەر
 گوناھیک دەست هه لده گری یه کسەر هه لده ستیتە وه ته و به ده کا، توخوا
 ئیمه ناواین، نه خیر ئیمه له سەر گوناھ، بانگی الله اکبر ده بیستین سبحان الله
 ته قەى سەرمان دى، ئیمه واله سەر مردوین، مردوو ئەشوین، مردویان
 داناوه چوار پینج کەس ئەیشوئ، ئیمەش واله حەوشە که راو مستاینه فیکه ی
 جگەرمان دى، نەروین هەر غەیبەت ده کەین، مردو که نه به یه ناو قەبر
 بوخۆمان ده بیژین، ئەى ئەمه نیشانه وه عەزمەتە ئەو خودایه نیه ﴿١١﴾ إِذَا
 تَلَّيْتُ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا ﴿١٢﴾ الانفال/٢، کهى ئیمه واین کاتیک ئایەت و
 نیشانه ی عەزمەتە خودا ئەبیین و ئەبیسیتین ئیمانمان پى زیاد ده بی،

نه خير دهی كه واته ئيمه خاوهن دئيكی مردووين، برپوا بكه نيمه دئی
 زيندوو مان نيه، نه گهرنا جووله يه كي نه كرد به لام سبحان الله نهو دهی
 نيمه هه رگيز له هيچ حاله تيك دا جووله ناكا، جاخوشه ويستانم دئی وجيله
 نهو دهيه كاتيك نه گهر بيهوئ گوناھيك بكا يان گوناھيك بكا يان له سهر
 گوناھه كه بئ پئي بلين اتق الله يه كسهر دهكشيتوه، تهواو تازه نهو كابريره
 خويان به بيرهيناوه، نهو ده عهزه مهت و هه بيه تي نهو خودايه گه وره
 به بيرهاته وه نهو رۆژه ي به ياد ديتوه، كه خوا به رامبه رت رانه وه ستئ و
 پرسيارت ئ دهكا، نهو رۆژه ي به ياد ديتوه كه خوي گه وره يهك ..يهك
 پرسيارو وه لامی له گهل دهكاتن، بويه تيك دهچئ و هه لده ستئ وتهوبه دهكا
 وه برپار نه دات جاريكي تر نه گه رپته وه سهر هيچ گوناھيك، جاريكي تر
 خوي له خوئ تورنه كات.

جاخوشه ويستانم به راستی نهو دهش دليكه لهو ده سپانهی كه خوي
 گه وره كرديته خهلات و ديارى بو ئيمانداران، چونكه نهو ده هه موو
 كاتيك يادى خوا دهكا، له هه موو كاتيك له حاله تيكی خه وف دا دهژى بو
 نه وه ي پاريزراو بئ، لهو هه موو گوناھانهی كه ئينسان تووشى دهبئت،
 نه وه ته ئيمامى ابو حه نيفه رمزاي خوي ئ بيت، رۆژيكيان نويزى عيشايى
 ده كرد، كوپه گه نجيك زور دهنگى خوئ بوو به پيش كهوت و نويزى كرد،
 ئيمام ابو حه نيفه له دواى نهو گه نجه نويزى كرد، كوپه گه نجه كهش
 له ركعه تي دووهم ﴿اذا زلزلت الارض زلزالها﴾ ي خوينا واته سورته تي الزلزله
 ، سبحان الله يه كسهر حاله تي نهو ئيمامه تيك چوو، وه زعيكى زور غه ريبى
 به سهر داهات، هه تا نويزه كه تهواو بوو، ئيمام له شويني خوئ داناشت،
 خه لكه كه هه موو چونه وه مالى خويان، نهو هه ر هه لنه ستا خادمى

مزگه وته كه نه لى كهس له مزگه وت نه ماوه، ويستم بلي م يائيمام بو خو ت
 فانوسه كه بكوژينه وه نه و كات فانوس نه بو وه قه ند يل بو وه، توژيك زميتيان
 تى ده كرد و فتيله كى بچوكى هه بو وه گوتى كه مى زميتى تيدا ما بو وه به شى
 نه ده كرد پاش نيو سه عاتى ده كوژا وه ويستم به نيمام بلي م يائيمام تو خوا
 خير اكه نه وه كو فانوسه كه يا خود قه ند يله كه بكوژينه وه، دلم نه هات
 به جيم هيش ت نه وه شه وه چو ومه مالى خو م نو ستم تا به يانى له بو نو يژى
 به يانى ده بينم نيمام ابو حه نيفه هه روا دان يش تو وه، نه وا رد ينى خو ي گرت وه
 حيساب له گه ل خو ي ده كا، ده لى ئاى ابو حه نيفه ئه ي نه ع مان بزانه چ
 خودايه كى عه زيمه له سه ر سه رت، نه وه خودايه ي له سه ر مسقاله زمره يه ك
 ليت نه پيچيته وه له سه ر مسقاله زمره يه ك له سه ر خير ليت نه پيچيته وه،
 نه ي خوداى ميهره بان به خو ت لوتف بكه له گه ل نه ع مانى و لى خوش به،
 عه فوى بكه، گوتى نه ش گريا زورم پى سه ير بوو ته ماشاى قه ند يله كه م كرد
 ياسبحان الله هه ر وه كى خو يتى هيچ كه م نه بو وه، گوتى چو وم بانگ بده م،
 هاتمه زورى گوتى ها ده ته وى چرايه كه ببه ي؟ گوتم نا يائيمام قه ند يله كه
 نا به م، نيشم به قه ند يله كه نيه، هاتم نو يژى به يانى به بانگ ده ده م گوتى
 سبحان الله نو يژى به يانى، فه رمو وى تو خوا نه وه ي ديتت به خه لكى
 رامه گه يه نه ، با سى مه كه ﴿إِذَا ثَلَيْتَ عَلَيْهِمْ آيَاتَهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا﴾ الانفال/ ٢،
 ته ماشا كه نه وه دله، دليكى وا يه يه ك شه وى دو ورو دريژ له به ر يه ك نا يه ت
 خه وى لى نه كه وت ﴿فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا
 يَرَهُ﴾ الزلزله ٧-٨ خواى گه و ره ده فه رمو ي روژى قيامه تى نه و روژميه هه ر
 كه سيك يه ك مسقاله زمره خه ير بكا ده بينيت، يه ك مسقاله زمره چه ند
 بچوكه هه ر نه وه ته به چاو ده بينرى، يه ك مسقاله زمره تو خير بكه ﴿وَمَنْ

يَعْمَلُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ﴿٨﴾ الزلزله/٨، و (الله) به قەدەر يەك مسقَالَه زەرەش گوناھت كردبى، ھەموو دىتەوھ پۈت، جاتوخوا بۇ تۆ لەئىستاوھ بۇ خۆت حىسابىك ناكەى، مادام حىسابى مسقَالَه زەرمەيەكمان لەگەل بکەن، بۇ ئىستا لەخۆت ناپىچىتەوھ، غەمىكىش لەخۆت ناخۆى، خۆشەويستانم تەماشای ھالى خۇمان بکەين گوا ئىمەواين دادەنىشين لەتەعزيان دەست بەقورئان خویندن دەكرى، ئەو خەلکە ھەر گویش ناداتى بپروا، بکە ھەر ئەوھندە دلى توندە کاتىك قورئانەكە دەخویندرى ھەر مامۇستاكە گوتى صدق الله العظيم.. الفاتحة .. کابرا دەگەشیتەوھ کەئەنەما لەسجن بەربووھ، وەکو کابوسىك لەسەر سەریەتى، خوا خوايتى مامۇستاكە قورئانى تەواو بکا، لەبەر ئەوھى باس و خواسىكى لەگەل ئەوھى تەنىشتى ھەيە، ئەمەكەى دلە لەتەعزىيە دەبى مردنى خۆت بەبىر بىتەوھ، دەبى بزانى رۆژىك لەرۇژان ئەو لافیتەيە لەپیش دەرگەى مزگەوتەكەى ھەلواسراوھ كە نوسراوھ فلانى كورى فلان، رۆژىك دادى ناوى تۆ ئەنووسرى، تۆ لە تەعزىيە فلان كەس دانىشتى رۆژىك دى خەلکانىك لەتەعزىيە تۆ دادەنىشن، چەند جار ئاوا لافىتان دەخوینەوھ، ئەى سبحان الله فلانىش مردووھ ئەم تەعزىيە بۆ ئەوھىيە خودات بەبىر بىتەوھ ھەشرو قىامەتت بەبىر بىتەوھ، ئەوھ برادەرى خۆت بوو چەند رۆژىك پيش ئىستا پىكەوھ بوون، پىكەوھ قەسەتان دەكرد، باشە بۆ فەكر لەھالى ئەو ناكەيتەوھ، باشە ئەو کابرايە رۆيشت ئەگەر تۆبەيەكى نەكردبى ئەوا مردوو فەوتاوھ، خۆ ئەگەر کارىكى چاکی لەگەل خۆى نەبردبى فەوتاوھ، باشە بۆ فەكر لەھالى خۆت ناكەيتەوھ ئەو رۆيشت باتۆ نەفەوتىي، سبحان الله نەخیر ئەم ھالەتە مان نىە، جالە ھەمووى سەیرتر وەکو ئەوھى لەسەرەوھ باسم کرد، مردى ئەشوپن ئەوھ بەچاوى

خۆمان دەبینن ئەو مردیە سەرو بن دەگەن، ھەلی دەستیئەو دە دهنین و ھەر زۆر زۆر ئیعتیادیە وە (الله)ی بیاو سالھان پېش خۆمان مردیەکیان بدیتایە یەك حەفتە ھەر راسە نە دەبوونەو لەناو جیگا، بەلام ئەو مردیە ئەبەینە ناو قەبر دای دهنین بەخۆمان بەخاگەناس خۆلی بەسەر سینگى دادەگەین، پاشان بەپېش ئەپپەستینەو وادەزانین رادەگا، وادەزانین ھەرگیز نامرین کەنەما رۆژیک لەرۆژان ریمان بەوقەبرە ناکەوئ، جا راستە ئیمە خواھەن دلی زیندووین، ئیمە دلی وەحیلەمان ھەپە، نابەخوای دلی وەحیلە کاتیک یەك لافیتەى رەشى مردوو ئەبینن، پېنج دەقە خەيال و فکری دەروا بۆ قیامەت، ئای یاالاهی ئەوە فلان مرد رۆژیک دادی ئاوا منیش ئەمەرم، دەجیتە تەعزیەك دادەنیشی یەكەم جار فاتیحەپەك بۆ روحی خۆی ئ دەدا دەزانئ ئەویش ھەندەى نەماو ئەویش باربكاو بمرئ، جابۆپە لەتەعزەپەكە دانەنیشئ ھەتا تەواو دەبئ، ئەو فکرو خەيال لەو دەبئ حەشرو حیسابی چۆن بئ کە دەجیتەوە مائئ بەقافای پیکەنین ناچتەوە مال، بەلكو دوو رکعات نوێزى تەوہەى نەسوح دەگا، وەعدو پەیمان لەگەل خودا نوئ ئەکاتەو وەعدەى بەندایەتى دووبارە ئەکاتەو.

نەو وەکو بەیانى خوانەخواستە یان ھەر ئەمشەو (مەلەکولەوت) بئ لەدەرکەى مالەکەى بەدا، باشە ئەگەر (مەلەکولەوت) ھات چۆن ئەگەر پتەو، چۆن ئەتوانی بیگەر پتیتەو، چ سام ھەپەتیک ھەپە بیگەر پتتەو، نەخیر وە (الله)ی لەکەس ناترسئ، ھیچ قومتیک و ھیزو دەسلەتیک نایگەر پتیتەو، دەى کەواتە بۆ خۆت ئامادە نەکردو، جا ئازایزەم ئیمە ھیچ کاتیک کە ھەزاران ئایەت و نیشانەى عەزەمەتى خوا ئەبەستین، ئەبەدەن بەخەیاڵان دانایئ ئەبەدەن نامان گۆرى، دەبابینە

ساحیبی دئی وه جیله، کاتیک زیکری خوامان کرد، کاتیک یادی خوامان کرد،
 ئەم دلەمان بلەرزی لەترسی خوا کاتیک گوئ بیستی قورئان دەبی، گوئ
 بیستی ووتاریک یان شتیکی باش ئەبی کەباسی خودای تیدا بکری، یەکسەر
 بانەم دلانەمان بلەرزی بۆ ئەوەی هەناومان بکوی، بەو کۆلینەو بەو
 لەرزینە شتیک بکەین بۆ قیامەتمان خۆشەویستانم، جارێکیان لەمزگەوتی
 شیخی چۆلی لەهەولێر کابرایەک بۆ پرسە هات لەناو مزگەوتەکەدا دانیش
 فاتحە ی خۆیند هیشتا نە ی گوت بوو ئامین مەلەک و لەوت لەناو ئەو
 هەموو خەلگە یەکسەر روحی هەلکیشا و کابرا لەجی خۆی مرد، کابرا
 هاتبو تەعزیە ی برادەریکی خۆی بکا، بەلام نەیزانی مەلەکولەوت والەدوای
 دەروا، کابرایەکی تر لەباتاس بۆ خۆم لەوئ بووم کابرا هات لەناو پرسەکە
 دانیش پاش نیو سەعات لەدانیشتنەکە ی کە خەلکی هەولێر بوو، لەناو
 عەزیزەکەدا مردوو روحی درچوو.

جا خۆشەویستانم بانیمە کاتیک نیشانە یەکی وادەبینین ئایەت و
 نیشانە یەکی خودا ئەبینین بابگەرپنەو لەی خودا، حسیابی خۆمان زەب
 بکەین، بۆیە حەسەنی بەصری رەزای خودای ئی کاتیک چوون
 مردیەکیان شار دەو لەسەر گۆرەکە ی راوەستاو فەرمووی وه (الله) ی ئەو
 شوینە شوینیکە دەبی ئینسان حیساب و کتابی خۆی لەدوونیا زەب بکا،
 بەراستی شوینیکە کە ئینسان دەبی فکری ئی بکاتەو، دیمەنیکە ئەبی لئی
 ورد بینەو دیمەنیکە ئەبی دەرس و عەرمتی ئی وەرگرن.

بەراستی مەشەدیکە ئینسان نابی لەبیری بکا، جاکاتیک کە گەراییەو مالهو،
 خواردنیان بۆ هیئا فەرمووی وه (الله) ی نیشتهای خواردنم نەماو، دەزانی چ
 دیمەنیکە دیو، دەزانی چ مەشەدیک و فەزاعەتیکم دیو، سبحان الله یەک

حەفتە دیمەنی کفنی کابراو چائی قەبرەگە ی لەیاد نەدەچوو، بەلام کە
 ئیمە دەگەرپنەووە هەر ئەو دەقیە لەبیری دەکەین، جاخۆزگە بمان
 توانیایە بەو سێفەتە ی دلی وەجیلە یە خۆمان بە خوای گەورە جوان
 بکردایە خۆشەویستانم دلی وەجیلە ئەو یە گاتی ک عەزەمەتیی ئەو
 عەزیمە و ئەو ئیلاھە ئەبینی و ئەبیسئی، یاخود ئایەتیی خوای گەورە ی
 گوئی لئ دمی یاخود خوای گەورە بەبیری پتەووە، کە بەبیری دپتەووە ئەلەرزی
 و دەگەرپتەووە و تۆبە دەگا و داوای عەفو و لە رب العالمین دەکاتن،
 جاخۆشەویستانم دلی تر لەو دلانە ی کەوا خوای گەورە مەدحی کردوونە،
 هەر وەها دلی سپیە و بەشی کە لە دلە سپیەکان دلی مریبەتە ئەم دلە بو
 پی دەلین دلی مریبەتە لەبەر ئەو ی ئەو دلە دامەزرارووە و شە باتی هە یە
 لەبەر امبەر هەر هی رشیکی لە شە هەوات و شوبهات و لە شە ی تان کە لە بو ی
 دەهینن سبحان الله ئەم دلە دامەزرارووە نالەرزی هەتا لە کاتی شەردا لە گەل
 کافرانی ش لە خەبات و جیهاد ئەم دلە زۆر دامەزرارووە، بۆ یە خوای گەورە
 وەسفی دەکا دەفەر موئی ﴿رَلِیْطَ عَلٰی قُلُوبِکُمْ وَیُبَّتْ بِهٖ الْاَقْدَامُ﴾ الانفال/ ۱۱،
 واتە: خوای گەورە کە لە کاتی شەردا بە دردا ئیمە بارانمان بە سەر ئیووەدا
 باران چونکە موسلمانەکان ژمارەیان کەم بوو لە شەردا بە دردا لە شکر ی
 کافرەکانیش زۆر بوون موسلمانەکان ۳۱۳ کەس یان ۳۱۴ کەس بوون،
 کافرەکانیش نزیکە ی هەزار کەس بوون لە ۹۵۰ هەتا ۱۰۰۰ کەس دەبوون،
 جاموسلمانەکان خۆیان بە کەم دزمانی ئەتۆ دەبینی جەیشیی ئاوا زۆر
 بەرامبەر ت حەتمەن لە مەعنە و یاتیان تەئسیر دەگا و ترس ئەنیشی لە دلدا،
 دلت ئەلەرزی و ئینسان مەعنە و یاتی دپتە خوار بەلام خوای گەورە بو
 ئەو ی موسلمانەکان مەعنە و یاتیان بەرز بی دلان دامەزرارو بی، چەند نازو

نيعمه تيڭى پى به خشين، يەك لەوانە دەيان ديت كافره كان گەلئەك كەمن
 بەخۇيان گەلئەك زۆرن، كافره كان بزهيت وایان دەدیت بەخۇيان گەلئەك
 زۆرن و موسلمانە كان كەمن بۆ؟ چونكە خۇای گەوره ئیشی بەو شەرە
 هەبوو بۆ ئەوەى حەق و باطل لئەك جودا بئەتەو ۛلِحِقَ الْحَقَّ وَيُطْلَ
 الْبَاطِلَ ۛ الانفال/۸، خۇای گەوره ئیشی بەو شەرە هەبوو بۆ ئەوەى حەق و
 باطل لئەك جودا بكريتەو، رابگە يەنرئ ئەمە حەقەو ئەوەش باطلە وە
 پاشانىش خۇای گەوره بارانى بۆ ناردنە خوارئ بۆ ئەوەى زۆربەيان
 ئیحتلامیان بوو، زۆر وەزعیان ناخۆش بوو و شەرمیان دەکرد بەم
 ئیحتلامە بچنە شەرئ و چۆن بەخزمەت خۇای گەوره بگەن و شەهید بن،
 جا ئەوە بوو خۇای گەوره بارانى بۆ ناردنە خوارئ، ئەم بارانە چەند
 خیرئەكى هەبوو یەكەم خۇیان پى شووشت، دووهم بن پئیان لەم بوو لمیش
 ئەگەر بارانى لى بدا هەندئەك توند دەبئ ۛوَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ۛ الانفال/۱۱، جا
 خۇای گەوره دەفەرموئ ۛوَلْيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ ۛ الانفال/۱۱، بەراستی دئى
 دامەزراند ، خۇای گەوره دلى ئەو موحاهیدانەى دامەزراند، جادلئى دامەزراو
 دئەكە لەههچ هیرشئەك ناترسئ باهیرشى شېووات و شەهوات و
 شەیتاننە كان بۆى بئین ئەم دئە دامەزراو مەزبووتە، ئیمامى شەوكانى
 دەفەرموئ دئى مەربطە ئەو دلەیه ۛصَابِرَةٌ وَ قَوِيَّةٌ وَ ثَابِتَةٌ ۛ دەفەرموئ
 دلئەكى بەسەبرو بەقومت و جئگەر و نەگۆزو دامەزراو، كە تەماشای سیرەى
 پیاو ساله كان دەگەیت، دەبئین نموونە مان زۆرە لەو دلانەى كە دامەزراو
 كاتئەك شەیتان و شېووات و شەهوات هجو میان بۆ كردو، تەماشاكە
 سولیمانى كورئ یەسار یەك لەپیاو ساله كانەو یەك لەگەنجە كانە
 لەگەنجە كانى شارئ مەدینەى پیروژ دەبئ، ئەم كورە گەنجە زۆر مۆتەدەین

دەبى زۆر رېڭ وېڭ دەبى خۇاى گەورە جەمالىكى زۆر جوانى دايتى، ئەم
 كۆرە گەنجە لەگەل برادەرىكى خۇاى پىيى دەلى بۇ نەچىن غەمرەيەك
 نەينىنەوہ لەمەككە ئەویش دەلى بابچىن، بەينى مەككەو مەدىنە بەسەيارە
 پىنج سەعاتە ئەو رىيە ھەمووى صحرايە بەس بەردى لىيە ھىچ شتى
 ترى لى نىيە رىيەكى زۆر ناخۇشە، جاگوتى لەناوہندى رىگا بووين ماندوو
 بووين تەقريبەن دووسى رۆژ بوو رۆيشت بووين مالمان بەجى ھىشتبوو،
 گووتى لەرپگا دانيشتىن ئيسراحتمان كرد ئاوەدانىيەك ديار بوو سوليمان
 گوتى بەبرادەرەكەم گوت ئەمن دەچم ھەندىك خواردن دەكرم پىكەوہ دەى
 خۇين گوتى نامن دەچم، دەلى دوورى خەلكى دانيشتبووين، سوليمان بۇ
 خۇاى دەيگىرپتەوہ دەلى خىمەيەك لەدوور ديار بوو، گوتى ئافرەتتىكى
 خىمارى پىچەى لەچاو بوو ھات كەچاوى بەسوليمان كەوت دىتى گەنجىكى
 زۆر جوانە ئافرەتەكەش پىيى ئىفتيتان بوو لەپىشى دانيشت و پىچەكەى
 ھەلداوہ سبحان الله ئافرمەتلك بوو پارچەيەك بوو لەمانگ، ئەوہندە جوان
 بوو گوتى داواى لى كردم شتىكم بدەنى، ئەویش وەى زانى ھەقىرە داواى
 خواردن دەكا چوو ھەندىك نانى رمقى دايى، گوتى ئەوہم ناوى گوتەم چىت
 دەوى گوتى ئەوہى ژن و پياو پىكەوہ ئەنجامى دەدەن ئەمەم دەوى، ئەویش
 گوتى لەخوا بترسە ئەوہ شەپتانە توى رازاندۇتەوہ بۇمنى نارديە، خوشكى
 من لەخوابترسە ئەوہچيە توشى ھاتى بۇ ناچى مېرد بكەى باشترە، ئىمەش
 و خەلگانىش توشى گوناھ مەكە و سوليمان سەرى داناو دەستى بەگريان
 كرد زۆر گريا، ژنەكەش ھەر ئىنتىزارى كرد بزانى ئەو كابرايە وەكو
 كوردەوارى گوتەنى (دلى مردیە) ھەستاو رۆيشت، كابراى برادەرى سوليمان
 ھاتەوہ تەماشای كرد سوليمان چاوى سۆربۇتەوہو دەگريى، گوتى ئەوہ چيە

گوتی وه الله غه ریبی مندالەکان ده کهم گوتی نه به خوا غه ریبی مندالەکان ت
 ناکه ی ده بی شتی که روویدابی من ناگام لی نه گوتی نا زوری لی کرد
 به قورئان ده بی پی م بلئی گوتی وه (الله) ی وهخت بوو تووشی فیتنه یه که بم،
 نافرمتیکی ناواها ت و داوا ی شتیکی ناوا ی لی کردم، به س خوا ی گه و ره دئی
 ثابت کردم و نه جاتی دام، برادر مه که ی یه که سر گریا لی ی پرسی گوتی باشه
 تو بو ده گری گوتی قورم به سه ر بو نه وه ی ده گری م من له شوینی تو بام تو
 بچوو بای شتت بکری با کئی نه ی ده گوت توش نه ده هاتم مالم کاو ل نه ده بوو!
 به راستی ﴿وَلْيَرْبِطْ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ﴾ الانفال/۱۱، نه وه یه خوا ی گه و ره نه باتی
 ده داتی به رام بهر هی رشی شهیتان و شه هوات و ش بهوات و پاریزراو بی جا
 نه و سولیمان نه ده لی که چووم بو مه که که، له وی ته و افم کرد شه و له خه و دا
 کوریکی زور جوانم دی، گوتی نام ناسی گوتم ناوه الله گوتی من یوسف م
 گوتم یوسف پیغه م بهر فه رموو ی به لی گوتم وه (الله) ی ئیوه و زوله یخا زور
 شتیکی سه یرتان له به ینی هه یه گوتی وه (الله) ی توش له گه ل نه و نافرمته
 له ره شماله که زور شتیکی سه یرتان هه یه.

یاره بی خودایه نه م دل ه مان پی بی به خشی، به تایبته تی له و زروفه و له و
 فه سادیه ی له و به ره لاییه ی ئیمه وابه ره و پیلی ده چین، سبحان الله زور پی م
 سه یره نه و هه موو فه سادیه چۆن په یدابوو، نه و هه موو خه لکه شه ریفانه
 که چه کانیا ن پانتۆل له بهر ده که ن، خۆزگه به رین بایه، پانتۆله کی ته سک پی او
 شهرم ده کا له بهر بکا وه (الله و بالله و تالله) پی او شهرم ده کا نه و پانتۆله ی
 نافرمته کان له بهری ده که ن پی او ده کان له بهری بکه ن، من نازانم به چ
 شیومه که گۆران گوا غیرت و گوا شه هاهه ت گوا مرو نه تو پی او هتی و
 نه خلاق و نیما ن کئی وه چوونه گوا فه زیله ت کوا پاک ی و به رزی و خاوینی

نازانم ئەو ووشانە ھەمووی کرانە ناو زەبالە، گوان ئەو بنەمالانە
 ئیفتخاریان بەشەرەف و ناموس دەکرد کوا ئەو دینە ئینسان کە فەخرمان
 پێ دەکرد، کوا ئەو ناموسە کە ئەو خەلکە یەک تۆز تەنازلی نەدەکرد
 لەبەر بەرزى ناموسی، گوان گێوێ چوون ھەموویان فەوتان وە (الله) ی پێم
 سەیرە ئەو باوکە دەروا دووگچی لەگەڵ ھەردوو پانتۆلیان لەبەرە، ئەو
 خەلکە تەماشای دەکەن، ئەو باوکە تەقەى سەرى دى کە دەلێی ھەر غێرمی
 لەلەشی دانێ، کوا ئەو غێرمەو ئەو ئیمانە و ئەو شەھامەتە، کوا چی لێھات
 نازانم زۆرم پێ سەیرە، جا ھەر ئەو مەندە دەرئوسم، دوای بۆ ئەو گەنج و
 لاوانە بکەن کە خۆی گەورە دلیان ثابت بکا، یارەبی خودایە پارێزراومان
 بکە، خودایە ئیمانێکی پتەویان پێ ببەخشی محفوظ بن لەو جەوہ
 فەسادەدا، خۆشەویستانم ئەو لەگورد ناوہ شیتەو ئەو جەوہ فەسادو بی
 رێک و پێکیە بۆ ئێمە رەخساوہ دروستیان کردوہ، لەئێمە ناوہ شیتەوہ
 بەس نازانم ئەو تەقلیدە ئێمە دەیکەین ھەر شتێک لەسەتەلایت ببینین
 یەکسەر کچکەکانمان و کورەکانمان جی بەجی دەکەین، بەراستی ئەمە
 شتێکی ناخۆشە ئێمە پێویستمان بەدلیکی مەربط ھەیە، بەراستی ئەم
 دلانەى خۆگرن بەرامبەر ئەو ھەموو جەوہ فەسادەى ئەو ھەموو ھجومی
 شەھوات و شەیتان کە بۆ کورەگچە گەنجەکان ھێرش دەکاتن جانموونەم
 زۆرە انشاء الله لەدەرسێکی تر بۆتان باس دەکەم، تادەرسێکی تر بەخۆی
 گەورەتان دەسپێرم .

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

ده رسی ده یه م

چهند دلیکی په روه ده کړاو به ټیمان

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(المحمد لله رب العالمين ، والصلاة والسلام على خير خلقه محمد وصحبه أجمعين) (السلام عليكم ورحمة الله وبركاته ..)

ئازيرانم له دهرسى پيشوو هاتينه سهر دلى مربوطه، گوتمان نهو دلّهيه كه خواى گه وره دای مه زراندهو ، نهو دلّه ثابتّه له بهرامبهر ههموو هينيكى شه هه وات و شه يتانى، نهو دلّه خواى گه وره ئيمانىكى واى پى به خشيه و خهلات كردهو به راستى نابزوى و حهره كهت ناكات و نه جاتى ده بى، جا حهقيقه ته نيمه له زروفىكى ناوا ده زين، پيوستمان بهو دلّانه ههيه، به راستى ده بى نيمه بو گه نهجه گانمان و كچه گانمان و خوشكه گانمان نهو دلّه دروست بكهين، بتوانين، هيمهت بكهين، نهو دلّه يان پى ببه خشين دوعا بكهين و له خوا بپاريينه وه كه خواى گه وره يارمه تيمان بدات، دلّيكى ناوايان بو دابمه زرينى، بو نه وهى بتوانين بزوين لهو زروفه دا نهو دلّش به پهر و مرده كردن دروست ده بى، به ته ريهت دروست ده بى به لام هه رچى، يه گه مين به ته ريه ته كى ئيمانى مه زبووت نهو گه نجانەى نيمه به كچ و به كورده به راستى نه وانه ده بى ته ريهت بدرين به ته ريه ته كى ئيمانى، ده بى خه وهى خوايان له دلّدا برويندرى، ده بى هه يبهت و عه زه مه تيكي خوداى عه زيميان له دلّدا برويندرى، ده بى شه رمه زارى روژى قيامهت و ناخوشى مه حشه ريان له دلّدا برويندرى، بو نه وهى بتوانين بهو يه قينه وه مه واجه ههى نهو ههموو هه ساديه و بى نه خلاقيهى بكهن، خوشه ويستانم ئيستاش هه رباشه به لام غه مى چهند سالى ديكه ده، بيست سالى ديكه، نازانم و مزعى نهو خه لكه چى ليدى، هه ر خوا نه زانى نه گه ر و مزع ناوا بروا

خه لك ئاوا دهستی له خو بهردا، ئاوا خه لك دهست له ناموس وشه ردف و
 كه رامه تی خوئی شل بكات و به جواب نب، تهنها خودا لوتف بكا
 به گه نجه كانمان، خودا روحم بكا به خوشك و دايكه كانمان و كچه كانمان، جا
 به راستی ئیمه دهبی به و ته ربیه ته ئیمانیه ی، درسی ئیمانی درسی
 عه قیده ی ئیسلامی نه وه زور موهمیه بیرو باومری ئیسلامی، له دلی نه م
 كورو كچانه بچیندری و ثابت بكری بۆ نه وه ی دلیکی مربوطیان بۆ دروست
 بی، له گاتی نه و شه هه واته و نه و شه یتانه هجومه ی بۆ ده ینن نه و ئینسانه
 پاریزراو بی و هیزو توانای وای پی بدا كه رهدی بداته وه، وه پاشان
 ته و فیقی رب العالمین له بۆ نه و كه سه ی بنیری ئینجا ده بی نه م له سه ر
 نه خلافتیکی ئیسلامی ره سه ن و ریك و پیک په رومرده بكری.

دهبی فیرو پاکیان بکهین، فیرو نه زاهه تیان بکهین، فیرو خاوینی و داوین،
 پاکیان بکهین و پاشان دهبی پیاپی بلین ئیمه خاوه ن مرو نه تین، چ پیاو چ
 نافرم ت خاوه ن مرو نه ته خاوه ن شه هاهمه ته خاوه ن غیرمه ته خاوه ن ئیمانه.

نه گهر بی تو له دونیا یی خوئی محفوظ نه کرد، خوئی نه پاراست به راستی
 ئابروی دمروا، جا چ كچ چ كور هه ردووك ئابروی ان دمروا شه هاهمه ت و
 مرو نه تیان دا نه به زی و دهفه وتیت، به راستی نه گهر ئیمه توانیمان
 له خیلالی نه م سئ شته گه نجه گانی خو مان و خه لگی ده وراو پشتی خو مان
 په رومرده کرد و لیمان حالی کردن و فیترمان کردن و تیمان گه یانندن،
 به راستی نه وانه ریك و پیک دمرده چن و خوا ی گه و ره به ته و فیقی خو ی
 دلیکی مربوطیان ده داتی، نه توانن به و دلّه مقاومه ی هه ر هه موو فه سادیك
 و بی نه خلاقیه ك بکه ن، خو شه ویستانم نه م دلّه نه گهر نه بی نه و بخانه زور
 زحمه ته بگه ری نه وه به چ ده گه ری نه وه، برای به ریزم سیدی له بازار

دەفرۆشن دەلّین دوامادەى شەو بەچوار دینار، کەدیارە ئەم سیدیە ئەو پەرى بى ئەخلاقى و بەرەلایى تىدايە، باشە ئەو کورەگەنجە ژنى نەهیناوە، ئەوەى ژنىشى هیناوە هەر لەوان خراب تر، باشە چ شتێک هەیه ئەو کورە گەنجە بگەرێنیتەو لەبى ئەخلاقى، ئیلا ئەم دوو شتەنەبى ئیمانیکی دامەزراو و ئەخلاقىکی رەسەنى جوان و رێک و پێک و دلێکی مەربطى دامەزراوى ثابت، ئەگەرنا چ شتێکی تر هەیه ئەو گەنجە بگەرێتەو، ئەو کورە گەنجە سەتەلایت دەگاتەو دەبینى سازدە قەنات لەدوو یەك بى ئەخلاقى، کاکى من ئەو گەنجە چ هیزێک هەیه بىگەرێنیتەو، تەنها هیزى ئیمان و یەقین و عەقیدەى ئىسلامى، لەهەمان کات ئەوەى لە سەتەلایت ئەبینى و لەدەریش دەبینن، جا خۆشەوستانم بەراستى زۆر ترسناکە ئەو گەنجانە بەهاناىان دانەچین بەراستى خەتەرە ئەم کورە قوربەسەرە توشى نایدز بى، بەراستى کارەساتە ئێمە لەناو کورد دا نەخۆشى نایدزمان لەناو پەیدا بى، چونکە هەر بەپاکى و بەنەزىهى و بەخاوینى و بەشەرەف و بەکەرەمەت و بەناموس ناسراوە، خۆشەوستانم کورەگەنجىکى خاوین وەکو ئەو کورە کورە گەنجانەى خۆمان، ئەم کورە گەنجە کاسبى ئەکا لە کولانان عەرەبانەى پێیە ئەگەرێ، بزانه چ ئەفرۆشى ئافرمیکی نارێک و نابەجى دەلى وەرە ئیشیکم پێتە ئەى باتە ژوورێ.

دەبیاتە ژوورێ ئافرمەتەکە دەرگای پى وەدەدا، دلێت دەبى ئەو ئیشەم لەبۆ جى بەجى بکەى، ئەویش دەلى لەخوابترسە خوشکی بەرپۆزم، وەکو خوشکی خۆم و دایک تەماشات دەکەم، گوتى نەخیر شتى ئەوهانیە بەخودای ئیستا ئەوەى پێت دەلێم جى بەجى نەکەى، هاوار دەکەم، ناموسیشت دەبەم و حەیاشت دەبەم هاوار دەکەم، هەموو خەلک دێن هەموو دەلّین تاوانى

کابرایه، کابراش په‌ریشان دمی فکر ده‌کاته‌وه، ده‌لی به‌راستی ناموسم
 ده‌چی، به‌راستی شهرمه‌زار دهم زور و مزعی تیک ده‌چی خوی گه‌وره
 مه‌ددی و یارمه‌تی خوی له‌گه‌لیه‌تی، نه‌و کوره‌ گه‌نجه‌ خاوه‌ن دلیکی مربوطه
 خاوه‌ن نیمانیکی دامه‌زراوه‌ خاوه‌ن نه‌خلاقیکی ره‌سمن و جوانه‌ چۆن خوی
 گه‌وره‌ پشتی به‌رده‌دا ﴿ان الله يدافع عن الذين آمنوا﴾ خوی گه‌وره
 له‌همو کاتیک دا نه‌وانه‌ی نیمانداری حه‌قیقین، خوی گه‌وره‌ دفاعیان لی
 ده‌کاو له‌و مه‌نزه‌قه‌دا نه‌جه‌تیان ده‌داتن سبحان الله خه‌یالی له‌بو دی و
 دمریته‌ نافرته‌که‌ی باشه‌ هه‌رچی دمری به‌سه‌ر چاوان، به‌لام ریم بده‌ی
 هه‌تا ده‌ست به‌ناو ده‌گه‌یه‌نم، نه‌ویش ده‌لی باشه‌ کوره‌ گه‌نچ، هه‌موو له‌شی
 خوی به‌پیسای ده‌کا که‌دیته‌ دمری بو نیکی زور ناخو‌شی لی دی یه‌کسه‌ر
 نافرته‌که‌ لووتی خوی ده‌گری، ده‌لی نه‌وه‌ چیت کردیه‌، ده‌لی چیم کردیه‌
 نه‌م زانیه‌ هه‌موو له‌شم به‌پیسای بووه‌، یه‌کسه‌ر دمرگی ده‌کاته‌وه‌ پالی پیوه‌
 ده‌نی ده‌لی نه‌ی پیسی ناشرین من بو چ بانگم کردی، خو‌ت ج لی کردیه‌
 که‌دوور ده‌که‌و‌یت‌وه‌ به‌نافره‌که‌ی ده‌لی خوشکی به‌پ‌زم خودا هیدایه‌تی
 هه‌ردوو‌کمان بدا، خودا له‌گوناهمان خو‌ش بی، به‌لام ده‌چته‌وه‌ مائی جوان
 خوی ده‌شوا، به‌لام نه‌ی هیشت به‌پیسای نه‌و لاشه‌ی پیس بی چونکه‌
 به‌ناگری نه‌بوا‌یه‌ لی نه‌ده‌چوو، جا خو‌شه‌ویستانم به‌راستی دمی نیمه‌
 گه‌نجه‌کانمان ناوا تی‌گه‌یه‌نین نه‌و پیسته‌یان پیس نه‌بی، به‌ پیستی حه‌رام
 بکه‌و‌ی به‌خوا به‌ناگر نه‌بی لاناکه‌و‌ی به‌ سوتانی جه‌ه‌نه‌می، نه‌بی لاناچی،
 باخو‌مان به‌پار‌یزین با نه‌و پیسته‌ جوانه‌مان محفوظ بکه‌ین له‌ناگری
 جه‌ه‌نه‌می خو‌شه‌ویستانم گه‌نجیکی زور به‌دین و ریک و پیک له‌گه‌ره‌ک‌یک
 دا ده‌ژیا، دووسی نافرته‌ی خراب هه‌بوون له‌گه‌ره‌ک مه‌ره‌قیان بوو نه‌و

گهنجه هه‌ل بڅه‌له‌تینن روژیکیان مه‌جموعه‌یه‌کیان کوڅوونه‌وه، گوتیانه
 ئافره‌تیکي زوړ جوان، ئهم کورپه گهنجه له‌ړیگا لایده‌ی هه‌لې بڅه‌له‌تیني
 توشی گوناځی بکه‌ی ئه‌ومندمت دهمیني ئافره‌ته‌که خه‌نی بوو گوتی باشه
 ده‌چم، کورپه گهنجه‌که له‌ مزگه‌وته‌که هاته‌ دهرې، ئافره‌ته‌که عه‌بایه‌کی
 به‌خوډا دابوو هیچی له‌ژیره‌وه له‌بهر نه‌کردبوو، ئه‌و کاته‌ی گه‌یشته
 به‌رامبهر کورپه گهنجه‌که‌ی جیگایه‌کی په‌ناوو یه‌کسهر له‌شی خو‌ی پی
 نیشان دا ئه‌ویش ته‌ماشایه‌کی کردو چاوی داخست گوتی سبحان الله خوشکی
 من، توخوا حه‌یف نیه‌ ئه‌و له‌شهی تو به‌ناگر بسوتی تو خوا بو له‌حال
 خو‌ت فکر ناکه‌یته‌وه له‌ناو قه‌بر ئه‌ولاشه‌ی تو هه‌موو کرم ده‌ی خو‌ن، ناو
 چاوت ناو گو‌ی و ناو لووت هه‌موو ئه‌و رومه‌ته‌ جوانانه هه‌مووی ده‌خو‌ن بو
 فکر ناکه‌یته‌وه روژیک له‌قیامه‌ت دا به‌زه‌لیل و شه‌رمه‌زاری و به‌مل که‌چی
 خوا‌ی گه‌وره‌ زیندووت ده‌کاته‌وه، ئافره‌ته‌که ده‌ستی به‌گریان کرد سبحان
 الله گریا... گریا له‌سهر ده‌ستی ئهم کورپه گهنجه‌ی ته‌و به‌ی کرد، جا
 خو‌شه‌ویستانم ئهم دلانه‌ دمتوانم مقاومه‌ بکه‌ن، ئهم دلانه‌ دمتوانم
 به‌ره‌نگاری ئه‌و فه‌سادو بی ئه‌خلاقیه‌ی بېنه‌وه، خو‌شه‌ویستانم به‌راستی
 گهنجی ئیمه‌ پی‌ویستیان به‌ ئه‌و دلّه هه‌یه‌ به‌و پاکیه‌ و خاوینی و ریک و
 پیکه‌ی هه‌یه، انشاء الله محاوله‌ بکه‌ین هه‌موومان یارمه‌تی یه‌کتر بده‌ین بو
 ئه‌وه‌ی بتوانین، دلیکی مربیط له‌وه‌زعیکي ئاوا دروست که‌ین بو ئه‌وه‌ی
 پارېزراو بین، به‌رده‌وام ده‌ست به‌دوعا له‌ بو ئه‌و گهنج و شه‌بابه‌نه‌ی که
 له‌خاریجن ده‌لّین خوایه‌ محفوظمان بکه‌ی یالله له‌و جه‌وه‌دا نه‌باب نه‌برا
 نه‌که‌س و کار دیار نیه‌ نه‌خزم و نه‌عه‌شیرت که‌س دیار نیه‌، باشه‌ ئه‌و
 هه‌موو ئافره‌تانه‌و له‌ویش زوړ ئاسانه‌، زوړ شته‌کی طبیعیه‌ رابواردن

له لایهن نهوگه نجانہ چ شتیک هه یه محفوظیان بکا، نیلا دلئیکی مربوط نه بی لهودلش نیمانئیکی ثابت هه بی، پاشان خاوهن نه خلاقئیکی رهسهن بی، بهراستی نهوانهن مقاومه ی فهساد دهکهن، دهنه هیچیکه نیه ده بی نیمه بو نهوگه نجانہ دوعا بکهین، هه ندئ گهنجیش ده بینن ته مهنا دهکهن لهوئ بن، بابه گیان وامه لئ کئ ده لئ تو لهوئ بی نیمان و دینیشته نه دهفه وتا، بهلکو ههزار همدو سهنا بو خوا که نه چووی، نه کهوتیه ناو کافران نه گهر توژیک فکر له پاره ده که یته وه، وه (الله) ی نه وه ی هی تو یه ههر نیتوه لهوئ بی و لیرمبی، ههر خوای گه وره ده تدا تئ، به لام خه لک قهناعه تی نه ماوه، نازانی (الله) رازقه و ههر رزق به دهسته ویه، جاخوشه ویستانم با دوعا بو نهو گهنجانہ بکهین که له دهر وه ی وولاتن خوای گه وره محفوظیان بکاو پاریزراو بن انشاء الله.

دلئیکی تر لهو دلانه ی که بهراستی پیویستی به دیراسه کردن هه یه، خوای گه وره مه دحی کردووه، دلئ مخبیه یه، بهراستی نه م دلّه مه وازعه ملکه چه بهرام بهر خوای گه وره هه تا له ژیان رۆژانه شیدا نه م دلّه زور مه وازعه بو یه خوای گه وره وه سفی نه م دلّه دهکا ده فهرموئ ﴿فتخبت له قلوبهم﴾ خوای گه وره باسی نیمان داران دهکا ده فهرموئین، نهوانه ی نیمه زانستان پی به خشیون نیمانئیکی یه قینیان هه یه به قورنان و بهو راستیه ی پیغه مبه ر ﷺ هینایتی و پاشان که نیمانیان پی هینا و بر وایان پی هینا، نیمه دلئیکی زور مه وازع و ریک و پیکیان پی ده به خشین، جا نازیزانم نه م دلّه به نیمان به دهست ده کهوئ، کاتیک ئینسان نیمانی به قورنان و نیمانئیکی دامه زراوی ریک و پیکی به قورنان هینا، سه د له سه دی

ئەوانەى لەقورئان داهاتووو ھەمووى تەواو، بەپراستی خواى گەورە ئەم دڵەى بەقسەت دەکا.

دڵىكى مەبىت ئەم دڵە زۆر خاشىعە، سىفەتى ئەم دڵە ئەوھىە زۆر خاشىعە، ئەم دڵە کاتىك قورئانى گوئى لى دەبى، زىكرى گوئى لى دەبى خشوع دەىگرئ و پاشان سەكىنەتى دەبى، چونكە سەكىنەتى خودا دائەبەزى بەسەر دڵەكانىدا، پاشان ھەموو فەرمانەكانى خواى گەورە جى بەجى دەكاتن، ئامادەىە لەبۆ جى بەجى كردنى ئەو ئەوامرانەى خواى گەورە ئەمەرى پى دەكات، يان ئەو شتانەى خواى گەورە نەھى لى دەكاتن، جا ئەو شتانەى خواى گەورە ئەمەرى پى دەکا، بەپراستی جى بەجى دەكات و ئەوانەى نەھى لى دەکا ئەو مۇسلمانە ئەو خاوەنى ئەم دڵە خۆى لى دەپارىزى بەلام سىفەتى ھەرە سەرەكى ئەم دڵە ئەوھىە كە مەتەوازەە چونكە (مخبط المنخفض من الارض) واتە ئەو شوپنەى نزم بى لەزەوى پى دەلین مەتبەت، واتە ئەم دڵە زۆر مەتەوازەە بەرامبەر خواى گەورە، بەرامبەر پىغەمبەر ﷺ و بەرامبەر خەلىكى ھىچ تەكەبورى لەدەدا نى، ئازىزانم تەكەبور نەخۆشەكى دەروونىە ناو دلى ئىنسان، لەدەدا تەكەبور دروست دەبى، كاگە تەكەبۇور لەسەر چ لى دەدەى ئەم تەكەبۇورە لەسەر چ لى دەدەى، ئەوھى لى دروست بووى ھەمووى قورۇئاو و زىاتر نى، خۆ لەمەعدەنىكى تر دروست نەكراو، خۆ لەلەزىرۆزىو دروست نەكراو ھەمووى قورۇئاو، دەى كەواتە ئەو نىفتخارو ئەو تەكەبۇورە لەبەرچى.

ئەگەر بەمالى دونىايەش تەكەبۇور لى دەى، كامە ئىنسانى بى قىمەت ئەویش پارەى ھەيە، كامە نافرەتى رەزىل و پىس ئەویش پارەى ھەيە، دەى كەواتە ئەو تەكەبۇورە لەبەر چى، ئازىزەكەم تەكەبۇور لەبەر چى لىدەدەى،

واته خۆت زۆر پى گهورهيه، نازانى ئهوهنده له پيش چاوى بى قيمهته و كهتر ديتته پيش چاوى خهلكى، چهند خۆت بهگهورهتر بزانى، ئهوهنده لهپيش چاوى خهلكى بچوك دهبينهوه، وهكو ئهوه تهيره وايه كهچهند بلند بى ئهوهنده بچوك دهبينهوه، خۆشهويستانم دلى موخيت ههرگيز خۆى بهزل نازانى لهبهر چى؟ چونكه ئهترسى لهروژى قيامهتى پيغمبهر ﷺ دهفرمويت ئهوه كهسانه لهدونيايى تهكهبوور لى دهن، لهروژى قيامهتى خواى گهوره لهسهر شيوهى ميروويستان زيندووويان دهكاتوه لهزير پيى خهلك، خۆشهويستانم تۆ ئهوه مهوقفه بيته پيش چاوى خۆت ئهوه ههموو خهلكه دى و دهر وا قاجيان لهسهر سهرت دائهني ئهوهنده بچوكى لهچاو خهلكى، ئهوه سزايهكهيتى كهلهدونيا خۆى بهگهوره دهنانى و لهقيامهتى دهبى ئاوا زهليل و زهبوون بن لهبن پيى خهلك هيچ وهزنيكيان بۆ دانه نيت چونكه خويان بهگهورهتر نهزاني لهخهلك.

دهى كهواته ئهوه تهكهبووره لهسهر چ لى دهنه، خۆشهويستانم دلى مخبت دليكى متهوازعه بهخوا نانى لهگهله فهقيران دهخوا، دمستى فهقيران ماج دهكا و هاموشوى فهقيران دهكاو لهمهجليسى دادهنيشى زورى پى ناساييه ههموو شتهكى لهدهست دهگرى، ههموو شتهكى دهخوا تهكهبورى نيه، هيچ شتى بهدل دا نايى كه تهكهبوور و فيزى بهخۆى بى، جا بهراستى ئهوه دله نيعمهتيكى خوداى گهورهيه ههركهسيك توشى ببى ئهوه دله متهوازعه، جيگهى نوورى خواى گهورهى تيدا دهبينهوه، چونكه دلى موتهكهبر شهر لهگهله خوا دهكا، پاش شرك دوو گوناھ هه نينسان دهفتهوتينن يهكهم ريبا، چونكه خواى گهوره دهفرموى ﴿فَاذْنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ﴾ ئهوه شهر دهكا لهگهله خوا، و دووهميش تهكهبوور سبحان الله، پيغمبهر ﷺ دهفرموى

(لايدخل الجنة من كان في قلبه مثقال ذرة من الكبر) يهك مسقاله زهره
تهكهبور لهناو دلت بى ناچيته بههشت، نهى هاوار وه (الله)ى ههموومان
فهوتواين ئاگامان لهخومان نيه، ههموومان تهكهبورمان ههيه دهلين
ماموستا من هيچ تهكهبوورم نيه، باشه خوت تاقى بكهوه بزانه نهگهر
ههزاريك هات دهستى لهناو دهستى ناى نايه تاج راديهك خولقت ههيه
لهگهلى بى، كابرايهكى دهولهمنديش هات لهگهلت بى بزانه فهرقيان پى
دهكهى، كه فهرقت پى دهكرد بزانه تو كبرت ههيه، پيغهمبهر ﷺ
دهفهرموى رۆژيك نافرهتيك شيرى دهدا بهمندالهكهى، كابرايهكى فهفيرو
غهريب بهوى داهات، فهرمووى يارمبى خودايه ئهم مندالهم ئاوا ئى نهكهى،
مندالهكesh سبحان الله يهك لهوانهبوو بهمندالى قسهى كردوه دهمى
لهشيركه كردهوه فهرمووى نادايكه و مهلى، خوايه وهكى وهم ئى بكهى
دايكى زورى پى سهير بوو كه نهو منداله قسهى كرد، فهرمووى ههنديكى
ترى پى چوو كابرايهكى موتهكهبور سوارى ئهسپ بوو بهفهخرهوه
دهرؤيشت دايكهكه گوتى يارمبى خودايه مندالهكهم ئاوا ئى بكهى مندالهكه
ديسان دهمى لهشيركه كردهوه، گوتى نادايكه خوايه ئاوام ئى نهكهى
خوشهويستانم وه (الله) تهكهبوور هيچ نيه، مال ويران كردنه لهبهر نهوهى
خواى گهوره لهفهرموودهيهكى قودسى كه پيغهمبهر ﷺ دهگيريتتهوه
(التكبر اِزاري والعظمة ردائي) واته خوا دهفهرموى تهكهبورو گهورمى جلو
بهركى منه، دهفهرموى ههر كهسيك موناغهسهم بكا لهو دوو شته پشتى
دهشكينم و دهبخمه ناو ناگرى جهههنم بهراستى تهكهبوور لايهقى
(الله)يه، ههر نهو زاته پاكه تهكهبورى ئى دى، بهراستى ئينسان هى نهوهى
نيه تهكهبوور ئى دا.

تەماشای خۆت بکە بزانه چیت لەناو هەناویە، بزانه تۆ دوو جارێ بەبۆری
میز هاتیە دەرێ تەگەبوور بەچی ئی دەدەیی چ دەخۆی و چ فری دەدەیی، دلی
سیفەتی وایە هەرگیز ئی ناگەرێ تەگەبوور بکەوێتە ناو دلی، چونکە دەرانی
نەگەر تەگەبوور بکەوێتە ناو دلی لەقیامەت مائی گاول دەبی.

کوئایی دل لەدڵە سپییهکان، دلی خاشیعه، یارەبی خودایە ئەم دڵەمان
بەقسەمەت بکەیی، دلی خاشعه دلیکە زۆر خشوعە بەرامبەر فەرمانەکانی
خودا ئەوەتە خودای گەورە بۆ خۆی مەدحی دەکاو دەفەرمووی ﴿الم یأَن
لِّلَّذِینَ آمَنُوا اَن تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِکْرِ اللّٰهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ﴾ تەماشای خۆی
گەورە دەفەرمووی ئایا وەختی ئەوەی دانەهاتووە کە ئەو کەسانەیی ئیمانیا
هەییە ئەو کەسانەیی بروایان هەییە، دلیان بترسی لەترسی خوا کە دلیان
خاشع بی و ملکهج بی بەرامبەر فەرمانی خوا ﴿وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ﴾ بۆ ئەو
شتانەیی کە خۆی گەورە رهوانی کردیە لەقورئان و لەنایەتی خۆی گەورە
﴿بلی یاربنا﴾ وه (الله)ی وەختی ئەو هاتوووە کە دڵەکانمان ملکهجی
فەرمانت بیّت .

خۆشەویستانم دلی خاشعه ئەم دڵە کاتیک نایەت و نیشانەیی خۆی گەورە
دەبینی زۆر خشوع دەیگرێ، ملکهجی دەی گری بەرامبەر (رب العالمین)
لەبەر چی؟ چونکە ئەم دڵە کاتیک باسی خۆی گەورە دەگری کاتیک باسی
عەزەمەت و هەیبەت و نایەتی خۆی گەورە دەگری بەراستی خشوع
دەیگری، بەرامبەر نایەتی خۆی گەورە ملکهجە، بۆیە دەلێن جارێک دزیک
دەچیتە مائیک دزی بکا، ساحیب مالهکە قورئانی دەخویند، بەلام ئیمە
دزیش بی ئیمە هەر لەدیار سەتەلایتینە دانیشتوی بۆیە ناویرێ بیئە
مالمان.

کابرای ساحیب مال قورئانی دهخویند گه‌یشته نهو نایه‌ته‌ی، وا دزه‌که چاومړئ دهکا
 ساحیب مال بنوئ، ننجاً مائی گاول بکات، واگوئی لئیه ساحیب مال گه‌یشتیه سهر
 نهو نایه‌ته‌ی که خوای گه‌وره دمفرموئ ﴿الم یان للذین آمنوا ان تخشع قلوبهم لذكر الله
 وما نزل من الحق﴾ نایا کاتی نه‌وه‌ی نه‌هاتوه، نیمانداران دلیان خاشع بی و بترسی و له
 بو زیکری خودا، په‌کسهر دزه‌که گوتی (بلی یارب) توبه‌ی کردو وازی له دزی هیئا،
 سبحان الله چه‌نده‌ها جار نایه‌تی خودامان به‌سهر نه‌خویندریته‌وه، ههر گویمان لی نیه،
 که‌ی روژیک له روژان نایه‌تیکی قورئانی نه‌خوشی خستین، روژیک له‌روژان نایه‌تیک
 دلی له‌رزاندین و هه‌بیه‌تی نهو نایه‌ته‌مان له‌دل دروست بوو ههرگیز، ته‌ماشاکه چوون
 خوای گه‌وره وه‌سفی قورئان دهکا دمفرموئ ﴿لو انزلنا هذا القرآن علی جبل لرأیته
 خاشعاً متصدعاً من خشية الله﴾ سبحان الله ثم شاخه هه‌مووی به‌ردی رمقه، دمفرموئ
 ﴿لوانزلنا﴾ نه‌گهر هاتبا نیمه نهو قورئانه‌مان له‌سهر شاخ بناردایه خوار شاخه‌که‌نتان
 نه‌دیت به‌چاوی خوټان ﴿لرأیته خاشعاً متصدعاً﴾ ده‌له‌رزئی و پارچه پارچه ده‌بوو
 له‌ترسی خودا (من خشية الله) سبحان الله نه‌دی باشه نهو هه‌موو نایه‌تی خودای گه‌وره
 له‌سهر نیمه ده‌خویندرئ بو ناله‌رزین، بو خشوعی خواو بو هیبه‌تی خودا و بو ترسی
 خودا ناکه‌وته ناو دلی، خو شوه‌یستانم دلمان مردوه، به‌راستی دلی زنیدوو کاتیک
 نایه‌تیکی نه‌بیستی ده‌له‌رزئی نه‌رم دمبی خشوع ده‌یگرئ و له‌خوا ده‌پارپته‌وه که خوای
 گه‌وره نه‌ی سوتینی به‌ناگر، نه‌گهر بیتو نایه‌تی ره‌حمی بیست یان نایه‌تی عه‌زاب، ناوی
 خوداهات نه‌رم نه‌بی په‌کسهر فرمیسکی له‌چاوان دپته خوار واته نیشانه‌ی دل‌تیک خاشع
 نه‌وه‌یه که نایه‌تی خودای بیست په‌کسهر کولانی ده‌که‌ی ته‌نسر له‌چاوی ده‌کات،
 فرمیسک له‌چاوانی دپته خواری، جائه‌م دله هه‌موو کاتیک سیفه‌تی وایه له‌بو
 فه‌رمانه‌کانی خودای گه‌وره، هه‌موو نه‌مره‌کانی جی به‌جی ده‌کاو هه‌موو نه‌هییه‌کان واز
 لی ده‌هینی، جا خوشه‌وستانم به‌راستی نه‌مه دل‌یکه ساحیبه‌که‌ی به‌خته‌ومره خوژگه‌م
 به‌ساحیبی دلی خاشعه.

په‌ک دلی تر مابوو چه‌زم کرد بو نی‌وه‌ی خوشه‌ویست بنووسم، دل‌یکمان هه‌یه پیی
 ده‌لین مقشعیره، نهو دله خوای گه‌وره له‌قورئان باسی کردوه نهو دله مقشعیره نه‌وه‌یه،

چۆن كابر ايەك نەگەر سەرماي بېت پىستەكەي گورج دەبىتتەو، ھەندىك دل ھەيە
 كەخوای گەورە بەمرؤفى بەخشىوہ كاتىك ئايەتى عەزاب و ناخۆشى مەحشەر باس
 دەكرى و مەوقىفەكانى مەحشەر باس دەكرى، نەم دلە گورج دەبىتتەو ناو يەك
 لەترسى خودا، لەبەر ھىچ شتىكى ترنا ئەوئەتە خودای گەورە دەفەرموى ﴿اللہ نزل
 احسن الحديث كتابا متشابها تقشعر منه جلود الذين يخشون ربهم ثم تلين جلودهم و
 قلوبهم لذكر الله﴾ (سورەتى الزمر/۲۲)، دەفەرموى ﴿اللہ نزل احسن الحديث﴾ واتە:
 خوای گەورە جوانترىن گوتەو وتار كەقورئانە ناردىتەخوارى (كتابا متشابها) قورئانىكى
 متشابها، پاشان ﴿تقشعر منه جلود الذين يخشونه ربهم﴾ بەراستى دلى ئەو كەسانە ويك
 دىتەوہ ﴿يخشون ربهم﴾ ئەو كەسەي كەدلىان لەترسى خوای گەورە لىدەدا ﴿ثم تلين
 جلودهم و قلوبهم لذكر الله﴾ و دەھەم دلىان و ھەم پىستەكەيان نەرم دەبىتتەو كاتىك
 زىكرى خودای گەورە دەكەن، خۆشەويستانەم نەم حالەتە چۆن دروست دەبى ئەومرؤفە
 يەكەم جار كە باسى عەزاب و ھەيبەت و ناخۆشى رۆزى قىامەت دەكرى گورج دەبى
 ئەترسى و ئەلەرزى دواتر كەنايەتى رەحمەت دى كە ئايەتى خۆشى دى ﴿ثم تلين
 جلودهم و قلوبهم لذكر الله﴾ يەكسەر دلەكەي و پىستەكەي نەرم دەبىتتەو (لذكر الله)
 چونكە ئايەتى رەحمەتى باس كرا، سبجان اللہ تەماشای قورئان بكە ھەمووى كاتىك
 كەباسى عەزاب بكا باسى رەحمەت دەكا و وەكو خوای گەورە دەفەرموى ﴿فاما من اوتي
 كتابه بيمينه﴾ لەدوای ئەو ﴿واما من اوتي كتابه وراء ظهره﴾ خوای گەورە لەھەموو
 قورئان باسى خەوف و رجاى پىكەو دانايە و وعدو و وعيدى پىكەو دانايە وەي كرديە
 ئەو ئىنسانە ھەردوو حالەتى تووش ببى، جا ساحب ئەو دلە تەبىعاتى وايە كە ئايەتى
 خوای گەورە باسى ناخۆشى قىامەت دەكەن زۆر حالەتەيك و وەزەيكى ناخۆشى دىتە
 سەر و گرژ دەبىتتەو پاشان لەگەل ئايەتى رەحمەت نەرم دەبى كەواتە نەم دلە ھەم
 خەوفى تىدايە و ھەم رجاى تىدايە كەدووبالئ بەرەو خودای دەتبەن و بەبەھەشتى
 بەرىن شادى ئەكەن..

يەك دوو نموونە دەھيئەتتەو : نىمامى عومەر خوا لى رازى بى رۆژىك لەنوێژى بەيانى
 ئەو ئايەتەي خويئەد كە خوای گەورە دەفەرموى ﴿ان عذاب ربك لواقع ماله من دافع﴾

سبحان الله بیست روژ نیمامی عومەر له مالان کەوت خەلک دەجوونەلای لهبەر ئەم نایەتە ﴿ان عذاب ربك لواقع ماله من دافع﴾ خۆی گەوره دمهفرموئ ئەو عەزابەى کە خۆی گەوره دایناوہ دئ ﴿لواقع ماله من دافع﴾ کەسیش ناتوانی بەرەنگاری بکاو پێشی ئی بگرئ، یاسبحان الله نایەتیکی بەشدمتە لەبۆ ئینسان بەتایبەتی ئیمرو کە لەوہ زعیکی ناوا دادەژین، بەخۆی نزیکە عەزابیکی ناوا ﴿ان عذاب ربك لواقع ماله من دافع﴾ بەخودای گەوره کەسیش نیە بەرامبەر عەزابی خوا خۆی رابگرئ، هەرگیز نەگەر لاڤاوبی نەگەر بومەلەرزه بئ چی ددکەى چیت پئی دەگرئ، هیچت پئی ناکرئ دەبی تسلیمی خۆی گەوره بی، نیمامی عومەر هەر بۆ خۆی ئەو نایەتەى خویندەوہ ﴿ان تبدوا مافی انفسکم او تخفوه یحاسبکم به الله﴾ خۆی گەوره دمهفرموئ نەگەر ئەوہى لەناو دلتانە و ئەوہى دەیکەن خۆی گەوره لە هەمووی حیسابتان لەگەڵ دەکات، سبحان الله لەخۆ چوو و بەربۆوہ سەر زهوی، جا خۆشەوستانم بەراستی ئەوہ حالەتی دئی مقشەرە، کاتیک گوئی لەو نایەتانه دەبی کە عەزاب و تەھدیدی بەراستی ویک دیتەوہ، هەتا وەى ئی دئ ساحیبەکەشى نەخۆش دەکەوئ، جا لەخۆی گەوره دەپارێمەوہ انشاء الله خۆی گەوره ئەم دڵە نەرمانەمان پئی ببەخشئ.

ئەو دڵە ریک و پیکانەمان پئی ببەخشئ، جا خۆشەوستانم ئەمە هەشت دڵ لەو دڵە سپیەکان بوو هەریەکی سپی، بەقەدەر ئیمان و برپاوا ناوہکەى خۆی سپیاتیەکەى زیاترو کەمترە جا لەخۆی گەوره دەپارێمەوہ لەو هەشت دڵانە دلتیکمان پئی ببەخشئ، تالە قیامەتی بەروو سپی و بەخزمەتی بگەین انشاء الله لەبەر گێکی تر بەخزمەت دڵە رەشەکان و جۆرەکانی دەگەین و بۆتانی باس دەکەم، تا دەرسى یازدە دوام بۆ بکەن و دوعاتان بۆ دەکەم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

ناوهرۆك

ژ.	بابەت	ل.
۱	دەرسى يەكەم : گۆرانى كۆمەنگا	۵
۲	دەرسى دووهم : نەشتەرگەرى مەرفۇش	۲۱
۳	دەرسى سېيەم : گەشتىك بەناخى مەرفۇشا	۳۶
۴	دەرسى چوارەم : نەفس و ھەوا	۵۲
۵	دەرسى يېنجەم : دىي پاك و جۆرەكانى	۶۶
۶	دەرسى شەشەم : بىر كەردنەو ەلە بوونەوەر	۷۹
۷	دەرسى حەوتەم : دىي سەلىم و بىي غەش	۹۱
۸	دەرسى ھەشتەم : دىي مەنىب	۱۰۶
۹	دەرسى نۆيەم : دىي وەجىلە و دىي دامەزراو	۱۱۷
۱۰	دەرسى دەيەم : چەند دىيىكى پەرەردەكراو بەنىمان	۱۳۰

حاجی

بۆ چاپکردن و بلاوکردنه وه

066 22 33 868

هه ولیر

ژماره سپاردن (٢١٤٤)